

Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

DECRET 7/2022, de 4 de febrer, del Consell, d'establiment del currículum del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental. [2022/1575]

- Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació
 - Article 2. Currículum
 - Article 3. Organització i distribució horària
 - Article 4. Mòduls professionals: Formació en Centres de Treball i Projecte d'Higiene Bucodental
 - Article 5. Espais i equipament
 - Article 6. Professorat
 - Article 7. Docència en anglès
 - Article 8. Autonomia dels centres
 - Article 9. Requisits dels centres per a impartir aquests ensenyaments
 - Article 10. Avaluació, promoció i acreditació
 - Article 11. Adaptació als diferents tipus i destinataris de l'oferta educativa
- Disposició addicional primera. Calendari d'implantació
- Disposició addicional segona. Autorització de centres docents
- Disposició addicional tercera. Requisits del professorat de centres privats o de centres públics de titularitat diferent de l'administració educativa
- Disposició addicional quarta. Incidència pressupostària
- Disposició transitòria primera. Procés de transició i drets de l'alumnat que estiga cursant el cicle formatiu establert per a l'obtenció del títol de tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental, emparat per la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu
- Disposició transitòria segona. Efectes acadèmics
- Disposició derogatòria única. Derogació normativa
- Disposició final primera. Habilitació normativa
- Disposició final segona. Entrada en vigor
- Annex I. Mòduls professionals
- Annex II. Seqüenciació i distribució horària dels mòduls professionals
- Annex III. Professorat
- Annex IV. Currículum mòduls professionals: Anglès tècnic I-S i II-S
- Annex V. Espais mínims
- Annex VI. Titulacions acadèmiques requerides per a la impartició dels mòduls professionals que conformen el cicle formatiu en centres de titularitat privada o d'administracions diferents de l'educativa

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana estableix en l'article 53 que és de competència exclusiva de la Generalitat la regulació i l'administració de l'ensenyança en tota l'extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, en l'àmbit de les seues competències, sense perjudici del que disposa l'article vint-i-set de la Constitució Espanyola i en les lleis orgàniques que, d'acord amb l'apartat u de l'article huitant-un, la despleguen.

Una vegada aprovat i publicat en el *Boletín Oficial del Estado* el Reial decret 769/2014, de 12 de setembre, pel qual s'estableix el títol de tècnic superior en Higiene Bucodental i se'n fixen les ensenyances mínimes, els continguts bàsics del qual representen el 55 per cent de la duració total del currículum d'aquest cicle formatiu, establida en 2000 hores, en virtut del que disposen l'article 10 apartats 1 i 2 de la Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les Qualificacions i de la Formació Professional; els articles 6.2, 6.3, 39.4 i 39.6 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, i el capítol I del títol I del Reial decret 1147/2011, de 29 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació de la formació professional del sistema educatiu, és procedent, tenint en compte els aspectes definits en la normativa anteriorment mencionada, establir el currículum complet d'aquestes noves ensenyances de Formació Professional Inicial vinculades al títol mencionat en l'àmbit d'aquesta comunitat autònoma, i ampliar i contextualitzar els continguts dels mòduls professionals, respectant el perfil professional d'aquell.

Conselleria de Educación, Cultura y Deporte

DECRETO 7/2022, de 4 de febrero, del Consell, de establecimiento del currículum del ciclo formativo de grado superior correspondiente al título de técnico o técnica superior en Higiene Bucodental. [2022/1575]

- Artículo 1. Objeto y ámbito de aplicación
 - Artículo 2. Currículo
 - Artículo 3. Organización y distribución horaria
 - Artículo 4. Módulos profesionales: Formación en Centros de Trabajo y Proyecto de Higiene Bucodental
 - Artículo 5. Espacios y equipamiento
 - Artículo 6. Profesorado
 - Artículo 7. Docencia en inglés
 - Artículo 8. Autonomía de los centros
 - Artículo 9. Requisitos de los centros para impartir estas enseñanzas
 - Artículo 10. Evaluación, promoción y acreditación
 - Artículo 11. Adaptación a los distintos tipos y destinatarios de la oferta educativa
- Disposición adicional primera. Calendario de implantación
- Disposición adicional segunda. Autorización de centros docentes
- Disposición adicional tercera. Requisitos del profesorado de centros privados o públicos de titularidad diferente a la administración educativa
- Disposición adicional cuarta. Incidencia presupuestaria
- Disposición transitoria primera. Proceso de transición y derechos del alumnado que esté cursando el ciclo formativo establecido para la obtención del título de técnico o técnica superior en Higiene Bucodental, amparado por la Ley orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de ordenación general del sistema educativo
- Disposición transitoria segunda. Efectos académicos
- Disposición derogatoria única. Derogación normativa
- Disposición final primera. Habilitación normativa.
- Disposición final segunda. Entrada en vigor
- Anexo I. Módulos profesionales
- Anexo II. Secuenciación y distribución horaria de los módulos profesionales
- Anexo III. Profesorado
- Anexo IV. Currículo módulos profesionales: Inglés técnico I-S y II-S
- Anexo V. Espacios mínimos
- Anexo VI. Titulaciones académicas requeridas para la impartición de los módulos profesionales que conforman el ciclo formativo en centros de titularidad privada, o de otras Administraciones distintas de la educativa

El Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, establece en su artículo 53 que es de competencia exclusiva de la Generalitat la regulación y administración de la enseñanza en toda su extensión, niveles y grados, modalidades y especialidades, en el ámbito de sus competencias, sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo veintisiete de la Constitución Española y en las Leyes Orgánicas que, conforme al apartado uno de su artículo ochenta y uno, la desarrollen.

Una vez aprobado y publicado en el *Boletín Oficial del Estado* el Real decreto 769/2014, de 12 de septiembre, por el que se establece el título de técnico superior en Higiene Bucodental y se fijan sus enseñanzas mínimas, cuyos contenidos básicos representan el 55 por ciento de la duración total del currículum de este ciclo formativo, establecida en 2000 horas, en virtud de lo dispuesto en el artículo 10 apartados 1 y 2 de la Ley orgánica 5/2002, de 19 de junio, de las Cualificaciones y de la Formación Profesional, en los artículos 6.2, 6.3, 39.4 y 39.6 de la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación, y en el Capítulo I del título I del Real decreto 1147/2011, de 29 de julio, por el que se establece la ordenación de la formación profesional del sistema educativo, procede, teniendo en cuenta los aspectos definidos en la normativa anteriormente citada, establecer el currículum completo de estas nuevas enseñanzas de Formación Profesional inicial vinculadas al título mencionado en el ámbito de esta comunidad autónoma, ampliando y contextualizando los contenidos de los módulos profesionales, respetando el perfil profesional del mismo.

Per tant, és necessari determinar el currículum del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental, per a donar resposta als reptes i a les circumstàncies actuals del sistema educatiu i laboral, i completar així el marc legal establert pel Reial decret 769/2014, de 12 de setembre, pel qual s'estableix el títol de tècnic superior en Higiene Bucodental, i regular eficaçment i eficientment el desenvolupament d'aquests ensenyaments, dins de la plena seguretat jurídica.

En la definició d'aquest currículum s'han tingut en compte les característiques educatives, així com les soci-productives i laborals, de la Comunitat Valenciana amb la finalitat de donar resposta a les necessitats generals de qualificació dels recursos humans per a la seua incorporació a l'estructura productiva de la Comunitat Valenciana, sense cap perjudici a la mobilitat de l'alumnat, introduint només el que és necessari per a la seua aplicació eficaç, seguint el principi de proporcionalitat.

Aquest Decret ha sigut elaborat de manera transparent amb la participació dels agents implicats en el procés de tramitació d'aquesta norma, i del Consell Valencià de Formació Professional.

Amb això, aquesta norma s'articula sobre els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, acomplint així el que s'estableix en l'article 129.1 de la Llei 39/2015, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

En la definició d'aquest currículum s'han tingut en compte les característiques educatives, així com les socioproductives i laborals de la Comunitat Valenciana, a fi de donar resposta a les necessitats generals de qualificació dels recursos humans per a la seua incorporació a l'estructura productiva de la Comunitat Valenciana, sense cap perjudici a la mobilitat de l'alumnat.

S'ha prestat especial atenció a les àrees prioritàries definides per la disposició addicional tercera de la Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les Qualificacions i de la Formació Professional, per mitjà de la definició de continguts de prevenció de riscos laborals, que permeten que tot l'alumnat pugua obtenir el certificat de tècnic o tècnica en Prevenció de Riscos Laborals, nivell bàsic, expedit d'acord amb el que disposa el Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció, i s'incorpora en el currículum formació en la llengua anglesa per a facilitar-ne la mobilitat professional a qualsevol país europeu.

Aquest currículum requereix una posterior concreció en les programacions que l'equip docent ha d'elaborar les quals han d'incorporar el disseny d'activitats d'aprenentatge i el desenvolupament d'actuacions flexibles que, en el marc de la normativa que regula l'organització dels centres, possibiliten adequacions particulars del currículum en cada centre docent d'acord amb els recursos disponibles, sense que en cap cas supose la supressió d'objectius que afecten la competència general del títol.

En conseqüència, d'acord amb l'article 28.c de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, de la Generalitat, del Consell, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu, a proposta del conseller d'educació, Cultura i Esport, amb la deliberació prèvia del Consell, en la reunió de 4 de febrer de 2022,

DECRETE

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. El present decret té per objecte establir el currículum del cicle formatiu de grau superior vinculat al títol de tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental, tenint en compte les característiques socioproductives, laborals i educatives de la Comunitat Valenciana. A aquests efectes, la identificació del títol, el perfil professional que expressa la competència general, les competències professionals, personals i socials i la relació de qualificacions i, si és el cas, les unitats de competència del Catàleg nacional de qualificacions professionals, així com l'entorn professional i la perspectiva del títol en el sector o sectors són els que es defineixen en el títol de tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental, determinat en el Reial decret 769/2014, de 12 de setembre, pel qual s'estableix el mencionat títol i els seus ensenyaments mínims.

2. El que disposa aquest decret serà aplicable en els centres docents que desenvolupen les ensenyances del cicle formatiu de grau superior

Por lo tanto, es necesario determinar el currículum del ciclo formativo de grado superior correspondiente al título de técnico o técnica superior en Higiene Bucodental, para dar respuesta a los retos y a las circunstancias actuales del sistema educativo y laboral, completando así el marco legal establecido por el Real decreto 769/2014, de 12 de septiembre, por el cual se establece el título de técnico superior en Higiene Bucodental, regulando así eficazmente y eficientemente el desarrollo de estas enseñanzas, dentro de la plena seguridad jurídica.

En la definición de este currículum se han tenido en cuenta las características educativas, así como las socio-productivas y laborales, de la Comunitat Valenciana con el fin de dar respuesta a las necesidades generales de calificación de los recursos humanos para su incorporación a la estructura productiva de la Comunitat Valenciana, sin ningún perjuicio a la movilidad del alumnado, introduciendo solo lo que es necesario para su aplicación eficaz, siguiendo el principio de proporcionalidad.

Este Decreto ha sido elaborado de manera transparente con la participación de los agentes implicados en el proceso de tramitación de esta norma, y del Consejo Valenciano de Formación Profesional.

Con esto, esta norma se articula sobre los principios de necesidad, eficacia, proporcionalidad, seguridad jurídica, transparencia y eficiencia, cumpliendo así lo que se establece en el artículo 129.1 de la Ley 39/2015, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas.

En la definición de este currículo se han tenido en cuenta las características educativas, así como las socio-productivas y laborales, de la Comunitat Valenciana con el fin de dar respuesta a las necesidades generales de cualificación de los recursos humanos para su incorporación a la estructura productiva de la Comunitat Valenciana, sin perjuicio alguno a la movilidad del alumnado.

Se ha prestado especial atención a las áreas prioritarias definidas por la disposición adicional tercera de la Ley orgánica 5/2002, de 19 de junio, de las cualificaciones y de la formación profesional, mediante la definición de contenidos de prevención de riesgos laborales, que permitan que todo el alumnado pueda obtener el certificado de técnico o técnica en Prevención de Riesgos Laborales, nivel básico, expedido de acuerdo con lo dispuesto en el Real decreto 39/1997, de 17 de enero, por el que se aprueba el Reglamento de los servicios de prevención, e incorporando en el currículo formación en la lengua inglesa para facilitar su movilidad profesional a cualquier país europeo.

Este currículo requiere una posterior concreción en las programaciones que el equipo docente ha de elaborar, las cuales han de incorporar el diseño de actividades de aprendizaje y el desarrollo de actuaciones flexibles que, en el marco de la normativa que regula la organización de los centros, permitan adecuaciones particulares del currículo en cada centro docente de acuerdo con los recursos disponibles, sin que en ningún caso suponga la supresión de objetivos que afecten a la competencia general del título.

En consecuencia, de acuerdo con el artículo 28.c de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, de la Generalitat, del Consell, conforme con el Consell Jurídic Consultiu, a propuesta del conseller de Educación, Cultura y Deporte, previa deliberación del Consell, en la reunión de 4 de febrero de 2022,

DECRETO

Artículo 1. Objeto y ámbito de aplicación

1. El presente decreto tiene por objeto establecer el currículo del ciclo formativo de grado superior vinculados al título de técnico o técnica superior en Higiene Bucodental, teniendo en cuenta las características socio-productivas, laborales y educativas de la Comunitat Valenciana. A estos efectos, la identificación del título, el perfil profesional que viene expresado por la competencia general, las competencias profesionales, personales y sociales y la relación de cualificaciones y, en su caso, las unidades de competencia del Catálogo nacional de cualificaciones profesionales, así como el entorno profesional y la perspectiva del título en el sector o sectores son los que se definen en el título de técnico o técnica superior en Higiene Bucodental, determinado en el Real decreto 769/2014, de 12 de septiembre, por el que se establece el mencionado título y sus enseñanzas mínimas.

2. Lo dispuesto en este decreto será de aplicación en los centros docentes que desarrollen las enseñanzas del ciclo formativo de grado

de tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental, ubicats en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

Article 2. Currículum

1. La duració total del currículum d'aquest cicle formatiu, incloent-hi tant la càrrega lectiva dels mòduls professionals com la càrrega lectiva reservada per a la docència en anglés, és de 2.000 hores.

2. Els seus objectius generals, els mòduls professionals, així com les orientacions pedagògiques, són els que s'estableixen per a cadascun d'ells en el Reial decret 769/2014, de 12 de setembre.

3. Els continguts d'aquests mòduls professionals, així com els resultats d'aprenentatge i els seus criteris d'avaluació, s'estableixen en l'annex I.

Article 3. Organització i distribució horària

La impartició dels mòduls professionals d'aquest cicle formatiu, quan s'oferisca en règim presencial ordinari, s'organitzarà en dos cursos acadèmics. La seqüenciació en cada curs acadèmic, la càrrega lectiva completa i la distribució horària setmanal es concreten en l'annex II.

Article 4. Mòduls professionals: Formació en Centres de Treball i Projecte d'Higiene Bucodental

1. El mòdul professional de Formació en Centres de Treball es realitzarà, amb caràcter general, en el tercer trimestre del segon curs.

2. El mòdul professional de Projecte d'Higiene Bucodental consistirà en la realització individual d'un projecte de caràcter integrador i complementari de la resta dels mòduls professionals que componen el cicle formatiu, que es presentarà i defensarà, davant d'un tribunal format pel professorat de l'equip docent del cicle formatiu. Es desenvoluparà, amb caràcter general, durant l'últim trimestre del segon curs, i podrà coincidir amb la realització del mòdul professional de Formació en Centres de Treball. El desenvolupament i seguiment d'aquest mòdul haurà de compaginar la tutoria individual i col·lectiva. La seua avaluació, per ser de caràcter integrador i complementari de la resta dels mòduls que componen el cicle formatiu, quedarà condicionada a l'avaluació positiva d'aquests.

Article 5. Espais i equipament

1. Els espais mínims que han de tindre els centres educatius per a permetre el desenvolupament dels ensenyaments d'aquest cicle formatiu, complint la normativa sobre prevenció de riscos laborals, així com la normativa sobre seguretat i salut en el lloc de treball, són els establits en l'annex V

2. Els espais formatius establits poden ser ocupats per diferents grups d'alumnat que cursen el mateix o altres cicles formatius o etapes educatives, i no necessàriament han de diferenciar-se per mitjà de tancaments.

3. L'equipament, a més de ser el necessari i suficient per a garantir l'adquisició dels resultats d'aprenentatge i la qualitat de l'ensenyança a l'alumnat segons el sistema de qualitat adoptat, haurà de complir les condicions següents:

a) Els equips, màquines i material anàleg que s'utilitze disposaran de la instal·lació necessària perquè funcionen correctament i compliran les normes de seguretat i de prevenció de riscos i totes les altres que hi siguen aplicables.

b) La quantitat i les característiques haurà d'estar en funció del nombre d'alumnes i permetre l'adquisició dels resultats d'aprenentatge, tenint en compte els criteris d'avaluació i els continguts que s'inclouen en cada un dels mòduls professionals que s'impartisquen en els espais mencionats.

Article 6. Professorat

1. Els aspectes referents a les especialitats del professorat amb atribució docent en els mòduls professionals del cicle formatiu de grau superior en Higiene Bucodental indicats en el punt 2 de l'article 2 del present decret segons el que preveu la normativa estatal de caràcter bàsic són els establits actualment en l'annex III A del Reial decret 769/2014, de 12 de setembre, i en l'annex III del present decret es determinen les especialitats i, si és el cas, els requisits de formació inicial

superior de tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental, ubicados en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana.

Artículo 2. Currículo

1. La duración total del currículo de este ciclo formativo, incluida tanto la carga lectiva de sus módulos profesionales como la carga lectiva reservada para la docencia en inglés, es de 2.000 horas.

2. Sus objetivos generales, los módulos profesionales, así como las orientaciones pedagógicas, son los que se establecen para cada uno de ellos en el Real decreto 769/2014, de 12 de septiembre.

3. Los contenidos de estos módulos profesionales, así como los resultados de aprendizaje y sus criterios de evaluación, se establecen en el anexo I.

Artículo 3. Organización y distribución horaria

La impartición de los módulos profesionales de este ciclo formativo, cuando se oferte en régimen presencial ordinario, se organizará en dos cursos académicos. La secuenciación en cada curso académico, su carga lectiva completa y la distribución horaria semanal se concretan en el anexo II.

Artículo 4. Módulos profesionales: Formación en Centros de Trabajo y Proyecto de Higiene Bucodental

1. El módulo profesional de Formación en Centros de Trabajo, se realizará con carácter general, en el tercer trimestre del segundo curso.

2. El módulo profesional de Proyecto de Higiene Bucodental, consistirá en la realización individual de un proyecto de carácter integrador y complementario del resto de los módulos profesionales que componen el ciclo formativo, que se presentará y defenderá, ante un tribunal formado por profesorado del equipo docente del ciclo formativo. Se desarrollará con carácter general, durante el último trimestre del segundo curso, pudiendo coincidir con la realización del módulo profesional de Formación en Centros de Trabajo. El desarrollo y seguimiento de este módulo deberá compaginar la tutoría individual y colectiva y su evaluación, por ser de carácter integrador y complementario del resto de los módulos que componen el ciclo formativo, quedará condicionada a la evaluación positiva de estos.

Artículo 5. Espacios y equipamiento

1. Los espacios mínimos que deben reunir los centros educativos para permitir el desarrollo de las enseñanzas de este ciclo formativo, cumpliendo con la normativa sobre prevención de riesgos laborales, así como la normativa sobre seguridad y salud en el puesto de trabajo son los establecidos en el anexo V.

2. Los espacios formativos establecidos pueden ser ocupados por diferentes grupos de alumnado que cursen el mismo u otros ciclos formativos, o etapas educativas y no necesariamente deben diferenciarse mediante cerramientos.

3. El equipamiento, además de ser el necesario y suficiente para garantizar la adquisición de los resultados de aprendizaje y la calidad de la enseñanza al alumnado según el sistema de calidad adoptado, deberá cumplir las siguientes condiciones:

a) Los equipos, máquinas y material análogo que se emplee dispondrán de la instalación necesaria para su correcto funcionamiento y cumplirán con las normas de seguridad y prevención de riesgos y con cuantas otras sean de aplicación.

b) Su cantidad y características deberá estar en función del número de alumnado y permitir la adquisición de los resultados de aprendizaje, teniendo en cuenta los criterios de evaluación y los contenidos que se incluyen en cada uno de los módulos profesionales que se impartan en los referidos espacios.

Artículo 6. Profesorado

1. Los aspectos referentes a las especialidades del profesorado con atribución docente en los módulos profesionales del ciclo formativo de grado superior en Higiene Bucodental indicados en el punto 2 del artículo 2 del presente decreto según lo previsto en la normativa estatal de carácter básico, son los establecidos actualmente en el anexo III A) del Real decreto 769/2014, de 12 de septiembre, y en el anexo III del presente decreto se determinan las especialidades y, en su caso, los

del professorat amb atribució docent en el mòdul professional d'Anglès tècnic inclòs en l'article 7.

2. Per tal de garantir la qualitat d'aquests ensenyaments, per a poder impartir els mòduls professionals que conformen el cicle formatiu, el professorat dels centres docents no pertanyents a l'administració educativa, ubicats en l'àmbit territorial de la Comunitat, han de tenir la corresponent titulació acadèmica que s'indica en l'annex VI del present decret i a més acreditar la formació pedagògica i didàctica a què fa referència l'article 100.2 de la LOE.

La titulació acadèmica universitària requerida s'adaptarà a la seua equivalència de grau / màster universitari. En tot cas, s'exigirà que els ensenyaments conduents a les titulacions esmentades engloben els objectius dels mòduls professionals i, si aquests objectius no hi estan inclosos, a més de la titulació haurà d'acreditar-se, mitjançant «certificació», una experiència laboral de, almenys, tres anys en el sector vinculat a la família professional, realitzant activitats productives en empreses relacionades implícitament amb els resultats d'aprenentatge.

3. Quant al professorat especialista haurà de posseir els requisits indicats en els apartats 3, 4 i 5 de l'article 12 del mencionat del Reial decret 769/2014, de 12 de setembre, en el cas de la competència docència atribuïda a «professor especialista».

Article 7. Docència en anglès

1. A fi que l'alumnat conega la llengua anglesa, en els vessants oral i escrit, que li permeta resoldre situacions que impliquen la producció i comprensió de textos relacionats amb la professió, conèixer els avanços d'uns altres països, realitzar propostes d'innovació en el seu àmbit professional i facilitar-ne la mobilitat a qualsevol país europeu, el currículum d'aquest cicle formatiu la incorpora de manera integrada en dos mòduls professionals entre els que componen la totalitat del cicle formatiu.

2. Aquests mòduls seran impartits de manera voluntària pel professorat que hi tinga atribució docent que, a més, posseïska l'habilitació lingüística en anglès, d'acord amb la normativa aplicable a la Comunitat Valenciana. A fi de garantir que l'ensenyança en anglès s'impartisca en els dos cursos acadèmics del cicle formatiu de forma continuada es triaran mòduls professionals d'ambdós cursos i els mòduls susceptibles de ser impartits en llengua anglesa són els esmentats en les unitats de competència incloses en el títol.

3. Com a conseqüència de la major complexitat que suposa la transmissió i recepció d'ensenyaments en una llengua diferent de la materna, els mòduls professionals impartits en llengua anglesa incrementaran la seua càrrega horària lectiva en tres hores setmanals per al mòdul que s'impartisca en el primer curs i dos hores per al que es desenvolupe durant el segon curs. A més, el professorat que impartisca els dits mòduls professionals tindrà assignades en l'horari individual tres hores setmanals de les complementàries al servei del centre per a la seua preparació.

4. Si no es complixen les condicions indicades, amb caràcter excepcional i de manera transitòria, els centres autoritzats per a impartir el cicle formatiu, en el marc general del seu projecte educatiu concretaran i desenvoluparan el currículum del cicle formatiu incloent un mòdul d'Anglès tècnic en cada curs acadèmic, la llengua vehicular del qual serà l'anglès, amb una càrrega horària de tres hores setmanals en el primer curs i dos hores setmanals en el segon curs. El currículum d'aquests mòduls d'Anglès tècnic es concreta en l'annex IV.

Article 8. Autonomia dels centres

1. Els centres educatius disposaran, de conformitat amb la normativa aplicable en cada cas, de la necessària autonomia pedagògica, d'organització i de gestió econòmica per al desenvolupament dels ensenyaments i la seua adaptació a les característiques concretes de l'entorn socioeconòmic, cultural i professional.

2. En el marc general del projecte educatiu, i depenent de les característiques del seu entorn productiu, els centres autoritzats per a impartir el cicle formatiu concretaran i desenvoluparan el currículum per mitjà de l'elaboració del projecte curricular del cicle formatiu i de les programacions didàctiques de cada un dels seus mòduls professionals, en els termes establits en aquest decret, potenciant o creant la cultura de prevenció de riscos laborals en els espais on s'impartisquen els diferents mòduls professionals, així com una cultura de respecte ambiental, tre-

requisitos de formación inicial del profesorado con atribución docente en el módulo profesional de Inglés técnico incluido en el artículo 7.

2. Con el fin de garantizar la calidad de estas enseñanzas, para poder impartir los módulos profesionales que conforman el ciclo formativo, el profesorado de los centros docentes no pertenecientes a la administración educativa, ubicados en el ámbito territorial de la Comunitat, deberán poseer la correspondiente titulación académica que se indica en el anexo VI del presente decreto y además acreditar la formación pedagógica y didáctica a la que hace referencia el artículo 100.2 de la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación (LOE).

La titulación académica universitaria requerida se adaptará a su equivalencia de grado/máster universitario. En todo caso, se exigirá que las enseñanzas conducentes a las titulaciones citadas engloben los objetivos de los módulos profesionales y, si estos objetivos no estuvieran incluidos, además de la titulación deberá acreditarse, mediante «certificación», una experiencia laboral de, al menos, tres años en el sector vinculado a la familia profesional, realizando actividades productivas en empresas relacionadas implícitamente con los resultados de aprendizaje.

3. En relación al profesorado especialista deberá poseer los requisitos indicados en los apartados 3, 4 y 5 del artículo 12 del mencionado del Real decreto 769/2014, de 12 de septiembre, en el caso de la competencia docencia atribuida a «profesor especialista».

Artículo 7. Docencia en inglés

1. Con el fin de que el alumnado conozca la lengua inglesa, en sus vertientes oral y escrita, que le permita resolver situaciones que impliquen la producción y comprensión de textos relacionados con la profesión, conocer los avances de otros países, realizar propuestas de innovación en su ámbito profesional y facilitar su movilidad a cualquier país europeo, el currículo de este ciclo formativo incorpora la lengua inglesa de forma integrada en dos módulos profesionales de entre los que componen la totalidad del ciclo formativo.

2. Estos módulos se impartirán de forma voluntaria por el profesorado con atribución docente en los mismos que, además, posea la habilitación lingüística en inglés de acuerdo con la normativa aplicable en la Comunitat Valenciana. Al objeto de garantizar que la enseñanza en inglés se imparta en los dos cursos académicos del ciclo formativo de forma continuada se elegirán módulos profesionales de ambos cursos y los módulos susceptibles de ser impartidos en lengua inglesa son los relacionados con las unidades de competencia incluidas en el título.

3. Como consecuencia de la mayor complejidad que supone la transmisión y recepción de enseñanzas en una lengua diferente a la materna, los módulos profesionales impartidos en lengua inglesa incrementarán su carga horaria lectiva, en tres horas semanales para el módulo que se imparta en el primer curso y dos horas para el que se desarrolle durante el segundo curso. Además, el profesorado que imparta dichos módulos profesionales tendrá asignadas en su horario individual, tres horas semanales de las complementarias al servicio del centro para su preparación.

4. Si no se cumplen las condiciones indicadas, con carácter excepcional y de forma transitoria, los centros autorizados para impartir el ciclo formativo, en el marco general de su proyecto educativo concretarán y desarrollarán el currículo del ciclo formativo incluyendo un módulo de Inglés técnico en cada curso académico, cuya lengua vehicular será el inglés, con una carga horaria de tres horas semanales en el primer curso y dos horas semanales en el segundo curso. El currículo de estos módulos de Inglés técnico se concreta en el anexo IV.

Artículo 8. Autonomía de los centros

1. Los centros educativos dispondrán, de acuerdo con la legislación aplicable en cada caso, de la necesaria autonomía pedagógica, de organización y de gestión económica para el desarrollo de las enseñanzas y su adaptación a las características concretas del entorno socioeconómico, cultural y profesional.

2. En el marco general del proyecto educativo y en función de las características de su entorno productivo, los centros autorizados para impartir el ciclo formativo concretarán y desarrollarán el currículo mediante la elaboración del proyecto curricular del ciclo formativo y de las programaciones didácticas de cada uno de sus módulos profesionales, en los términos establecidos en este decreto, potenciando o creando la cultura de prevención de riesgos laborales en los espacios donde se impartan los diferentes módulos profesionales, así como una cultura de

ball de qualitat realitzat d'acord amb les normes de qualitat, creativitat, innovació i igualtat de gèneres.

3. La conselleria amb competències en Formació Professional afavorirà l'elaboració de projectes d'innovació, així com de models de programació docent i de materials didàctics que faciliten al professorat el desenvolupament del currículum.

4. Els centres, en l'exercici de la seua autonomia, podran adoptar experimentacions, plans de treball, formes d'organització o ampliació de l'horari escolar en els termes que estableix la conselleria amb competències en aquests ensenyaments de Formació Professional, sense que, en cap cas, s'imposen aportacions a l'alumnat ni exigències per a aquella.

Article 9. Requisits dels centres per a impartir aquests ensenyaments

Tots els centres de titularitat pública o privada ubicats en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana que oferisquen ensenyaments conduents a l'obtenció del títol de tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental s'ajustaran al que estableix la Llei orgànica 2/2006 d'educació, i en les normes que la despleguen i, en tot cas, hauran de complir els requisits que s'estableixen en l'article 46 del Reial decret 1147/2011, de 29 de juliol, a més del que estableix el Reial decret 769/2014, de 12 de setembre, i normes que el despleguen.

Article 10. Avaluació, promoció i acreditació

Per a l'avaluació, promoció i acreditació de la formació establida en aquest decret caldrà ajustar-se a les normes que expressament dicte la conselleria amb competències en aquests ensenyaments de Formació Professional.

Article 11. Adaptació als diferents tipus i destinataris de l'oferta educativa

La conselleria amb competències en aquests ensenyaments de Formació Professional podrà realitzar ofertes formatives d'aquest cicle formatiu adaptades a les necessitats específiques de col·lectius desfavorits o amb risc d'exclusió social i adequar els ensenyaments d'aquest a les característiques dels diversos tipus d'oferta educativa, a fi d'adaptar-se a les característiques dels destinataris.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Calendari d'implantació

La implantació del currículum objecte de regulació del present decret tingué lloc en el curs escolar 2016-2017, per als mòduls professionals seqüenciats en el curs primer de l'annex II del present decret i en el curs 2017-2018, per als mòduls professionals seqüenciats en el segon curs del mencionat annex II. Simultàniament, en els mateixos cursos acadèmics, deixaren d'impartir-se les corresponents al primer i segon curs dels ensenyaments establits per a l'obtenció del títol de tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental, emparat per la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (LOGSE).

Segona. Autorització de centres docents

Tots els centres de titularitat pública o privada ubicats en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana que, en la data d'entrada en vigor d'aquest decret, tinguen autoritzats ensenyaments conduents a l'obtenció del títol de tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental emparat per la LOGSE, queden autoritzats per a impartir els ensenyaments conduents a l'obtenció del títol de tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental emparat per la LOE.

Tercera. Requisits del professorat de centres privats o de centres públics de titularitat diferent de l'Administració educativa

1. El professorat dels centres de titularitat privada o de titularitat pública d'una altra administració diferent de l'educativa que, en la data d'entrada en vigor d'aquest decret, no tinga els requisits acadèmics existents en l'article 6 del present decret podrà impartir els mòduls profes-

respeto ambiental, trabajo de calidad realizado conforme a las normas de calidad, creatividad, innovación e igualdad de géneros.

3. La conselleria con competencias en Formación Profesional favorecerá la elaboración de proyectos de innovación, así como de modelos de programación docente y de materiales didácticos, que faciliten al profesorado el desarrollo del currículo.

4. Los centros, en el ejercicio de su autonomía, podrán adoptar experimentaciones, planes de trabajo, formas de organización o ampliación del horario escolar en los términos que establezca la conselleria con competencias en estas enseñanzas de Formación Profesional, sin que, en ningún caso, se impongan aportaciones al alumnado ni exigencias para la misma.

Artículo 9. Requisitos de los centros para impartir estas enseñanzas

Todos los centros de titularidad pública o privada ubicados en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana que ofrezcan enseñanzas conducentes a la obtención del título de técnico o técnica superior en Higiene Bucodental, se ajustarán a lo establecido en la Ley orgánica 2/2006, d'educació, y en las normas que la desarrollen y, en todo caso, deberán cumplir los requisitos que se establecen en el artículo 46 del Real decreto 1147/2011, de 29 de julio, además de lo establecido en el Real decreto 769/2014, de 12 de septiembre y normas que lo desarrollen.

Artículo 10. Evaluación, promoción y acreditación

Para la evaluación, promoción y acreditación de la formación establecida en este decreto se atenderá a las normas que expresamente dicte la conselleria con competencias en estas enseñanzas de Formación Profesional.

Artículo 11. Adaptación a los distintos tipos y destinatarios de la oferta educativa

La conselleria con competencias en estas enseñanzas de Formación Profesional, podrá realizar ofertas formativas, de este ciclo formativo, adaptadas a las necesidades específicas de colectivos desfavorecidos o con riesgo de exclusión social y adecuar las enseñanzas de este a las características de los distintos tipos de oferta educativa con objeto de adaptarse a las características de los destinatarios.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Calendario de implantación

La implantación del currículum objeto de regulación del presente decreto tuvo lugar en el curso escolar 2016-2017, para las enseñanzas (módulos profesionales) secuenciadas en el curso primero del anexo II del presente decreto y en el curso 2017-2018, para las enseñanzas (módulos profesionales) secuenciadas en el segundo curso del mencionado anexo II. Simultáneamente, en los mismos cursos académicos, dejaron de impartirse las correspondientes al primer y segundo cursos de las enseñanzas establecidas para la obtención del título de técnico o técnica superior en Higiene Bucodental, amparado por la Ley orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de ordenación general del sistema educativo (LOGSE).

Segunda. Autorización de centros docentes

Todos los centros de titularidad pública o privada ubicados en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana que, en la fecha de entrada en vigor de este decreto, tengan autorizadas enseñanzas conducentes a la obtención del título de técnico o técnica superior en Higiene Bucodental, amparado por la LOGSE, quedan autorizados para impartir las enseñanzas conducentes a la obtención del título de técnico o técnica superior en Higiene Bucodental, amparado por la LOE.

Tercera. Requisitos del profesorado de centros privados o públicos de titularidad diferente a la administración educativa

1. El profesorado de los centros de titularidad privada o de titularidad pública de otra administración distinta a la educativa que, en la fecha de entrada en vigor de este decreto, carezca de los requisitos académicos exigidos en el artículo 6 del presente decreto podrá impartir

sionals corresponents que formen el present currículum si es troben en algun dels supòsits següents:

a) Professorat que haja impartit docència en els centres especificats en la disposició addicional segona, sempre que disposarà per a això dels requisits acadèmics requerits, durant un període de dos cursos acadèmics complets o, a falta d'això, dotze mesos en períodes continus o discontinus, dins dels quatre cursos anteriors a l'entrada en vigor del present decret, en el mateix mòdul professional inclòs en un cicle formatiu emparat per la LOGSE que siga objecte de la convalidació establida en l'annex IV del Reial decret 769/2014, de 12 de setembre. L'acreditació docent corresponent podrà sol·licitar-se durant un any a l'entrada en vigor del present decret.

b) Professorat que dispose d'una titulació acadèmica universitària i de la formació pedagògica i didàctica requerida i, a més, acredite una experiència laboral, com a mínim, de tres anys en el sector vinculat a la família professional, realitzant activitats productives o docents en empreses relacionades implícitament amb els resultats d'aprenentatge del mòdul professional.

2. El procediment que s'ha de seguir per a obtenir l'acreditació docent establida en aquesta disposició addicional serà el següent:

El professorat que considere que té els requisits necessaris, ho sol·licitarà a la direcció territorial amb competències en educació i adjuntarà la documentació següent:

- Fotocòpia compulsada del títol acadèmic oficial.
- Documents justificatius de complir els requisits indicats en l'apartat a i/o b) d'aquesta disposició addicional.

La persona titular de la direcció general territorial, amb un informe previ del seu servei d'Inspecció d'educació, elevarà proposta de resolució davant de l'òrgan administratiu competent en matèria d'ordenació d'aquests ensenyances de Formació Professional, de la conselleria amb competències en matèria d'educació, que en dictarà una resolució individualitzada.

3. Contra la resolució la persona interessada podrà presentar recurs d'alçada, en el termini d'un mes des de la seua notificació, davant de la secretaria autonòmica de què depenga el mencionat òrgan administratiu competent, aspecte que haurà de constar en la mencionada resolució. Aquests resolucions quedaran inscrites en un registre creat a aquest efecte.

Quarta. Incidència pressupostària

L'aplicació i desenvolupament d'aquest decret no tindran gens d'incidència en la dotació dels capítols de despesa assignada a la conselleria competent en educació, i en tot cas serà atesa amb els seus mitjans personals i materials.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Procés de transició i drets de l'alumnat que estigüé cursant el cicle formatiu establert per a l'obtenció del títol de tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental, emparat per la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu

1. L'alumnat que, al finalitzar el curs escolar 2015-2016, complia les condicions requerides per a cursar els ensenyaments del segon curs del títol de tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental emparat per la LOGSE i que no haguera superat algun dels mòduls professionals del primer curs del corresponent cicle formatiu els ensenyaments del qual se substituïxen d'acord amb el que s'ha indicat en la disposició addicional primera del present decret, va disposar de dos convocatòries en cada un dels dos anys successius per a poder superar els dits mòduls professionals, sempre amb el límit màxim de convocatòries pendents de realitzar per l'interessat, que estableix la normativa vigent en cada un dels règims d'impartició de les ensenyances de Formació Professional.

Transcorregut el dit període, en el curs escolar 2018-2019, se li aplicaren les convalidacions, per als mòduls superats, establides en l'article 15 del Reial decret 769/2014, de 12 de setembre, pel qual s'estableix el títol de tècnic superior en Higiene Bucodental o norma bàsica que el substituïska, regulat per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

los correspondientes módulos profesionales que conforman el presente currículo si se encuentran en alguno de los siguientes supuestos:

a) Profesorado que haya impartido docencia en los centros especificados en la disposición adicional segunda, siempre que dispusiese para ello de los requisitos académicos requeridos, durante un periodo de dos cursos académicos completos, o en su defecto doce meses en periodos continuos o discontinuos, dentro de los cuatro cursos anteriores a la entrada en vigor del presente decreto, en el mismo módulo profesional incluido en un ciclo formativo amparado por la LOGSE que sea objeto de la convalidación establecida en el anexo IV del Real decreto 769/2014, de 12 de septiembre. La acreditación docente correspondiente podrá solicitarse durante un año a la entrada en vigor del presente decreto.

b) Profesorado que dispongan de una titulación académica universitaria y de la formación pedagógica y didáctica requerida, y además acredite una experiencia laboral de al menos tres años en el sector vinculado a la familia profesional, realizando actividades productivas o docentes en empresas relacionadas implícitamente con los resultados de aprendizaje del módulo profesional.

2. El procedimiento a seguir para obtener la acreditación docente establecida en esta disposición adicional será el siguiente:

El profesorado que considere reunir los requisitos necesarios, lo solicitará a la correspondiente Dirección Territorial con competencias en Educación, adjuntando la siguiente documentación:

- Fotocopia compulsada del título académico oficial.
- Documentos justificativos de cumplir los requisitos indicados en el apartado a y/o b) de esta disposición adicional.

La persona titular de la dirección general territorial, previo informe de su servicio de Inspección de Educación, elevará propuesta de resolución ante el órgano administrativo competente en materia de ordenación de estas enseñanzas de Formación Profesional, de la conselleria con competencias en materia de educación, que dictará resolución individualizada al respecto.

3. Contra la resolución, la persona interesada podrá presentar recurso de alzada, en el plazo de un mes desde su notificación, ante la Secretaría Autonómica de la que dependa el mencionado órgano administrativo competente, extremo que deberá constar en la mencionada resolución. Estas resoluciones quedarán inscritas en un registro creado al efecto.

Cuarta. Incidència pressupostària

La aplicació i desenvolupament d'aquest decret no tindrà incidència alguna en la dotació de los capítols de gasto asignada a la conselleria competente en educació, y en todo caso será atendida con sus medios personales y materiales.

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera. Proceso de transición y derechos del alumnado que estuvo cursando el ciclo formativo establecido para la obtención del título de técnico o técnica superior en Higiene Bucodental, amparado por la Ley orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de ordenación general del sistema educativo

1. El alumnado que, al finalizar el curso escolar 2015-2016, cumplía las condiciones requeridas para cursar las enseñanzas del segundo curso del título de técnico o técnica superior en Higiene Bucodental amparado por la LOGSE, y que no hubiera superado alguno de los módulos profesionales del primer curso del correspondiente ciclo formativo cuyas enseñanzas se sustituyen de acuerdo con lo indicado en la disposición adicional primera del presente decreto, dispuso de dos convocatorias en cada uno de los dos años sucesivos para poder superar dichos módulos profesionales, siempre con el límite máximo de convocatorias pendientes de realizar por el interesado, que establece la normativa vigente en cada uno de los regímenes de impartición de las enseñanzas de Formación Profesional.

Transcurrido dicho periodo, en el curso escolar 2018-2019, se le aplicaron las convalidaciones, para los módulos superados, establecidas en el artículo 15 del Real decreto 769/2014, de 12 de septiembre, por el que se establece el título de técnico o técnica superior en Higiene Bucodental o norma básica que lo sustituya, regulado por la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación.

2. A l'alumnat que, al finalitzar el curs escolar 2015-2016, no complia les condicions requerides per a cursar els ensenyaments del segon curs del títol de tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental emparats per la LOGSE s'aplicaren les convalidacions establides en l'article 15 del Reial decret 769/2014, de 12 de setembre, pel qual s'estableix el títol de tècnic superior en Higiene Bucodental o norma bàsica que el substituïska regulat per la LOE.

3. L'alumnat que, al finalitzar el curs escolar 2016-2017, no complia, per no haver superat el mòdul professional de Formació en Centres de Treball, les condicions requerides per a obtindre el títol de tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental emparat per la LOGSE va disposar d'una convocatòria en el curs escolar següent per a poder superar el dit mòdul professional, sempre amb el límit màxim de convocatòries pendents de realitzar per l'interessat, que estableix la normativa vigent en cada un dels règims d'impartició dels ensenyaments de Formació Professional. A l'alumnat que, transcorregut el dit període, no haguera obtingut el títol corresponent, s'aplicaran les convalidacions, per als mòduls superats, establides en l'article 15 del Reial decret 769/2014, de 12 de setembre, pel qual s'estableix el títol de tècnic superior en Higiene Bucodental o norma bàsica que el substituïska, regulat per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

Segona. Efectes acadèmics

Els efectes acadèmics derivats d'aquest decret s'entendran referits a partir del començament dels processos d'escolarització del curs 2016-2017.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Queden derogades totes les disposicions que del mateix rang o d'un rang inferior s'oposen a aquest decret.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Habilitació normativa

Es faculta la persona titular de la conselleria competent en educació per a executar i desplegar aquest decret.

Segona. Entrada en vigor

Aquest decret entrarà en vigor l'endemà de la publicació al *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 4 de febrer de 2022

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER

El conseller d'educació, Cultura i Esport,
VICENT MARZÀ I IBÁÑEZ

ANNEX I

Mòduls professionals

1. Mòdul professional: Recepció i logística en la clínica dental.

Codi: 0730.

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació

1. Organitza les activitats de la clínica i unitat de salut bucodental, analitzant la càrrega de treball.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha organitzat el treball tenint en compte l'assistència prevista, els mitjans, els recursos i les necessitats de l'equip de treball.

b) S'han preparat les instal·lacions i els equips per a iniciar l'activitat en el servei o clínica dental.

c) S'ha introduït correctament la informació pròpia de l'activitat diària en les bases informàtiques segons criteris predefinits.

2. Al alumnado que, al finalizar el curso escolar 2015-2016, no cumplía las condiciones requeridas para cursar las enseñanzas del segundo curso del título de técnico o técnica superior en Higiene Bucodental, amparados por la LOGSE, se le aplicaron las convalidaciones establecidas en el artículo 15 del Real decreto 769/2014, de 12 de septiembre, por el que se establece el título de técnico o técnica superior en Higiene Bucodental, o norma básica que lo sustituya regulado por la LOE.

3. El alumnado que, al finalizar el curso escolar 2016-2017, no cumplía, por no haber superado el módulo profesional de Formación en Centros de Trabajo, las condiciones requeridas para obtener el título de técnico o técnica superior en Higiene Bucodental amparado por la LOGSE, dispuso de una convocatoria en el siguiente curso escolar para poder superar dicho módulo profesional, siempre con el límite máximo de convocatorias pendientes de realizar por el interesado, que establece la normativa vigente en cada uno de los regímenes de impartición de las enseñanzas de Formación Profesional. Al alumnado que, transcurrido dicho periodo, no hubiera obtenido el correspondiente título, se le aplicarán las convalidaciones, para los módulos superados, establecidas en el artículo 15 del Real decreto 769/2014, de 12 de septiembre, por el que se establece el título de técnico o técnica superior en Higiene Bucodental, o norma básica que lo sustituya, regulado por la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación.

Segunda. Efectos académicos

Los efectos académicos derivados de este decreto se entenderán referidos a partir del comienzo de los procesos de escolarización del curso 2016-2017.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Derogación normativa

Quedan derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a este decreto

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Habilitación normativa

Se faculta a la persona titular de la conselleria competente en educación para ejecutar y desarrollar este decreto.

Segunda. Entrada en vigor

Este decreto entrará en vigor al día siguiente de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 4 de febrero de 2022

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER

El conseller de Educación, Cultura y Deporte,
VICENT MARZÀ I IBÁÑEZ

ANEXO I

Módulos profesionales

1. Módulo Profesional: Recepción y logística en la clínica dental.

Código: 0730.

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación.

1. Organiza las actividades de la clínica y unidad de salud bucodental, analizando la carga de trabajo.

Criterios de evaluación:

a) Se ha organizado el trabajo teniendo en cuenta la asistencia prevista, los medios, los recursos y las necesidades del equipo de trabajo.

b) Se han preparado las instalaciones y los equipos para iniciar la actividad en el servicio o clínica dental.

c) Se ha introducido correctamente la información propia de la actividad diaria en las bases informáticas según criterios predefinidos.

d) S'han elaborat llistes i resums d'activitats clíniques i de gestió del servei o clínica dental.

e) S'han realitzat activitats de finalització com l'apagament d'equips, preparació de la jornada següent o tancament d'instal·lacions.

f) S'ha gestionat el tractament i l'eliminació adequada de diferents tipus de residus.

g) S'ha valorat l'ordre i la meticulositat en el desenvolupament del treball.

2. Aplica processos per a la recepció de pacients i relaciona les seues demandes amb el servei que es prestarà.

Criteris d'avaluació:

a) S'han relacionat les fases i operacions del procés d'atenció i prestació del servei amb els recursos humans.

b) S'han identificat els factors que determinen la qualitat d'atenció i prestació del servei.

c) S'ha determinat el procés de preparació del pacient per a la prestació del servei.

d) S'han aplicat tècniques per a rebre pacients i altres persones en la recepció del servei o clínica dental.

e) S'han aplicat procediments per a la citació de pacients segons el protocol establert.

f) S'han realitzat activitats pròpies de la recepció d'una clínica dental com a gestió del correu o paquets i atenció al telèfon.

g) S'ha informat les persones de manera clara, correcta i adaptada a cada cas.

h) S'han detallat les dades mínimes que ha de contindre la factura.

i) S'ha preparat informació sobre les diferents modalitats de pagament.

j) S'han aplicat tècniques per al cobrament de serveis.

k) S'han desenvolupat les estratègies de màrqueting per al manteniment i captació de possibles clients o usuaris.

l) S'ha mostrat en tot moment una actitud de respecte cap als pacients i l'equip de treball.

3. Gestiona fitxers de pacients manejant aplicacions informàtiques.

Criteris d'avaluació:

a) S'han identificat les característiques i aplicacions de bases de dades de clíniques dentals.

b) S'han registrat dades de pacients en aplicacions informàtiques.

c) S'han manejat bases de dades per a l'obtenció de productes com ara llistes o resums d'activitats.

d) S'han actualitzat bases de dades.

e) S'han realitzat còpies de seguretat segons les freqüències establides en els protocols.

f) S'ha verificat que s'han utilitzat les bases de dades respectant la normativa vigent.

g) S'ha aplicat la legislació i normativa sobre protecció de dades.

4. Gestiona la documentació clínica i identifica els documents en funció de les necessitats i del tipus de servei clínic implicat.

Criteris d'avaluació:

a) S'han identificat les característiques dels documents de clíniques i serveis dentals de la xarxa pública i privada.

b) S'han classificat documents en funció de les activitats que realitzaran.

c) S'han emplenat documents seguint els protocols establerts.

d) S'han registrat dades en la història clínica.

e) S'han elaborat informes de tractaments realitzats.

f) S'ha utilitzat el consentiment informat quan és procedent.

g) S'han tramitat documents.

h) S'han arxivat i custodiat documents seguint les normes establides.

i) S'ha complert la normativa legal vigent.

j) S'ha respectat la confidencialitat de les dades durant l'ús dels documents.

k) S'han identificat els registres necessaris que responen al sistema de qualitat.

d) Se han elaborado listados y resúmenes de actividades clínicas y de gestión del servicio o clínica dental.

e) Se han realizado actividades de finalización como el apagado de equipos, preparación de la jornada siguiente o cerrado de instalaciones.

f) Se ha gestionado el tratamiento y la eliminación adecuada de distintos tipos de residuos.

g) Se ha valorado el orden y la meticulosidad en el desarrollo del trabajo.

2. Aplica procesos para la recepción de pacientes, relacionando sus demandas con el servicio que se va a prestar.

Criterios de evaluación:

a) Se han relacionado las fases y operaciones del proceso de atención y prestación del servicio con los recursos humanos.

b) Se han identificado los factores que determinan la calidad de atención y prestación del servicio.

c) Se ha determinado el proceso de preparación del paciente para la prestación del servicio.

d) Se han aplicado técnicas para recibir a pacientes y a otras personas en la recepción del servicio o clínica dental.

e) Se han aplicado procedimientos para la citación de pacientes según el protocolo establecido.

f) Se han realizado actividades propias de la recepción de una clínica dental como gestión del correo o paquetes y atención al teléfono.

g) Se ha informado a las personas de forma clara, correcta y adaptada a cada caso.

h) Se han detallado los datos mínimos que debe contener la factura.

i) Se ha preparado información sobre las diferentes modalidades de pago.

j) Se han aplicado técnicas para el cobro de servicios.

k) Se han desarrollado las estrategias de marketing para el mantenimiento y captación de posibles clientes o usuarios.

l) Se ha mostrado en todo momento una actitud de respeto hacia los pacientes y el equipo de trabajo.

3. Gestiona ficheros de pacientes manejando aplicaciones informáticas.

Criterios de evaluación:

a) Se han identificado las características y aplicaciones de bases de datos de clínicas dentales.

b) Se han registrado datos de pacientes en aplicaciones informáticas.

c) Se han manejado bases de datos para la obtención de productos como listados o resúmenes de actividades.

d) Se han actualizado bases de datos.

e) Se han realizado copias de seguridad según las frecuencias establecidas en los protocolos.

f) Se ha verificado que se han utilizado las bases de datos respetando la normativa vigente.

g) Se ha aplicado la legislación y normativa sobre protección de datos.

4. Gestiona la documentación clínica, identificando los documentos en función de las necesidades y del tipo de servicio clínico implicado.

Criterios de evaluación:

a) Se han identificado las características de los documentos de clínicas y servicios dentales de la red pública y privada.

b) Se han clasificado documentos en función de las actividades que van a realizar.

c) Se han cumplimentado documentos siguiendo los protocolos establecidos.

d) Se han registrado datos en la historia clínica.

e) Se han elaborado informes de tratamientos realizados.

f) Se ha utilizado el consentimiento informado cuando procede.

g) Se han tramitado documentos.

h) Se han archivado y custodiado documentos siguiendo las normas establecidas.

i) Se ha cumplido la normativa legal vigente.

j) Se ha respetado la confidencialidad de los datos durante el uso de los documentos.

k) Se han identificado los registros necesarios que responden al sistema de calidad.

5. Realitza la preparació i posada en marxa d'equips, i identifica les condicions d'utilització.

Criteris d'avaluació:

- S'han identificat els principals elements de cada equip.
- S'han identificat les funcions i condicions d'ús dels diferents equips i maquinària.
- S'han desenvolupat protocols de posada en marxa i apagament d'equips i maquinària.
- S'han programat les activitats de neteja i desinfecció.
- S'ha distribuït l'instrumental i el material esterilitzat.
- S'ha complert el pla de revisions d'equips per a mantindre'ls operatius.
- S'han interpretat les instruccions i les fitxes de seguretat dels equips per a mantindre les condicions d'ús.

6. Organitza l'adquisició i emmagatzematge de material i instrumental, aplicant tècniques de gestió.

Criteris d'avaluació:

- S'han descrit els processos de la compravenda i emmagatzematge de productes.
- S'han identificat les característiques i condicions d'emmagatzematge de l'instrumental, productes i materials propis d'una clínica dental.
- S'ha realitzat el control d'existències en magatzems i àrees de treball.
- S'han formulat comandes de productes i materials segons pautes establides i en circumstàncies diferents.
- S'ha comprovat en la recepció del material i els productes les quantitats i l'estat d'aquests.
- S'han observat les condicions d'utilització i conservació de productes i materials.
- S'ha distribuït i col·locat el material i els productes en els magatzems.
- S'ha gestionat la documentació corresponent a la compra, venda i emmagatzematge de productes.

7. Aplica les normes de prevenció de riscos laborals i de protecció ambiental i identifica els riscos associats i les mesures a prendre per a prevenir-los.

Criteris d'avaluació:

- S'han identificat els riscos i el nivell de perillositat que suposen la manipulació de materials, productes, equips i instrumental d'una clínica o servei de salut bucodental.
- S'han descrit les mesures de seguretat i de protecció personal i col·lectiva que s'han d'adoptar en l'execució de les diferents activitats i en cada àrea del treball en la clínica dental.
- S'han identificat les causes més freqüents d'accidents en la manipulació de materials, productes, equips i instrumental d'una clínica o servei de salut bucodental.
- S'ha valorat l'ordre i la neteja de les instal·lacions i equips com a primer factor de prevenció de riscos.
- S'han classificat els residus generats per a la seua retirada selectiva.
- S'ha complert la normativa de prevenció de riscos laborals i de protecció ambiental en les operacions realitzades.

Continguts:

- Organització de les activitats en la unitat o clínica dental:
Serveis i clíniques per a l'assistència dental.
Equip de professionals d'una clínica dental.
Instal·lacions i dependències d'una clínica dental.
Gestió de residus d'una clínica dental.
Programació del treball d'una unitat o gabinet.
Programes de gestió de clínica dental i bases de dades.
- Aplicació de processos per a la recepció de pacients:
Processos d'atenció a persones en la recepció de la clínica o servei de salut bucodental:
Característiques i condicions del tracte amb persones.
Tipus d'assistència possible en el servei o clínica dental.
Criteris que determinen la qualitat en l'atenció a persones.
Normativa vigent.
Tècniques de comunicació:
– Transmissió d'informació.

5. Realiza la preparación y puesta en marcha de equipos, identificando sus condiciones de utilización.

Criterios de evaluación:

- Se han identificado los principales elementos de cada equipo.
- Se han identificado las funciones y condiciones de uso de los distintos equipos y maquinaria.
- Se han desarrollado protocolos de puesta en marcha y apagado de equipos y maquinaria.
- Se han programado las actividades de limpieza y desinfección.
- Se ha distribuido el instrumental y el material esterilizado.
- Se ha cumplido el plan de revisiones de equipos para mantenerlos operativos.
- Se han interpretado las instrucciones y las fichas de seguridad de los equipos para mantener sus condiciones de uso.

6. Organiza la adquisición y almacenamiento de material e instrumental, aplicando técnicas de gestión.

Criterios de evaluación:

- Se han descrito los procesos de la compraventa y almacenamiento de productos.
- Se han identificado las características y condiciones de almacenamiento del instrumental, productos y materiales propios de una clínica dental.
- Se ha realizado el control de existencias en almacenes y áreas de trabajo.
- Se han formulado pedidos de productos y materiales según pautas establecidas y en circunstancias diferentes.
- Se ha comprobado en la recepción del material y los productos, las cantidades y el estado de los mismos.
- Se han observado las condiciones de utilización y conservación de productos y materiales.
- Se ha distribuido y colocado el material y los productos en los almacenes.
- Se ha gestionado la documentación correspondiente a la compra, venta y almacenado de productos.

7. Aplica las normas de prevención de riesgos laborales y de protección ambiental, identificando los riesgos asociados y las medidas a tomar para prevenirlos.

Criterios de evaluación:

- Se han identificado los riesgos y el nivel de peligrosidad que suponen la manipulación de materiales, productos, equipos e instrumental de una clínica o servicio de salud bucodental.
- Se han descrito las medidas de seguridad y de protección personal y colectiva que se deben adoptar en la ejecución de las distintas actividades y en cada área del trabajo en la clínica dental.
- Se han identificado las causas más frecuentes de accidentes en la manipulación de materiales, productos, equipos e instrumental de una clínica o servicio de salud bucodental.
- Se ha valorado el orden y la limpieza de las instalaciones y los equipos como primer factor de prevención de riesgos.
- Se han clasificado los residuos generados para su retirada selectiva.
- Se ha cumplido la normativa de prevención de riesgos laborales y de protección ambiental en las operaciones realizadas.

Contenidos:

- Organización de las actividades en la unidad o clínica dental:
Servicios y clínicas para la asistencia dental.
Equipo de profesionales de una clínica dental.
Instalaciones y dependencias de una clínica dental.
Gestión de residuos de una clínica dental.
Programación del trabajo de una unidad o gabinete.
Programas de gestión de clínica dental y bases de datos.
- Aplicación de procesos para la recepción de pacientes:
Procesos de atención a personas en la recepción de la clínica o servicio de salud bucodental:
Características y condiciones del trato con personas.
Tipos de asistencia posible en el servicio o clínica dental.
Criterios que determinan la calidad en la atención a personas.
Normativa vigente.
Técnicas de comunicación:
– Transmisión de información.

- Elements de la comunicació.
- Característiques de la informació i del llenguatge.
- Processos d'atenció de les activitats pròpies de la recepció d'una clínica dental:
 - Gestió de la correspondència.
 - Enviament i recepció de paquets.
 - Atenció del telèfon, fax, contestador o correus electrònics.
- Citació de pacients:
 - Documents de citació.
 - Seguiment i control de cites.
 - Modificació de cites.
- Facturació de serveis:
 - Sistemes de pagament. Elaboració de factures i pressupostos.
- Tarifes.
 - Documents per al cobrament i el pagament de serveis. Tipus, elements i requisits legals dels documents. Pressupostos. Factures. Xecs. Rebuts.
- Estratègies de màrqueting relacionades clíniques i serveis de salut bucodental:
 - Llenguatge i cartes comercials.
- c) Gestió de fitxers de pacients:
 - Aplicacions informàtiques per al maneig de dades de pacients:
 - Bases de dades.
 - Tipus d'aplicacions i utilitats.
 - Introducció i modificació de dades.
 - Obtenció de productes com ara llistes o resums d'activitats.
 - Verificació de dades.
 - Actualització de bases de dades.
 - Realització de còpies de seguretat.
 - Gestió de dades de pacients:
 - Dades de afiliació.
 - Dades clíniques de pacients.
 - Dades d'entitats responsables de prestacions.
 - Legislació i normativa vigent:
 - Document de seguretat sobre protecció de dades.
 - Llei Orgànica de Protecció de Dades de Caràcter Personal (LOPD).
 - d) Gestió de la documentació clínica:
 - Organització sanitària:
 - Atenció primària i especialitzada. Serveis clínics.
 - Xarxa assistencial pública i privada. Prestacions.
 - Documents clínics:
 - Tipus, característiques i indicacions dels diferents documents.
 - Selecció i classificació de documents.
 - Història clínica:
 - Apartats i documents que inclou. Custòdia de documents.
 - Condicions d'emplenament.
 - Normativa.
 - Tipus d'històries clíniques.
 - Altres documents sanitaris:
 - Documents de citació. Sol·licituds. Volants. Peticions. Documents d'interconsulta.
 - Informes. Justificants. Consentiment informat.
 - Documentació corresponent als sistemes de gestió de qualitat propis de clíniques dentals.
 - Emplenament i tramitació de documents:
 - Criteris i normativa per a l'emplenament de documents.
 - Enviaments, reclamacions i arxivament de documents.
 - Requisits de qualitat en la gestió de documents.
 - Aplicacions informàtiques per a l'emplenament i tramitació de documents.
 - Protecció de dades:
 - Confidencialitat i secret professional.
 - Legislació vigent en matèria de documentació, protecció de dades i drets i obligacions relacionats amb la documentació.
 - e) Realització de la preparació i posada en marxa d'equips:
 - Equipament d'una clínica dental:
 - Característiques. Aplicacions.
 - Tècniques de posada en marxa, ús, manteniment i apagament.
 - Control de la neteja, desinfecció i esterilització. Sistemes de reposició d'instrumental en gabinets.
 - Tècniques de manteniment d'equips:

- Elementos de la comunicación.
- Características de la información y del lenguaje.
- Procesos de atención de las actividades propias de la recepción de una clínica dental:
 - Gestión de la correspondencia.
 - Envío y recepción de paquetes.
 - Atención del teléfono, fax, contestador o e-mails.
- Citación de pacientes:
 - Documentos de citación.
 - Seguimiento y control de citas.
 - Modificación de citas.
- Facturación de servicios:
 - Sistemas de pago. Elaboración de facturas y presupuestos. Tarifas.
 - Documentos para el cobro y el pago de servicios. Tipos, elementos y requisitos legales de los documentos. Presupuestos. Facturas. Cheques. Recibos.
- Estrategias de marketing relacionadas clínicas y servicios de salud bucodental:
 - Lenguaje y cartas comerciales.
- c) Gestión de ficheros de pacientes:
 - Aplicaciones informáticas para el manejo de datos de pacientes:
 - Bases de datos.
 - Tipos de aplicaciones y utilidades.
 - Introducción y modificación de datos.
 - Obtención de productos como listados o resúmenes de actividades.
 - Verificación de datos.
 - Actualización de bases de datos.
 - Realización de copias de seguridad.
 - Gestión de datos de pacientes:
 - Datos de afiliación.
 - Datos clínicos de pacientes.
 - Datos de entidades responsables de prestaciones.
 - Legislación y normativa vigente:
 - Documento de seguridad sobre protección de datos.
 - Ley Orgánica de Protección de Datos de Carácter Personal (LOPD).
 - d) Gestión de la documentación clínica:
 - Organización sanitaria:
 - Atención primaria y especializada. Servicios clínicos.
 - Red asistencial pública y privada. Prestaciones.
 - Documentos clínicos:
 - Tipos, características e indicaciones de los distintos documentos.
 - Selección y clasificación de documentos.
 - Historia clínica:
 - Apartados y documentos que incluye. Custodia de documentos.
 - Condiciones de cumplimentación.
 - Normativa.
 - Tipos de historias clínicas.
 - Otros documentos sanitarios:
 - Documentos de citación. Solicitudes. Volantes. Peticiones. Documentos de interconsulta.
 - Informes. Justificantes. Consentimiento informado.
 - Documentación correspondiente a los sistemas de gestión de calidad propios de clínicas dentales.
 - Cumplimentación y tramitación de documentos:
 - Criterios y normativa para la cumplimentación de documentos.
 - Envíos, reclamaciones y archivado de documentos.
 - Requisitos de calidad en la gestión de documentos.
 - Aplicaciones informáticas para la cumplimentación y tramitación de documentos.
 - Protección de datos:
 - Confidencialidad y secreto profesional.
 - Legislación vigente en materia de documentación, protección de datos y derechos y obligaciones relacionados con la documentación.
 - e) Realización de la preparación y puesta en marcha de equipos:
 - Equipamiento de una clínica dental:
 - Características. Aplicaciones.
 - Técnicas de puesta en marcha, uso, mantenimiento y apagado.
 - Control de la limpieza, desinfección y esterilización. Sistemas de reposición de instrumental en gabinetes.
 - Técnicas de mantenimiento de equipos:

- Gestió d'avaries. Revisions periòdiques.
- Documentació dels equips i maquinària.
- Instruccions i fitxes de seguretat.

Riscos laborals i precaucions associats al maneig d'equipament.

f) Organització de l'adquisició i emmagatzematge de material i instrumental:

Instrumental, productes i materials bàsics en una clínica dental:

- Classificació. Característiques.
- Catàlegs.

Gestió de compres:

- Documents de compra i de pagament. Comandes. Albarans. Factures.

- Obligacions tributàries.

Gestió de magatzems sanitaris:

- Distribució i col·locació de productes. Sistemes d'emmagatzematge.

- Condicions de manteniment de productes en magatzems sanitaris.

- Documentació de magatzems.

- Control d'existències. Realització d'inventaris. Realització de fitxes de magatzem.

Gestió de comandes:

- Realització de comandes.

- Recepció de productes.

- Verificació de condicions en productes.

Riscos laborals i precaucions associats a l'ús i manipulació de productes.

g) Aplicació de normes de prevenció de riscos laborals i protecció ambiental:

Riscos personals i ambientals en clíniques dentals. Identificació de riscos.

Factors i situacions de risc:

- Factors físics de l'entorn de treball. Protecció radiològica.

- Factors químics de l'entorn de treball.

- Factors biològics. Protecció biològica. Vacunacions.

- Factors psicosocials.

Seguretat en clíniques dentals:

- Determinació de mesures de prevenció de riscos laborals. Mesures de prevenció i protecció davant de riscos. Mitjans i equips de protecció individual.

Prevenció i protecció col·lectiva. Senyalització.

- Sistemes de seguretat aplicats a les màquines i equips.

- Situacions d'emergència pròpies d'una clínica dental. Sistemes d'actuació.

Farmacioles.

- Normativa de prevenció de riscos laborals en clíniques dentals.

Compliment de la normativa de prevenció de riscos laborals.

Gestió ambiental. gestió de residus:

- Classificació i emmagatzematge. Tractament i arrega de residus.

- Normativa reguladora de la gestió de residus. Compliment de la normativa de protecció ambiental.

- Mètodes i normes d'ordre i neteja.

- Compromís ètic amb els valors de conservació i defensa del patrimoni ambiental i cultural de la societat.

2. Mòdul professional: Estudi de la cavitat oral.

Codi: 0731.

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació

1. Defineix la seqüència cronològica de la formació i erupció dentària, i la relacions amb les fases del desenvolupament embrionària.

Criteris d'avaluació:

a) S'han diferenciat les fases del desenvolupament embrionària humana.

b) S'han identificat les estructures embrionàries de cap i coll.

c) S'han identificat les característiques embrionàries dentàries.

d) S'ha seqüenciat cronològicament l'erupció dentària.

e) S'han caracteritzat la morfologia dels grups dentaris.

f) S'han descrit els sistemes de nomenclatura dentària.

- Gestión de averías. Revisiones periódicas.

- Documentación de los equipos y maquinaria.

- Instrucciones y fichas de seguridad.

Riesgos laborales y precauciones asociados al manejo de equipamiento.

f) Organización de la adquisición y almacenamiento de material e instrumental:

Instrumental, productos y materiales básicos en una clínica dental:

- Clasificación. Características.

- Catálogos.

Gestión de compras:

- Documentos de compra y de pago. Pedidos. Albaranes. Facturas.

- Obligaciones tributarias.

Gestión de almacenes sanitarios:

- Distribución y colocación de productos. Sistemas de almacenamiento.

- Condiciones de mantenimiento de productos en almacenes sanitarios.

- Documentación de almacenes.

- Control de existencias. Realización de inventarios. Realización de fichas de almacén.

Gestión de pedidos:

- Realización de pedidos.

- Recepción de productos.

- Verificación de condiciones en productos.

Riesgos laborales y precauciones asociados al uso y manipulación de productos.

g) Aplicación de normas de prevención de riesgos laborales y protección ambiental:

Riesgos personales y ambientales en clínicas dentales. Identificación de riesgos.

Factores y situaciones de riesgo:

- Factores físicos del entorno de trabajo. Protección radiológica.

- Factores químicos del entorno de trabajo.

- Factores biológicos. Protección biológica. Vacunaciones.

- Factores psicosociales.

Seguridad en clínicas dentales:

- Determinación de medidas de prevención de riesgos laborales. Medidas de prevención y protección ante riesgos. Medios y equipos de protección individual.

Prevención y protección colectiva. Señalización.

- Sistemas de seguridad aplicados a las máquinas y equipos.

- Situaciones de emergencia propias de una clínica dental. Sistemas de actuación.

Botiquines.

- Normativa de prevención de riesgos laborales en clínicas dentales.

Cumplimiento de la normativa de prevención de riesgos laborales.

Gestión ambiental. Gestión de residuos:

- Clasificación y almacenamiento. Tratamiento y recogida de residuos.

- Normativa reguladora de la gestión de residuos. Cumplimiento de la normativa de protección ambiental.

- Métodos y normas de orden y limpieza.

- Compromiso ético con los valores de conservación y defensa del patrimonio ambiental y cultural de la sociedad.

2. Módulo Profesional: Estudio de la cavidad oral.

Código: 0731.

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación.

1. Define la secuencia cronológica de la formación y erupción dentaria, relacionándola con las fases del desarrollo embrionario.

Criterios de evaluación:

a) Se han diferenciado las fases del desarrollo embrionario humano.

b) Se han identificado las estructuras embrionarias de cabeza y cuello.

c) Se han identificado las características embrionarias dentarias.

d) Se ha secuenciado cronológicamente la erupción dentaria.

e) Se han caracterizado la morfología de los grupos dentarios.

f) Se han descrito los sistemas de nomenclatura dentaria.

- g) S'ha identificat la histologia de les estructures bucodentals.
h) S'han classificat les diferents relacions oclusals i intermaxil·lars.

2. Reconeix les estructures anatòmiques de cap i coll i descriu les seues característiques morfològiques.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han descrit les estructures òssies de crani i cara.
b) S'han localitzat els músculs craniofacials.
c) S'han localitzat els paquets vasculonerviosos craniofacials.
d) S'han localitzat els components del sistema limfàtic.
e) S'han localitzat les glàndules salivals i tiroïdals.
f) S'ha descrit l'anatomia de la cavitat bucal.
g) S'ha descrit l'articulació temporomandibular.

3. Valora el funcionament de l'aparell estomatognàtic i relaciona'l amb la seua fisiologia.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han descrit les principals estructures implicades en la respiració.
b) S'han relacionat les estructures bucodentals amb la fonació.
c) S'han identificat les relacions de les estructures bucodentals amb la salivació i la deglució.
d) S'ha descrit la dinàmica mandibular.
e) S'han descrit els processos de masticació, deglució i fonació.
f) S'ha comprovat mitjançant exploració física el funcionament de l'aparell estomatognàtic.
g) S'han realitzat proves funcionals de la secreció salival.

4. Caracteritza lesions carioses i les relaciona amb els factors etiopatogènics i clínics.

Criteris d'avaluació:

- a) S'ha identificat el procés de formació i patogènia de la placa bacteriana.
b) S'ha descrit l'etiopatogènia, clínica i evolució de les lesions carioses.
c) S'ha classificat la càries segons els seus factors etiopatogènics.
d) S'han definit les repercussions locals, regionals i sistèmiques de la càries dental.
e) S'ha relacionat la influència de la dieta en l'aparició de càries.
f) S'han realitzat proves específiques de determinació de la susceptibilitat individual a la càries.
g) S'han enumerat les pautes de prevenció i tractament de la càries.
h) S'han descrit les proves diagnòstiques per a la identificació de la càries.

5. Reconeix la malaltia periodontal i la relaciona amb els factors etiopatogènics i clínics.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han identificat les estructures anatòmiques compromeses en el procés clínic de les gingivitis i la malaltia periodontal.
b) S'ha descrit l'etiopatogènia, la clínica i l'evolució de les lesions en gingivitis i malaltia periodontal.
c) S'han classificat les gingivitis i la malaltia periodontal segons els seus factors etiopatogènics.
d) S'han classificat les repercussions clíniques locals, regionals i sistèmiques de la periodontitis.
e) S'han identificat les característiques de la periimplantitis i mucositis periimplantària.
f) S'han enumerat les pautes de prevenció i tractament de la periodontitis.
g) S'han descrit les proves diagnòstiques per al reconeixement de l'EP.

6. Identifica alteracions pròpies de la cavitat bucodental, i les relaciona amb les seues característiques patològiques.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han classificat les lesions elementals de la mucosa bucodental.

- g) Se ha identificado la histología de las estructuras bucodentales.
h) Se han clasificado las distintas relaciones oclusales e intermaxilares.

2. Reconoce las estructuras anatómicas de cabeza y cuello describiendo sus características morfológicas.

Criterios de evaluación:

- a) Se han descrito las estructuras óseas de cráneo y cara.
b) Se han localizado los músculos craneofaciales.
c) Se han localizado los paquetes vasculonerviosos craneofaciales.
d) Se han localizado los componentes del sistema linfático.
e) Se han localizado las glándulas salivales y tiroideas.
f) Se ha descrito la anatomía de la cavidad bucal.
g) Se ha descrito la articulación temporomandibular.

3. Valora el funcionamiento del aparato estomatognático relacionándolo con su fisiología.

Criterios de evaluación:

- a) Se han descrito las principales estructuras implicadas en la respiración.
b) Se han relacionado las estructuras bucodentales con la fonación.
c) Se han identificado las relaciones de las estructuras bucodentales con la salivación y deglución.
d) Se ha descrito la dinámica mandibular.
e) Se han descrito los procesos de masticación, deglución y fonación.
f) Se ha comprobado mediante exploración física el funcionamiento del aparato estomatognático.
g) Se han realizado pruebas funcionales de la secreción salival.

4. Caracteriza lesiones cariosas, relacionándolas con los factores etiopatogénicos y clínicos.

Criterios de evaluación:

- a) Se ha identificado el proceso de formación y patogenia de la placa bacteriana.
b) Se ha descrito la etiopatogenia, clínica y evolución de las lesiones cariosas.
c) Se ha clasificado la caries según sus factores etiopatogénicos.
d) Se han definido las repercusiones locales, regionales y sistémicas de la caries dental.
e) Se ha relacionado la influencia de la dieta en la aparición de caries.
f) Se han realizado pruebas específicas de determinación de la susceptibilidad individual a la caries.
g) Se han enumerado las pautas de prevención y tratamiento de la caries.
h) Se han descrito las pruebas diagnósticas para la identificación de la caries.

5. Reconoce la enfermedad periodontal, relacionándola con los factores etiopatogénicos y clínicos.

Criterios de evaluación:

- a) Se han identificado las estructuras anatómicas comprometidas en el proceso clínico de las gingivitis y la enfermedad periodontal.
b) Se ha descrito la etiopatogenia, la clínica y la evolución de las lesiones en gingivitis y enfermedad periodontal.
c) Se han clasificado las gingivitis y la enfermedad periodontal según sus factores etiopatogénicos.
d) Se han clasificado las repercusiones clínicas locales, regionales y sistémicas de la periodontitis.
e) Se han identificado las características de la periimplantitis y mucositis periimplantaria.
f) Se han enumerado las pautas de prevención y tratamiento de la periodontitis.
g) Se han descrito las pruebas diagnósticas para el reconocimiento de la EP.

6. Identifica alteraciones propias de la cavidad bucodental, relacionándolas con sus características patológicas.

Criterios de evaluación:

- a) Se han clasificado las lesiones elementales de la mucosa bucodental.

- b) S'han identificat lesions en els teixits dentaris.
- c) S'han descrit les neoformacions benignes bucodentals.
- d) S'han classificat les malalties bacterianes, víriques i fúngiques de la cavitat bucal.
- e) S'ha descrit la patologia dentària preeruptiva i posteruptiva.
- f) S'han enumerat els traumatismes dentals i esquelètics.
- g) S'han classificat els tipus de maloclusió dental i les seues conseqüències clíniques.
- h) S'han enumerat les manifestacions bucodentals en l'exploració del càncer bucodental.
- i) S'han descrit les possibilitats preventives i terapèutiques en cada cas.

7. Identifica alteracions de la cavitat bucodental i les relaciona amb patologia sistèmica.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han identificat les dades significatives patològiques bucodentals i extraorals de l'anamnesi de la història clínica.
- b) S'han descrit patologies sistèmiques amb repercussió directa en el sistema estomatognàtic.
- c) S'han relacionat signes i símptomes bucodentals amb l'afectació de l'estat general del pacient.
- d) S'han descrit les lesions patognomòniques de mucosa bucodental, lingual i de teixits blans en les malalties d'origen extrabucodental.

e) S'han identificat lesions secundàries del càncer en la cavitat bucodental.

f) S'han descrit els principals fàrmacs de tractament odontològic i fàrmacs els efectes secundaris dels quals comprometen la salut bucodental.

g) S'han relacionat signes i símptomes bucodentals vinculats a l'envel·liment.

8. Identifica factors de risc en pacients especials i els relaciona amb l'assistència prestada.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han descrit les malalties sistèmiques que condicionaran el tractament odontològic.
- b) S'han classificat tractaments dentals segons el risc de sagnat i la repercussió en pacients anticoagulats.
- c) S'ha descrit el correcte maneig del pacient anticoagulat en operatòria dental.

d) S'han classificat els procediments dentals en els quals està indicada la profilaxi antibiòtica d'endocarditis infecciosa.

e) S'han dissenyat protocols d'actuació odontològica en situacions especials com embaràs, enllitats i drogodependències.

f) S'han descrit els tipus de discapacitats i les seues consideracions terapèutiques.

g) S'ha dissenyat un pla de tractament individualitzat en funció de les condicions fisiològiques i patològiques del pacient.

h) S'han descrit les possibilitats preventives i terapèutiques en cada cas.

Continguts:

- a) Identificació de la formació i erupció dentària:
 - Embriologia general.
 - Embriologia maxil·lofacial:
 - Embriologia i anatomia dental. Odontogènesi.
 - Embriologia de la cavitat bucal. Glàndules salivals.
 - Embriologia histològica: esmalt, complex dentinopulpar i ciment.
 - Origen, evolució i desenvolupament del periodonci d'inserció i protecció.
 - Cronologia de l'erupció.
- Morfologia dental:
 - Morfologia caduca.
 - Morfologia definitiva.
 - Histologia i morfologia de les dents i teixits de suport dental.
- Grups dentaris:
 - Nomenclatura.
 - Fórmules.
 - Registres dentals.

- b) Se han identificado lesiones en los tejidos dentarios.
- c) Se han descrito las neoformaciones benignas bucodentales.
- d) Se han clasificado las enfermedades bacterianas, víricas y fúngicas de la cavidad bucal.

e) Se ha descrito la patología dentaria pre-eruptiva y post-eruptiva.

f) Se han enumerado los traumatismos dentales y esqueléticos.

g) Se han clasificado los tipos de maloclusión dental y sus consecuencias clínicas.

h) Se han enumerado las manifestaciones bucodentales en la exploración del cáncer bucodental.

i) Se han descrito las posibilidades preventivas y terapéuticas en cada caso.

Criterios de evaluación:

a) Se han identificado los datos significativos patológicos bucodentales y extraorales de la anamnesis de la historia clínica.

b) Se han descrito patologías sistémicas con repercusión directa en el sistema estomatognático.

c) Se han relacionado signos y síntomas bucodentales con la afectación del estado general del paciente.

d) Se han descrito las lesiones patognomónicas de mucosa bucodental, lingual y de tejidos blandos en las enfermedades de origen extra bucodental.

e) Se han identificado lesiones secundarias del cáncer en la cavidad bucodental.

f) Se han descrito los principales fármacos de tratamiento odontológico y fármacos cuyos efectos secundarios comprometan la salud bucodental.

g) Se han relacionado signos y síntomas bucodentales vinculados al envejecimiento.

8. Identifica factores de riesgo en pacientes especiales, relacionándolos con la asistencia prestada.

Criterios de evaluación:

a) Se han descrito las enfermedades sistémicas que condicionarán el tratamiento odontológico.

b) Se han clasificado tratamientos dentales según el riesgo de sangrado y su repercusión en pacientes anticoagulados.

c) Se ha descrito el correcto manejo del paciente anticoagulado en operatoria dental.

d) Se han clasificado los procedimientos dentales en los que está indicada la profilaxis antibiòtica de endocarditis infecciosa.

e) Se han diseñado protocolos de actuación odontológica en situaciones especiales como embarazo, encamados y drogodependencias.

f) Se han descrito los tipos de discapacidades y sus consideraciones terapéuticas.

g) Se ha diseñado un plan de tratamiento individualizado en función de las condiciones fisiológicas y patológicas del paciente.

h) Se han descrito las posibilidades preventivas y terapéuticas en cada caso.

Contenidos:

- a) Identificación de la formación y erupción dentaria:
 - Embriología general.
 - Embriología maxilofacial:
 - Embriología y anatomía dental. Odontogénesis.
 - Embriología de la cavidad bucal. Glàndules salivales.
 - Embriología histològica: esmalte, complejo dentinopulpar y cemento.
 - Origen, evolución y desarrollo del periodonto de inserción y protección.
 - Cronología de la erupción.
- Morfología dental:
 - Morfología caduca.
 - Morfología definitiva.
 - Histología y morfología de los dientes y tejidos de soporte dental.
- Grupos dentarios:
 - Nomenclatura.
 - Fórmulas.
 - Registros dentales.

Oclusió dental:
– Relacions oclusals.
– Relacions intermaxil·lars.
b) Reconeixement anatòmic de la regió craneofacial:
Osteologia de crani i cara.
Miologia craneofacial:
– Músculs específics i auxiliars de la masticació.
– Músculs de la mimica.
– Músculs de la llengua.
– Músculs supra i infraioïdals.
Articulacions cranials i facials.
L'articulació temporomandibular (ATM):
– Característiques anatòmiques.
– Moviments mandibulars.
Boca: anatomia, histologia i fisiologia.
Glàndules salivals.
Angiologia del cap i del coll. Paquets vasculars.
Nervis cranials. Sistema neurovegetatiu del cap i del coll.
c) Valoració funcional de l'aparell estomatognàtic:
Aparell respiratori:
– Conceptes generals.
– Estructures del cap i del coll implicades en la respiració.
Anatomia i fisiologia de la fonació.
Anatomia i fisiologia de la deglució.
Salivació:
– Característiques de la saliva.
– Fisiologia de la secreció salival: mecanisme i control de la secreció salival.
Amortidor salival.
Procediments d'estimulació, arreplega i mesurament de la secreció salival.
Proves per a l'estimulació de la capacitat amortidora de la saliva.

Cultius bacteriològics salivals.
Mesures d'asèpsia en la manipulació de cultius i preparacions.
d) Reconeixement de lesions amb càries:
Biofilm. Placa bacteriana:
– Flora microbiana normal.
– Tipus de placa.
– Procés de formació de placa supragingival i subgingival.
– Factors etiològics i afavoridors de formació de placa.
– Índexs de placa. Índexs de càries.
Factors patògens en la càries:
– Diagrama de Newbrun.
Classificació de les lesions amb càries:
– Segons la seua profunditat.
– Segons la seua ubicació.
– Segons la preparació cavitària: cavitats de Black.
Evolució de la lesió amb càries.
Diagnòstic de la càries:
– Reconeixement del material i exploració.
– Anamnesi.
Odontogrames.
Radiografies dentals.
Bacteriologia de la càries.
Complicacions clíniques i orgàniques generals de la càries.
Importància de la dieta en la prevenció de la càries:
– Principis immediats, minerals i vitamines.
– Aliments cariostàtics, cariogènics i anticariogènics.
– Índex de potencial cariogènic (IPC).
Mesures d'asèpsia en la preparació del material d'exploració i manipulació de cultius.
Control de placa bacteriana. Prevenció i tractament.
e) Reconeixement de la malaltia periodontal (MP):
Anatomia i fisiologia del periodonci:
– Concepte i tipus de periodonci.
– Funcions.
Gingivitis:
– Etiologia: factors iniciadors i modificadors.
– Quadro clínic general de les gingivitis.
– Fases evolutives.
– Tipus.

Oclusión dental:
– Relaciones oclusales.
– Relaciones intermaxilares.
b) Reconocimiento anatómico de la región craneofacial:
Osteología de cráneo y cara.
Miología craneofacial:
– Músculos específicos y auxiliares de la masticación.
– Músculos de la mimica.
– Músculos de la lengua.
– Músculos supra e infraioideos.
Articulaciones craneales y faciales.
La articulación temporomandibular (ATM):
– Características anatómicas.
– Movimientos mandibulares.
Boca: anatomía, histología y fisiología.
Glándulas salivales.
Angiología de la cabeza y cuello. Paquetes vasculares.
Nervios craneales. Sistema neurovegetativo de la cabeza y cuello.
c) Valoración funcional del aparato estomatognático:
Aparato respiratorio:
– Conceptos generales.
– Estructuras de cabeza y cuello implicadas en la respiración.
Anatomía y fisiología de la fonación.
Anatomía y fisiología de la deglución.
Salivación:
– Características de la saliva.
– Fisiología de la secreción salival: mecanismo y control de la secreción salival.
Buffer salival.
Procedimientos de estimulación, recogida y medida de la secreción salival.
Pruebas para la estimulación de la capacidad amortiguadora de la saliva.

Cultivos bacteriológicos salivales.
Medidas de asepsia en la manipulación de cultivos y preparaciones.
d) Reconocimiento de lesiones cariosas:
Biofilm. Placa bacteriana:
– Flora microbiana normal.
– Tipos de placa.
– Proceso de formación de placa supragingival y subgingival.
– Factores etiológicos y favorecedores de formación de placa.
– Índices de placa. Índices de caries.
Factores patógenicos en la caries:
– Diagrama de Newbrun.
Clasificación de las lesiones cariosas:
– Según su profundidad.
– Según su ubicación.
– Según la preparación cavitaria: cavidades de Black.
Evolución de la lesión cariosa.
Diagnóstico de la caries:
– Reconocimiento del material y exploración.
– Anamnesis.
Odontogramas.
Radiografías dentales.
Bacteriología de la caries.
Complicaciones clínicas y orgánicas generales de la caries.
Importancia de la dieta en la prevención de la caries:
– Principios inmediatos, minerales y vitaminas.
– Alimentos cariostáticos, cariogénicos y anticariogénicos.
– Índice de potencial cariogénico (IPC).
Medidas de asepsia en la preparación del material de exploración y manipulación de cultivos.
Control de placa bacteriana. Prevención y tratamiento.
e) Reconocimiento de la enfermedad periodontal (EP):
Anatomía y fisiología del periodonto:
– Concepto y tipos de periodonto.
– Funciones.
Gingivitis:
– Etiología: factores iniciadores y modificadores.
– Cuadro clínico general de las gingivitis.
– Fases evolutivas.
– Tipos.

– Tractament.
Periodontitis:
– Etiologia: factors iniciadors i modificadors.
– Quadro clínic general de la periodontitis.
– Fases evolutives.
– Tipus.
– Complicacions clíniques i generals de l'MP.
– Tractament.
Mucositis i periimplantitis: etiologia, factors de risc, clínica i diagnòstic.
Instrumental i equip en l'exploració i tractament d'MP:
– Periodontogrames.
– Instrumental específic d'exploració i tractament.
– Preparació i manipulació.
Avanços tecnològics en l'exploració i tractament: làser en periodòncia, sondes periodontals electrònica i anàlisi del fluid crevicular gingival.
f) Identificació de lesions de la cavitat bucodental en relació amb característiques patològiques:
Mucoses orals normals.
Lesions elementals dels teixits blans:
– Lesions macroscòpiques.
– Lesions microscòpiques o histopatològiques.
Exàmens diagnòstics específics:
– Anamnesi i simptomatologia.
– Exploració.
– Biòpsia.
Neoformacions:
– Pseudofibroma inflamatori.
– Mucocele.
– Epúlida.
– Papil·loma.
Lesions precanceroses: eritroplàsia i leucoplàsia.
Càncer oral.
Principals malalties de la cavitat bucal:
– bacterianes: impetigen, TB, quilitis, granulomes, cel·lulitis i GUNA.
– víriques: VHS, VHZ, VPH i lesions per coxsackie.
– Micosi: candidiasi oral.
– Lesions de causa desconeguda: líquen pla i pèmfing.
– Úlceres.
Patologia dentària: anomalies del desenvolupament dentari, nombre, grandària, forma i unió.
Maloclusions: tipus.
Traumatismes dentals i maxil·lars.
Enfocament preventiu en funció de la patologia existent.
g) Identificació d'alteracions de la cavitat bucodental en relació amb patologies sistèmiques:
Història clínica general. Documentació mèdica interdisciplinària.
Metàstasis orals i maxil·lars.
Principals alteracions sistèmiques amb manifestacions bucodentals:
– ETS.
– TB.
– VIH.
– Anèmies. Leucèmies.
– Lesions per agents físics, químics, fred i calor.
– Malalties al·lèrgiques.
Farmacologia odontològica:
– Vies d'administració.
– Analgèsics: AINE i analgèsics opiacis.
– Antibiótics.
– Anestèsics locals.
– Hemostàtics. Antiagregants. Anticoagulants.
Lesions bucodentals per fàrmacs: AAS, anticonceptius orals, post-quimioteràpia, fenitoïna i anestèsics locals.
Pacient pediàtric i ancià: principals patologies bucodentals.
Maneig del pacient amb patologia general.
h) Identificació de factors de risc en pacients especials:
Atencions odontològiques en pacients amb patologia sistèmica:
– Diabetis mellitus.
– Cardiopatia isquèmica: angina de pit i IAM.

– Tratamiento.
Periodontitis:
– Etiología: factores iniciadores y modificadores.
– Cuadro clínico general de la periodontitis.
– Fases evolutivas.
– Tipos.
– Complicaciones clínicas y generales de la EP.
– Tratamiento.
Mucositis y periimplantitis: etiología, factores de riesgo, clínica y diagnóstico.
Instrumental y equipo en la exploración y tratamiento de EP:
– Periodontogramas.
– Instrumental específico de exploración y tratamiento.
– Preparación y manipulación.
Avances tecnológicos en la exploración y tratamiento: láser en periodoncia, sondas periodontales electrónicas y análisis del fluido crevicular gingival.
f) Identificación de lesiones de la cavidad bucodental en relación con características patológicas:
Mucosas orales normales.
Lesiones elementales de los tejidos blandos:
– Lesiones macroscópicas.
– Lesiones microscópicas o histopatológicas.
Exámenes diagnósticos específicos:
– Anamnesis y sintomatología.
– Exploración.
– Biopsia.
Neoformaciones:
– Seudofibroma inflamatorio.
– Mucocele.
– Épuli.
– Papiloma.
Lesiones precancerosas: eritroplasia y leucoplasia.
Cáncer oral.
Principales enfermedades de la cavidad bucal:
– bacterianas: impétigo, TB, queilitis, granulomas, celulitis y GUNA.
– víricas: VHS, VHZ, VPH y lesiones por coxsackie.
– Micosis: candidiasis oral.
– Lesiones de causa desconocida: líquen plano y pénfing.
– Úlceras.
Patología dentaria: anomalías del desarrollo dentario, número, tamaño, forma y unión.
Maloclusiones: tipos.
Traumatismos dentales y maxilares.
Enfoque preventivo en función de la patología existente.
g) Identificación de alteraciones de la cavidad bucodental en relación con patologías sistémicas:
Historia clínica general. Documentación médica interdisciplinaria.
Metástasis orales y maxilares.
Principales alteraciones sistémicas con manifestaciones bucodentales:
– ETS.
– TB.
– VIH.
– Anemias. Leucemias.
– Lesiones por agentes físicos, químicos, frío y calor.
– Enfermedades alérgicas.
Farmacología odontológica:
– Vías de administración.
– Analgésicos: AINES y analgésicos opiáceos.
– Antibióticos.
– Anestésicos locales.
– Hemostáticos. Antiagregantes. Anticoagulantes.
Lesiones bucodentales por fármacos: AAS, anticonceptivos orales, postquimioterapia, fenitoína y anestésicos locales.
Paciente pediátrico y anciano: principales patologías bucodentales.
Manejo del paciente con patología general.
h) Identificación de factores de riesgo en pacientes especiales:
Atenciones odontológicas en pacientes con patología sistémica:
– Diabetes mellitus.
– Cardiopatía isquémica: ángor e IAM.

- Alteracions cardiovasculars: HTA.
- Insuficiència hepàtica: VHB, VHC i VHD.
- Insuficiència renal: IRC.
- SIDA.

Pacient anticoagulat.

Endocarditis infecciosa:

- Epidemiologia.
- Etiopatogènia.
- Pautes de profilaxi.

Actuacions odontològiques específiques en:

- Pacients embarassades.
- Pacients drogodependents.
- Pacients enllitats.

Patologia bucodental en pacients discapacitats:

- Retard mental: paràlisi cerebral, epilèpsia i síndrome de Down.

Valoració del pla de tractament a aquests pacients amb base en:

- Compromís conductual del pacient (agressivitat i col·laboració).

- Compromís mèdic.

- Compromís socioafectiu (expectatives i possibilitats reals del tractament).

3. Mòdul Professional: Exploració de la cavitat oral.

Codi: 0732.

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació

1. Verifica el funcionament de l'equip dental i descriu les característiques dels seus components.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han identificat les parts de l'equip dental i els seus components.
- b) S'han determinat les funcions de l'equip.
- c) S'han detallat i comprovat els moviments de la butaca.
- d) S'han muntat i desmuntat els elements adaptables a la butaca.
- e) S'ha adaptat l'instrumental rotatori a l'equip i s'ha comprovat el seu funcionament.
- f) S'ha preparat el material necessari per al manteniment de l'equip.
- g) S'han realitzat les operacions de manteniment de l'equip.
- h) S'han complert els criteris de qualitat en cada fase del procés.

2. Prepara l'instrumental i el material del gabinet bucodental i selecciona tècniques de desinfecció i esterilització.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han enumerat les vies d'entrada de microorganismes en l'organisme.
- b) S'han classificat les mesures preventives per a evitar la infecció.
- c) S'ha definit la neteja, desinfecció i esterilització.
- d) S'han preparat els materials de barrera utilitzats en un gabinet dental.
- e) S'ha realitzat la neteja i desinfecció de l'instrumental.
- f) S'han efectuat operacions d'embossament.
- g) S'ha esterilitzat l'instrumental usat en el gabinet segons els protocols.
- h) S'han valorat els resultats dels tests de control de l'esterilització.
- i) S'ha valorat l'ordre i la neteja en totes les fases del procés.

3. Realitza l'anamnesi i l'exploració de la cavitat bucodental i identifica les característiques.

Criteris d'avaluació:

- a) S'ha definit la posició ergonòmica d'higienistes i la col·locació de pacients.
- b) S'han diferenciat les dades significatives de l'anamnesi bucodental.
- c) S'han reconegut els signes de l'exploració normal.
- d) S'han descrit les tècniques d'exploració i s'ha identificat el material necessari.
- e) S'han aplicat tècniques d'exploració facial, bucal, dental, oclusal i periodontal.

- Alteraciones cardiovasculares: HTA.
- Insuficiencia hepática: VHB, VHC y VHD.
- Insuficiencia renal: IRC.
- SIDA.

Paciente anticoagulado.

Endocarditis infecciosa:

- Epidemiología.
- Etiopatogenia.
- Pautas de profilaxis.

Actuaciones odontológicas específicas en:

- Pacientes embarazadas.
- Pacientes drogodependientes.
- Pacientes encamados.

Patología bucodental en pacientes discapacitados:

- Retraso mental: parálisis cerebral, epilepsia y síndrome de Down.

Valoración del plan de tratamiento a estos pacientes con base en:

- Compromiso conductual del paciente (agresividad y colaboración).

- Compromiso médico.

- Compromiso socioafectivo (expectativas y posibilidades reales del tratamiento).

3. Módulo Profesional: Exploración de la cavidad oral.

Código: 0732.

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación.

1. Verifica el funcionamiento del equipo dental, describiendo las características de sus componentes.

Criterios de evaluación:

- a) Se han identificado las partes del equipo dental y sus componentes.
- b) Se han determinado las funciones del equipo.
- c) Se han detallado y comprobado los movimientos del sillón.
- d) Se han montado y desmontado los elementos adaptables al sillón.
- e) Se ha adaptado el instrumental rotatorio al equipo y se ha comprobado su funcionamiento.
- f) Se ha preparado el material necesario para el mantenimiento del equipo.
- g) Se han realizado las operaciones de mantenimiento del equipo.
- h) Se han cumplido los criterios de calidad en cada fase del proceso.

2. Prepara el instrumental y el material del gabinete bucodental, seleccionando técnicas de desinfección y esterilización.

Criterios de evaluación:

- a) Se han enumerado las vías de entrada de microorganismos en el organismo.
- b) Se han clasificado las medidas preventivas para evitar la infección.
- c) Se ha definido la limpieza, desinfección y esterilización.
- d) Se han preparado los materiales de barrera utilizados en un gabinete dental.
- e) Se ha realizado la limpieza y desinfección del instrumental.
- f) Se han efectuado operaciones de embolsado.
- g) Se ha esterilizado el instrumental usado en el gabinete según protocolos.
- h) Se han valorado los resultados de los test de control de la esterilización.
- i) Se ha valorado el orden y limpieza en todas las fases del proceso.

3. Realiza la anamnesis y la exploración de la cavidad bucodental, identificando sus características.

Criterios de evaluación:

- a) Se ha definido la posición ergonómica del higienista y la colocación del paciente.
- b) Se han diferenciado los datos significativos de la anamnesis bucodental.
- c) Se han reconocido los signos de la exploración normal.
- d) Se han descrito las técnicas de exploración y se ha identificado el material necesario.
- e) Se han aplicado técnicas de exploración facial, bucal, dental, oclusal y periodontal.

f) S'han emplenat les patologies detectades i els índexs obtinguts en els documents de registre.

g) S'han obtingut imatges per a la història clínica mitjançant fotografia digital.

h) S'ha observat una actitud acurada en les fases del procés.

4. Aplica tècniques per a l'obtenció d'imatges de radiodiagnòstic dental i selecciona paràmetres radiològics.

Criteris d'avaluació:

a) S'han definit els rajos X, la seua interacció amb la matèria i la formació de la imatge radiològica.

b) S'han enumerat les característiques físiques dels equips i els feixos de rajos X.

c) S'han tipificat les magnituds, mesures i equips de mesura de la radiació.

d) El pacient és posicionat segons la tècnica que s'utilitzarà.

e) S'han preparat els materials i equips necessaris.

f) S'ha seleccionat la tècnica per a l'obtenció de la imatge.

g) S'han realitzat tècniques de revelatge de pel·lícula radiogràfica.

h) S'ha realitzat el tractament digital de la imatge.

5. Aplica mesures de radioprotecció i qualitat del radiodiagnòstic dental i interpreta la normativa específica.

Criteris d'avaluació:

a) S'han identificat els efectes biològics de les radiacions ionitzants.

b) S'ha enumerat la normativa, la legislació i els requisits técnico-administratius en instal·lacions de radiodiagnòstic dental.

c) S'ha definit la protecció radiològica bàsica.

d) S'han classificat les mesures de protecció radiològica específica de radiodiagnòstic dental.

e) S'han observat les mesures de protecció en les simulacions relacionades amb el radiodiagnòstic.

f) S'ha emplenat la documentació segons la normativa.

g) S'han establert els criteris de qualitat en radiodiagnòstic.

h) S'han interpretat els resultats del programa de garantia de qualitat.

6. Aplica les normes de prevenció de riscos laborals i de protecció ambiental i identifica els riscos associats i les mesures i equips per a previndre'ls.

Criteris d'avaluació:

a) S'han identificat els riscos i el nivell de perillositat que suposen la manipulació de materials, productes, equips i instrumental d'una clínica o servei de salut bucodental.

b) S'han descrit les mesures de seguretat i de protecció personal i col·lectiva que s'han d'adoptar en l'execució de les diferents activitats i en cada àrea del treball en la clínica dental.

c) S'han identificat les causes més freqüents d'accidents en la manipulació de materials, productes, equips i instrumental d'una clínica o servei de salut bucodental.

d) S'han valorat l'ordre i la neteja d'instal·lacions i equips com a primer factor de prevenció de riscos.

e) S'han classificat els residus generats per a la seua retirada selectiva.

f) S'ha complert la normativa de prevenció de riscos laborals i de protecció ambiental en les operacions realitzades.

7. Identifica actituds i estats emocionals en pacients aplicant principis bàsics de psicologia general.

Criteris d'avaluació:

a) S'han descrit actituds i estats emocionals lligats a l'atenció bucodental.

b) S'han descrit tècniques comunicatives en el procés d'informació.

c) S'ha seleccionat la tècnica comunicativa en funció de les actituds i estats emocionals detectats.

d) S'ha descrit el perfil psicològic dels xiquets i preadolescents.

e) S'han descrit les característiques psicològiques dels adults.

f) S'ha descrit el perfil psicològic de les persones d'edat avançada.

f) Se han cumplimentado las patologías detectadas y los índices obtenidos en los documentos de registro.

g) Se han obtenido imágenes para la historia clínica mediante fotografía digital.

h) Se observado una actitud cuidadosa en las fases del proceso.

4. Aplica técnicas para la obtención de imágenes de radiodiagnóstico dental, seleccionando parámetros radiológicos.

Criterios de evaluación:

a) Se han definido los rayos X, su interacción con la materia y la formación de la imagen radiológica.

b) Se han enumerado las características físicas de los equipos y haces de rayos X.

c) Se han tipificado las magnitudes, medidas y equipos de medida de la radiación.

d) Se ha posicionado al paciente según la técnica que se va a utilizar.

e) Se han preparado los materiales y equipos necesarios.

f) Se ha seleccionado la técnica para la obtención de la imagen.

g) Se han realizado técnicas de revelado de película radiográfica.

h) Se ha realizado el tratamiento digital de la imagen.

5. Aplica medidas de radioprotección y calidad del radiodiagnóstico dental, interpretando la normativa específica.

Criterios de evaluación:

a) Se han identificado los efectos biológicos de las radiaciones ionizantes.

b) Se ha enumerado la normativa, la legislación y los requisitos técnico-administrativos en instalaciones de radiodiagnóstico dental.

c) Se ha definido la protección radiológica básica.

d) Se han clasificado las medidas de protección radiológica específica de radiodiagnóstico dental.

e) Se han observado las medidas de protección en las simulaciones relacionadas con el radiodiagnóstico.

f) Se ha cumplimentado la documentación según la normativa.

g) Se han establecido los criterios de calidad en radiodiagnóstico.

h) Se han interpretado los resultados del programa de garantía de calidad.

6. Aplica las normas de prevención de riesgos laborales y de protección ambiental, identificando los riesgos asociados y las medidas y equipos para prevenirlos.

Criterios de evaluación:

a) Se han identificado los riesgos y el nivel de peligrosidad que supone la manipulación de materiales, productos, equipos e instrumental de una clínica o servicio de salud bucodental.

b) Se han descrito las medidas de seguridad y de protección personal y colectiva que se deben adoptar en la ejecución de las distintas actividades y en cada área del trabajo en la clínica dental.

c) Se han identificado las causas más frecuentes de accidentes en la manipulación de materiales, productos, equipos e instrumental de una clínica o servicio de salud bucodental.

d) Se ha valorado el orden y la limpieza de instalaciones y equipos como primer factor de prevención de riesgos.

e) Se han clasificado los residuos generados para su retirada selectiva.

f) Se ha cumplido la normativa de prevención de riesgos laborales y de protección ambiental en las operaciones realizadas.

7. Identifica actitudes y estados emocionales en pacientes, aplicando principios básicos de psicología general.

Criterios de evaluación:

a) Se han descrito actitudes y estados emocionales ligados a la atención bucodental.

b) Se han descrito técnicas comunicativas en el proceso de información.

c) Se ha seleccionado la técnica comunicativa en función de las actitudes y estados emocionales detectados.

d) Se ha descrito el perfil psicológico de los niños y preadolescentes.

e) Se han descrito las características psicológicas de los adultos.

f) Se ha descrito el perfil psicológico de las personas de edad avanzada.

g) S'han seleccionat les actuacions de suport psicològic i d'atenció a la persona amb discapacitat.

h) S'ha valorat l'interés i la preocupació per atendre les necessitats dels usuaris.

Continguts:

a) Verificació del funcionament de l'equip dental:

Parts de l'equip:

- Butaca odontològica: capçal, seient i respatlter.
- Unitat odontològica: segons el sistema de suport i segons el tipus de suport de l'instrumental.

- Columna.

- Sistemes d'aspiració i evacuació oral: aspiració de saliva, aspiració quirúrgica i escopidera.

- Llum operatori.

- Pedal.

- Compressors.

- Tamboret.

Funcions de la butaca:

- Suport del pacient.
- Facilitar el treball del personal.

Moviments de la butaca:

- Pujada i baixada.

- Respatler.

- Posició de Trendelemburg.

- Posada a zero automàtica.

- Posicions memoritzades.

Elements adaptables:

- Tècniques de muntat i desmuntat.

Funcionament de l'instrumental rotatori:

- Turbina.

- Contraangle.

- Peça de mà.

- Micromotor.

- Acoplador.

Cures generals de l'equip:

- Material necessari.

- Manteniment de primer nivell.

Criteris de qualitat en cada fase del procés.

b) Preparació d'instrumental i material:

Microorganismes potencialment patògens:

- Tipus.

- Cadena epidemiològica.

Prevenició d'infeccions:

- Classificació de mesures preventives.

- Història clínica.

- Barreres biològiques.

- Barreres físiques.

Neteja, desinfecció i esterilització:

- Concepte.

- Preparació de materials de barrera.

- Tractament del material i equips.

- Neteja: manual i ultrasons.

- Desinfecció: desinfecció ambiental, desinfecció d'impressions, models de treball i pròtesi, desinfectants i antisèptics.

- Empaquetat.

- Esterilització: mètodes físics, mètodes químics i control del procés d'esterilització.

- Control de qualitat.

c) Realització d'anamnesi i exploració bucodental:

Posició de treball i control postural:

- Col·locació del pacient.

- Àrees de moviment.

- Postura ergonòmica de l'operador i personal auxiliar.

- Tècnica a quatre i sis mans.

Anamnesi bucodental:

- Dades significatives.

- Qüestionaris de salut.

Exploració orofacial:

- Preparació de l'àrea de treball: instrumental i material. Classificació i situació de l'instrumental.

g) Se han seleccionado las actuaciones de apoyo psicológico y de atención a la persona con discapacidad.

h) Se ha valorado el interés y la preocupación por atender las necesidades de los usuarios.

Contenidos:

a) Verificación del funcionamiento del equipo dental:

Partes del equipo:

- Sillón odontológico: cabezal, asiento y respaldo.

- Unidad odontológica: según el sistema de apoyo y según el tipo de soporte del instrumental.

- Columna.

- Sistemas de aspiración y evacuación oral: aspiración de saliva, aspiración quirúrgica y escupidera.

- Lámpara operatoria.

- Pedal.

- Compresores.

- Taburete.

Funciones del sillón:

- Soporte del paciente.

- Facilitar el trabajo del personal.

Movimientos del sillón:

- Subida y bajada.

- Respaldo.

- Trendelemburg.

- Puesta a cero automática.

- Posiciones memorizadas.

Elementos adaptables:

- Técnicas de montaje y desmontado.

Funcionamiento del instrumental rotatorio:

- Turbina.

- Contraángulo.

- Pieza de mano.

- Micromotor.

- Acoplador.

Cuidados generales del equipo:

- Material necesario.

- Mantenimiento de primer nivel.

Criterios de calidad en cada fase del proceso.

b) Preparación de instrumental y material:

Microorganismos potencialmente patógenos:

- Tipos.

- Cadena epidemiológica.

Prevenición de infecciones:

- Clasificación de medidas preventivas.

- Historia clínica.

- Barreras biológicas.

- Barreras físicas.

Limpieza, desinfección y esterilización:

- Concepto.

- Preparación de materiales de barrera.

- Tratamiento del material y equipos.

- Limpieza: manual y ultrasonidos.

- Desinfección: desinfección ambiental, desinfección de impresiones, modelos de trabajo y prótesis, desinfectantes y antisépticos.

- Empaquetado.

- Esterilización: métodos físicos, métodos químicos y control del proceso de esterilización.

- Control de calidad.

c) Realización de anamnesis y exploración bucodental:

Posición de trabajo y control postural:

- Colocación del paciente.

- Áreas de movimiento.

- Postura ergonómica del operador y personal auxiliar.

- Técnica a cuatro y seis manos.

Anamnesis bucodental:

- Datos significativos.

- Cuestionarios de salud.

Exploración orofacial:

- Preparación del área de trabajo: instrumental y material. Clasificación y situación del instrumental.

– Tècniques d'exploració: inspecció, palpació, percussió i transiluminació.

– Maniobres bàsiques en la tècnica a quatre mans: il·luminació, aspiració i transferència de l'instrumental.

– Signes d'exploració normal.

– Criteris patològics d'exploració bucodental: càries, malaltia periodontal, maloclusions i altres patologies.

– Documents per al registre.

Fotografia digital:

– Tipus.

– Imatge.

– Captura de la imatge en la història clínica.

Criteris actitudinals en el procés.

d) Aplicació de tècniques per a l'obtenció d'imatges de radiodiagnòstic dental:

Fonaments de radiologia.

Aplicacions de les radiacions ionitzants.

Característiques dels equips i feixos de rajos X:

– Sistemes d'imatge: pel·lícules radiogràfiques i radiovisiografia.

– Procediments bàsics d'operació.

Tècniques radiològiques dentals:

– Radiografia intraoral: periapical, interproximal i oclusal.

– Radiografia extraoral: ortopantomografia i teleradiografia.

– Tècniques radiogràfiques especials: TAC, sialografia i altres.

Tècniques de revelatge:

– Paràmetres de funcionament d'una processadora.

– Criteris d'èxit en el revelatge radiogràfic.

e) Aplicació de mesures de radioprotecció i qualitat en radiodiagnòstic dental:

Efectes biològics de les radiacions ionitzants.

Magnituds i mesura de la radiació.

Radioprotecció:

Dosimetria.

Control d'àrees.

Maneig dels monitors de radiació.

Normativa i legislació bàsica en instal·lacions de radiodiagnòstic.

Classificació i senyalització de zones.

Protecció radiològica bàsica.

Protecció radiològica específica en instal·lacions de radiodiagnòstic dental.

Estimació de dosi en personal treballador i usuaris.

Variació d'intensitat de dosi.

Programa de garantia de qualitat.

Interpretació de resultats de controls de qualitat bàsics.

Criteris d'estimació de la qualitat d'imatge radiogràfica.

Requisits tècnics administratius.

Necessitats específiques d'atenció.

Informació a l'usuari.

Comunicació.

f) Aplicació de normes de prevenció de riscos laborals i protecció ambiental:

Riscos personals i ambientals en clíniques dentals.

Identificació dels riscos.

Factors i situacions de risc:

– Factors físics de l'entorn de treball. Protecció radiològica.

– Factors químics de l'entorn de treball.

– Factors biològics. Protecció biològica. Vacunacions.

– Factors psicosocials.

Seguretat en clíniques dentals:

– Determinació de mesures de prevenció de riscos laborals. Mesures de prevenció i protecció davant de riscos. Mitjans i equips de protecció individual.

Prevenció i protecció col·lectiva. Senyalització.

– Sistemes de seguretat aplicats a les màquines i equips.

– Situacions d'emergència pròpies d'una clínica dental. Sistemes d'actuació.

Farmacioles.

Normativa de prevenció de riscos laborals en clíniques dentals.

Compliment de la normativa de prevenció de riscos laborals.

Gestió ambiental.

Gestió de residus:

– Técnicas de exploración: inspección, palpación, percusión y transiluminación.

– Maniobras básicas en la técnica a cuatro manos: iluminación, aspiración y transferencia del instrumental.

– Signos de exploración normal.

– Criterios patológicos de exploración bucodental: caries, enfermedad periodontal, maloclusiones y otras patologías.

– Documentos para el registro.

Fotografía digital:

– Tipos.

– Imagen.

– Captura de la imagen en la historia clínica.

Criterios actitudinales en el proceso.

d) Aplicación de técnicas para la obtención de imágenes de radiodiagnóstico dental:

Fundamentos de radiología.

Aplicaciones de las radiaciones ionizantes.

Características de los equipos y haces de rayos X:

– Sistemas de imagen: películas radiográficas y radiovisiografía.

– Procedimientos básicos de operación.

Técnicas radiológicas dentales:

– Radiografía intraoral: periapical, interproximal y oclusal.

– Radiografía extraoral: ortopantomografía y telerradiografía.

– Técnicas radiográficas especiales: TAC, sialografia y otros.

Técnicas de revelado:

– Parámetros de funcionamiento de una procesadora.

– Criterios de éxito en el revelado radiográfico.

e) Aplicación de medidas de radioprotección y calidad en radiodiagnóstico dental:

Efectos biológicos de las radiaciones ionizantes.

Magnitudes y medida de la radiación.

Radioprotección:

Dosimetría.

Control de áreas.

Manejo de los monitores de radiación.

Normativa y legislación básica en instalaciones de radiodiagnóstico.

Clasificación y señalización de zonas.

Protección radiológica básica.

Protección radiológica específica en instalaciones de radiodiagnóstico dental.

Estimación de dosis en personal trabajador y usuarios.

Variación de intensidad de dosis.

Programa de garantía de calidad.

Interpretación de resultados de controles de calidad básicos.

Criterios de estimación de la calidad de imagen radiográfica.

Requisitos técnicos administrativos.

Necesidades específicas de atención.

Información al usuario.

Comunicación.

f) Aplicación de normas de prevención de riesgos laborales y protección ambiental:

Riesgos personales y ambientales en clínicas dentales.

Identificación de los riesgos.

Factores y situaciones de riesgo:

– Factores físicos del entorno de trabajo. Protección radiológica.

– Factores químicos del entorno de trabajo.

– Factores biológicos. Protección biológica. Vacunaciones.

– Factores psicosociales.

Seguridad en clínicas dentales:

– Determinación de medidas de prevención de riesgos laborales. Medidas de prevención y protección ante riesgos. Medios y equipos de protección individual.

Prevención y protección colectiva. Señalización.

– Sistemas de seguridad aplicados a las máquinas y equipos.

– Situaciones de emergencia propias de una clínica dental. Sistemas de actuación.

Botiquines.

Normativa de prevención de riesgos laborales en clínicas dentales.

Cumplimiento de la normativa de prevención de riesgos laborales.

Gestión ambiental.

Gestión de residuos:

– Classificació i emmagatzematge. Tractament i arrega de residus.

– Normativa reguladora de la gestió de residus. Compliment de la normativa de protecció ambiental.

– Mètodes i normes d'ordre i neteja.

Compromís ètic amb els valors de conservació i defensa del patrimoni ambiental i cultural de la societat.

g) Identificació d'actituds i estats emocionals en pacients:

Necessitats específiques d'atenció:

– Atenció en la infància i l'adolescència.

– La família en la consulta.

– Programes d'intervenció familiar.

– Necessitats i atenció a l'adult.

– Necessitats i atenció a l'ancià.

– Necessitats i atenció de les persones amb discapacitat.

Informació a l'usuari:

– Selecció de la informació.

– Pla de col·laboració en l'exploració i altres tècniques d'atenció bucodental.

Comunicació:

– Comunicació verbal i no verbal.

– Conductes empàtiques i assertives.

– Comunicació alternativa.

4. Mòdul Professional: Intervenció bucodental.

Codi: 0733.

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació:

1. Realitza segellaments de fosses i fissures i les relaciona amb les característiques de les superfícies dentàries.

Criteris d'avaluació:

a) S'han identificat les superfícies dentàries que cal segellar.

b) S'han diferenciat els tipus de material segellador.

c) S'ha preparat el material per a col·locar el segellador.

d) S'ha aïllat el camp operatori.

e) S'ha condicionat la superfície dentària que cal tractar.

f) S'ha aplicat el material segellador mitjançant les tècniques pertinents.

g) S'han definit els criteris de supervivència del segellador.

h) S'han complert els criteris de qualitat en totes les fases del segellament.

2. Aplica fluorurs tòpics i descriu tipus i tècniques d'aplicació.

Criteris d'avaluació:

a) S'han definit els tipus de fluorurs.

b) S'ha determinat la posologia de fluorurs.

c) S'han classificat les tècniques d'aplicació de fluorurs tòpics.

d) S'ha preparat el material necessari per a realitzar una aplicació de fluor en cubetes.

e) S'ha condicionat la superfície dentària que cal tractar.

f) S'ha realitzat l'aplicació de fluor en cubetes.

g) S'han definit les recomanacions posteriors a l'aplicació del fluor.

3. Elimina càlculs dentals i selecciona la tècnica adequada.

Criteris d'avaluació:

a) S'han definit els tipus i les causes dels càlculs dentals.

b) S'han definit tècniques de tartrectomia, raspament i allisament radicular.

c) S'han enumerat les indicacions i contraindicacions segons les característiques del pacient.

d) S'han preparat els materials i l'instrumental necessaris per a l'eliminació de càlculs dentals.

e) S'han realitzat les tècniques d'eliminació de càlculs i poliment de superfície.

f) S'han definit les mesures de prevenció de càlculs.

g) S'han identificat les complicacions i les seues mesures correctores.

h) S'ha mantingut una actitud d'ordre, neteja i mètode en les fases del procés.

– Clasificación y almacenamiento. Tratamiento y recogida de residuos.

– Normativa reguladora de la gestión de residuos. Cumplimiento de la normativa de protección ambiental.

– Métodos y normas de orden y limpieza.

Compromiso ético con los valores de conservación y defensa del patrimonio ambiental y cultural de la sociedad.

g) Identificación de actitudes y estados emocionales en pacientes:

Necesidades específicas de atención:

– Atención en la infancia y la adolescencia.

– La familia en la consulta.

– Programas de intervención familiar.

– Necesidades y atención al adulto.

– Necesidades y atención al anciano.

– Necesidades y atención de las personas con discapacidad.

Información al usuario:

– Selección de la información.

– Plan de colaboración en la exploración y otras técnicas de atención bucodental.

Comunicación:

– Comunicación verbal y no verbal.

– Conductas empáticas y asertivas.

– Comunicació alternativa.

4. Módulo Profesional: Intervención bucodental.

Código: 0733.

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación:

1. Realiza sellados de fosas y fisuras, relacionándolas con las características de las superficies dentarias.

Criterios de evaluación:

a) Se han identificado las superficies dentarias que hay que sellar.

b) Se han diferenciado los tipos de material sellador.

c) Se ha preparado el material para colocar el sellador.

d) Se ha aislado el campo operatorio.

e) Se ha acondicionado la superficie dentaria que hay que tratar.

f) Se ha aplicado el material sellador mediante las técnicas pertinentes.

g) Se han definido los criterios de supervivencia del sellador.

h) Se han cumplido los criterios de calidad en todas las fases del sellado.

2. Aplica fluoruros tópicos, describiendo tipos y técnicas de aplicación.

Criterios de evaluación:

a) Se han definido los tipos de fluoruros.

b) Se ha determinado la posología de fluoruros.

c) Se han clasificado las técnicas de aplicación de fluoruros tópicos.

d) Se ha preparado el material necesario para realizar una aplicación de fluor en cubetas.

e) Se ha acondicionado la superficie dentaria que hay que tratar.

f) Se ha realizado la aplicación de fluor en cubetas.

g) Se han definido las recomendaciones posteriores a la aplicación del fluor.

3. Elimina cálculos dentales, seleccionando la técnica adecuada.

Criterios de evaluación:

a) Se han definido los tipos y las causas de los cálculos dentales.

b) Se han definido técnicas de tartrectomía, raspado y alisado radicular.

c) Se han enumerado las indicaciones y contraindicaciones según las características del paciente.

d) Se han preparado los materiales y el instrumental necesarios para la eliminación de cálculos dentales.

e) Se han realizado las técnicas de eliminación de cálculos y pulido de superficie.

f) Se han definido las medidas de prevención de cálculos.

g) Se han identificado las complicaciones y sus medidas correctoras.

h) Se ha mantenido una actitud de orden, limpieza y método en las fases del proceso.

k) S'ha verificat que la superfície ha quedat lliure del càlcul.

4. Elimina tincions dentals extrínseques seleccionant la tècnica adequada.

Criteris d'avaluació:

a) S'han definit les tincions dentals extrínseques.

b) S'han definit tècniques d'eliminació de tincions dentals extrínseques.

c) S'han preparat materials i instrumental necessaris per a la seua eliminació.

d) S'han realitzat les tècniques d'eliminació de tincions dentals extrínseques.

e) S'han definit les mesures de prevenció.

f) S'ha desenvolupat el treball amb ordre, neteja i mètode.

g) S'ha verificat que la superfície ha quedat lliure de tincions dentals extrínseques.

5. Efectua el poliment d'obturacions dentàries i selecciona les tècniques corresponents.

Criteris d'avaluació:

a) S'han identificat les superfícies dentàries que s'han de polir.

b) S'han definit els criteris que justifiquen el poliment de les obturacions.

c) S'han identificat els tipus de materials que cal polir.

d) S'ha classificat l'instrumental abrasiu segons el material que cal polir.

e) S'ha preparat el material necessari per a realitzar el poliment.

f) S'ha seleccionat la velocitat de rotació i la refrigeració.

g) S'ha realitzat el poliment d'obturacions.

h) S'ha verificat que la superfície polida no interfereix en l'oclusió.

6. Elimina la placa bacteriana de la cavitat bucodental i selecciona mètodes de control i eliminació.

Criteris d'avaluació:

a) S'han classificat els tipus de raspalls, sedes dentals i altres mètodes mecànics per a l'eliminació de la placa.

b) S'han classificat els mètodes químics per al control de la placa.

c) S'ha relacionat la composició de col·lutoris i pastes dentals amb el control de la placa.

d) S'ha realitzat la tinció de placa bacteriana.

e) S'ha instruït en l'aplicació de tècniques d'higiene bucodental.

f) S'han enumerat mesures de prevenció de la placa bacteriana.

g) S'han tipificat les mesures per al control de la placa bacteriana en les pròtesis dentals.

h) S'han definit els criteris de realització d'un programa de control de placa en la clínica dental.

7. Aplica tècniques de control de la hipersensibilitat dentinal i les relaciona amb l'etiologia de les lesions de la superfície dentària.

Criteris d'avaluació:

a) S'han enumerat els estímuls causants d'hipersensibilitat dentinal.

b) S'ha identificat l'etiologia de la hipersensibilitat dentinal.

c) S'han descrit els símptomes de la hipersensibilitat dentinal.

d) S'ha comprovat la hipersensibilitat dentinal mitjançant exploració.

e) S'han classificat els diferents preparats dessensibilitzants utilitzats en el control de la hipersensibilitat dentinal.

f) S'ha aplicat el preparat dessensibilitzant adequat a cada cas.

Continguts:

a) Realització de segellats de fosses i fissures:

Superfícies dentàries per a segellat:

– Tècniques d'identificació.

Classificació dels segelladors:

– Per la seua composició: metacrilats, cianoacrilat i ionòmers de vidre.

– En funció de si estan lliures de material inert.

– Per l'inici de la polimerització: autopolimeritzables i fotopolimeritzables.

k) Se ha verificado que la superficie ha quedado libre del cálculo.

4. Elimina tinciones dentales extrínsecas, seleccionando la técnica adecuada.

Criterios de evaluación:

a) Se han definido las tinciones dentales extrínsecas.

b) Se han definido técnicas de eliminación de tinciones dentales extrínsecas.

c) Se han preparado materiales e instrumental necesarios para su eliminación.

d) Se han realizado las técnicas de eliminación de tinciones dentales extrínsecas.

e) Se han definido las medidas de prevención.

f) Se ha desarrollado el trabajo con orden, limpieza y método.

g) Se ha verificado que la superficie ha quedado libre de tinciones dentales extrínsecas.

5. Efectúa el pulido de obturaciones dentarias, seleccionando las técnicas correspondientes.

Criterios de evaluación:

a) Se han identificado las superficies dentarias que se van a pulir.

b) Se han definido los criterios que justifican el pulido de las obturaciones.

c) Se han identificado los tipos de materiales que hay que pulir.

d) Se ha clasificado el instrumental abrasivo según el material que hay que pulir.

e) Se ha preparado el material necesario para realizar el pulido.

f) Se ha seleccionado la velocidad de rotación y la refrigeración.

g) Se ha realizado el pulido de obturaciones.

h) Se ha verificado que la superficie pulida no interfiere en la oclusión.

6. Elimina la placa bacteriana de la cavidad bucodental, seleccionando métodos de control y eliminación.

Criterios de evaluación:

a) Se han clasificado los tipos de cepillos, sedas dentales y otros métodos mecánicos para la eliminación de la placa.

b) Se han clasificado los métodos químicos para el control de la placa.

c) Se ha relacionado la composición de colutorios y pastas dentales con el control de la placa.

d) Se ha realizado la tinción de placa bacteriana.

e) Se ha instruido en la aplicación de técnicas de higiene bucodental.

f) Se han enumerado medidas de prevención de la placa bacteriana.

g) Se han tipificado las medidas para el control de la placa bacteriana en las prótesis dentales.

h) Se han definido los criterios de realización de un programa de control de placa en la clínica dental.

7. Aplica técnicas de control de la hipersensibilidad dentinaria, relacionándolas con la etiología de las lesiones de la superficie dentaria.

Criterios de evaluación:

a) Se han enumerado los estímulos causantes de hipersensibilidad dentinaria.

b) Se ha identificado la etiología de la hipersensibilidad dentinaria.

c) Se han descrito los síntomas de la hipersensibilidad dentinaria.

d) Se ha comprobado la hipersensibilidad dentinaria mediante exploración.

e) Se han clasificado los distintos preparados desensibilizantes usados en el control de la hipersensibilidad dentinaria.

f) Se ha aplicado el preparado desensibilizante adecuado a cada caso.

Contenidos:

a) Realización de sellados de fosas y fisuras:

Superficies dentarias para sellado:

– Técnicas de identificación.

Clasificación de los selladores:

– Por su composición: metacrilatos, cianoacrilato e ionómeros de vidrio.

– En función de si están libres de relleno inerte.

– Por el inicio de la polimerización: autopolimerizables y fotopolimerizables.

– Pel seu aspecte: clars o translúcids i pintats o opacs.
– Altres: híbrids i amb fluor.
Tècniques d'aïllament dental:
– Absolut: dic de goma, clamps o grapes, portaclamps i arc de Young.
– Relatiu: cotons, làmines de cel·lulosa i altres.
Preparació del material.
Preparació de superfícies dentàries
Tècnica d'aplicació dels segelladors de fosses i fissures:
– Preparació del material.
– Gravats àcid.
– Col·locació i extensió del segellador.
– Polimerització.
– Control d'oclusió.
Criteris d'avaluació de l'efectivitat dels segelladors:
– Visualització del segellador al llarg del temps.
Criteris de qualitat en cada fase del procés.
b) Aplicació de fluorurs tòpics:
Tipus de sals de fluor:
– Fluorur sòdic.
– Fluorur d'estany.
– Fluorur de fosfat acidulat.
– Monofluorofosfat de sodi.
– Fluorur d'amines.
Mecanisme d'acció dels fluorurs:
– Preemptiu.
– Postemptiu.
Vies d'administració del fluor:
– Sistèmica: fluoració d'aigües comunitàries, fluoració de l'aigua escolar, suplementes en tablettes o solucions i fluor dietètic.
– Tòpica: professional, solucions aquoses, vernissos i gels.
– Autoaplicació: dentífrics, col·lutoris, gels i altres.
Posologia de fluorurs:
– Toxicitat del fluor.
Tècniques d'aplicació de fluorurs tòpics:
– Tècniques en cubetes: tipus.
– Tècniques per a l'autoaplicació.
Tècnica d'aplicació de fluor en cubetes:
– Preparació del material.
– Neteja i assecat de la superfície dental.
– Col·locació de la cubeta en la boca.
– Neteja del fluor sobrant.
Cures després de l'aplicació de fluorurs.
c) Eliminació de càlculs dentals:
Càlculs dentals:
– Etiologia.
– Patogènia.
– Localització: supragingival i subgingival.
– Composició.
Definició de tècniques:
– Detecció de càlculs supra i subgingival.
– Visualització.
– Sondatge.
– Radiogràfica.
– Tartrectomia.
– Manual.
– Ultrassò.
– Raspats i allisament radicular (RAR.) Curetes específiques (Gracey) i universals (Columbia).
– Poliment de la superfície dentària.
Indicacions i contraindicacions:
– Indicacions i contraindicacions de la tartrectomia.
– Indicacions i contraindicacions del raspats i allisament radicular.
Preparació de materials i instrumental:
– Tartrectomia manual.
– Tartrectomia amb ultrasons. Puntes. Ultrassò.
– Raspats i allisament radicular. Curetes. Tipus i afilats de curetes.
Instrumental per al poliment:
– Tasses o copes de goma.
– Pasta abrasiva.
– Tires de polir.
– Raspalls de profilaxi.

– Por su aspecto: claros o translúcidos y coloreados u opacos.
– Otros: híbridos y con flúor.
Técnicas de aislamiento dental:
– Absoluto: dique de goma, clamps o grapas, portaclamps y arco de Young.
– Relativo: algodones, planchas de celulosa y otros.
Preparación del material.
Preparación de superficies dentarias
Técnica de aplicación de los selladores de fosas y fisuras:
– Preparación del material.
– Grabado ácido.
– Colocación y extensión del sellador.
– Polimerización.
– Control de oclusión.
Criterios de evaluación de la efectividad de los selladores:
– Visualización del sellador a lo largo del tiempo.
Criterios de calidad en cada fase del proceso.
b) Aplicación de fluoruros tópicos:
Tipos de sales de flúor:
– Fluoruro sódico.
– Fluoruro de estaño.
– Fluoruro de fosfato acidulado.
– Monofluorofosfato de sodio.
– Fluoruro de aminas.
Mecanismo de acción de los fluoruros:
– Preemptivo.
– Postemptivo.
Vías de administración del flúor:
– Sistèmica: fluoración de aguas comunitarias, fluoración de la agua escolar, suplementos en tabletas o soluciones y flúor dietético.
– Tòpica: profesional, soluciones acuosas, barnices y geles.
– Autoaplicación: dentífricos, colutorios, geles y otros.
Posología de fluoruros:
– Toxicidad del flúor.
Técnicas de aplicación de fluoruros tópicos:
– Técnicas en cubetas: tipos.
– Técnicas para la autoaplicación.
Técnica de aplicación de flúor en cubetas:
– Preparación del material.
– Limpieza y secado de la superficie dentaria.
– Colocación de la cubeta en la boca.
– Limpieza del flúor sobrante.
Cuidados después de la aplicación de fluoruros.
c) Eliminación de cálculos dentales:
Cálculos dentales:
– Etiología.
– Patogenia.
– Localización: supragingival y subgingival.
– Composición.
Definición de técnicas:
– Detección de cálculos supra y subgingival.
– Visualización.
– Sondaje.
– Radiográfica.
– Tartrectomía.
– Manual.
– Ultrasonido.
– Raspado y alisado radicular (RAR.). Curetas específicas (Gracey) y universales (Columbia).
– Pulido de la superficie dentaria.
Indicaciones y contraindicaciones:
– Indicaciones y contraindicaciones de la tartrectomía.
– Indicaciones y contraindicaciones del raspado y alisado radicular.
Preparación de materiales e instrumental:
– Tartrectomía manual.
– Tartrectomía con ultrasonidos. Puntas. Ultrasonido.
– Raspado y alisado radicular. Curetas. Tipos y afilado de curetas.
Instrumental para el pulido:
– Tazas o copas de goma.
– Pasta abrasiva.
– Tiras de pulir.
– Cepillos de profilaxis.

– Esprei de profilaxi de bicarbonat.

Realització de tècniques:

- Tartrectomia manual.
- Tartrectomia amb instruments sònics i ultrasònics.
- Raspat i allisament radicular.
- Poliment de superfície.

Mesures de prevenció:

- Mesures d’higiene oral realitzades pel pacient.
- Mesures realitzades pel professional.

Complicacions i mesures correctores.

Criteris de qualitat en cada fase del procés.

Verificació de l’eliminació del càlcul:

Tècnica.

d) Eliminació de tincions dentals extrínseques:

Definició de tincions dentals:

- Extrínseques.
- Intrínseques.
- Diagnòstic diferencial entre extrínseques i intrínseques.

Tècniques d’eliminació:

- Poliment dentari.

Preparació de materials i instrumental:

- Pasta abrasiva.
- Contraangle.
- Copes i tasses de poliment.

Realització de tècniques d’eliminació:

- Mesures de prevenció.
- Control de qualitat.

e) poliment d’obturacions:

Identificació de superfícies que cal polir:

- Tècniques d’identificació.

Justificació del poliment:

- Criteris: superfície llisa.

Tipus de materials que cal polir:

- Amalgama.
- Resines compostes.

Instrumental abrasiu segons el material que cal polir:

- Polidors.
- Discos: paper i plàstic.
- Polidors muntats: amalgama i resines compostes.

Instrumentos rotatoris per al poliment d’obturacions:

- Contraangle.

Preparació del material.

Selecció de paràmetres en l’instrumental rotatori:

- Velocitat.
- Refrigeració.

Realització de la tècnica:

- Tècnica de poliment d’obturacions.

Verificació de la superfície polida:

- Tècnica de verificació de no interferència amb l’oclusió.

f) Eliminació de la placa bacteriana:

Classificació dels mètodes mecànics de control de placa:

- Raspall dental: característiques, tipus i tècniques de raspallat.
- Seda dental: tipus i tècniques d’utilització.
- Altres: raspalls interproximals, estimuladors, irrigadors dentals, dentífric i col·lutori.

Classificació dels mètodes químics de control de placa:

- Clorhexidina.
- Hexetidina.
- Derivats d’amoni quaternari.
- Triclosan.
- Fluor.
- Antibiótics.

Relació dels components amb l’eliminació de placa:

- Components de la pasta dental: abrasius, aglutinants, humectants, detergents, aromatitzants, conservants, colorants, aigua i agents terapèutics.
- Components dels col·lutoris: detergents, aromatitzants, conservants, colorants, astringents, alcohol, aigua i agents terapèutics.

Tinció de placa bacteriana:

- Reveladors de placa: tipus.
- Tècnica.

Eliminació de placa bacteriana en les pròtesis dentals:

– Spray de profilaxis de bicarbonatado.

Realización de técnicas:

- Tartrectomía manual.
- Tartrectomía con instrumentos sónicos y ultrasónicos.
- Rasgado y alisado radicular.
- Pulido de superficie.

Medidas de prevención:

- Medidas de higiene oral realizadas por el paciente.
- Medidas realizadas por el profesional.

Complicaciones y medidas correctoras.

Criterios de calidad en cada fase del proceso.

Verificación de la eliminación del cálculo:

Técnica.

d) Eliminación de tinciones dentales extrínsecas:

Definición de tinciones dentales:

- Extrínsecas.
- Intrínsecas.
- Diagnóstico diferencial entre extrínsecas e intrínsecas.

Técnicas de eliminación:

- Pulido dentario.

Preparación de materiales e instrumental:

- Pasta abrasiva.
- Contraángulo.
- Copas y tazas de pulido.

Realización de técnicas de eliminación:

- Medidas de prevención.
- Control de calidad.

e) Pulido de obturaciones:

Identificación de superficies que hay que pulir:

- Técnicas de identificación.

Justificación del pulido:

- Criterios: superficie lisa.

Tipos de materiales que hay que pulir:

- Amalgama.
- Resinas compuestas.

Instrumental abrasivo según el material que hay que pulir:

- Pulidores.
- Discos: papel y plástico.
- Pulidores montados: amalgama y resinas compuestas.

Instrumentos rotatorios para el pulido de obturaciones:

- Contraángulo.

Preparación del material.

Selección de parámetros en el instrumental rotatorio:

- Velocidad.
- Refrigeración.

Realización de la técnica:

- Técnica de pulido de obturaciones.

Verificación de la superficie pulida:

- Técnica de verificación de no interferencia con la oclusión.

f) Eliminación de la placa bacteriana:

Clasificación de los métodos mecánicos de control de placa:

- Cepillo dental: características, tipos y técnicas de cepillado.
- Seda dental: tipos y técnicas de utilización.
- Otros: cepillos interproximales, estimuladores, irrigadores dentales, dentífrico y colutorio.

Clasificación de los métodos químicos de control de placa:

- Clorhexidina.
- Hexetidina.
- Derivados de amonio cuaternario.
- Triclosán.
- Flúor.
- Antibióticos.

Relación de los componentes con la eliminación de placa:

- Componentes de la pasta dental: abrasivos, aglutinantes, humectantes, detergents, aromatizantes, conservantes, colorantes, agua y agentes terapéuticos.
- Componentes de los colutorios: detergents, aromatizantes, conservantes, colorantes, astringents, alcohol, agua y agentes terapéuticos.

Tinción de placa bacteriana:

- Reveladores de placa: tipos.
- Técnica.

Eliminación de placa bacteriana en las prótesis dentales:

– Tècnica.

Programa d'eliminació de placa en la clínica dental:

– Criteris de realització.

g) Aplicació de tècniques de control de la hipersensibilitat dental:

Enumeració d'estímuls causants:

– Tèrmics.

– Químics.

– Mecànics.

Etiologia:

– Patologia dental: càries. Processos destructius de l'esmalt. Dent fissurada.

– Fractures.

– Emblanquiments.

– Procediments operatoris.

– D'altres.

Sintomatologia:

– Dolor.

– Localització.

Comprovació per mitjà d'exploració:

– Tècniques d'exploració.

Tractament:

– Preventiu.

– Etiològic.

– Simptomàtic.

Preparats desensibilitzants:

– Tipus.

– Criteris d'aplicació.

5. Mòdul professional: Epidemiologia en salut oral.

Codi: 0734.

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació.

1. Planifica programes de seguiment i estudis epidemiològics per a grups de població específics, i defineix objectius i actuacions.

Criteris d'avaluació:

a) S'han definit les aplicacions de l'epidemiologia.

b) S'han caracteritzat els diferents tipus d'estudis epidemiològics.

c) S'han identificat els indicadors demogràfics més rellevants.

d) S'han descrit característiques demogràfiques de grups específics.

e) S'han definit les fases per a desenvolupar un estudi epidemiològic en una determinada comunitat.

f) S'han formulat objectius d'estudis epidemiològics per a una determinada comunitat.

g) S'ha seleccionat la població d'estudi i les variables que cal estudiar. S'han enumerat les necessitats de recursos humans i materials per a l'actuació que s'ha de desenvolupar.

h) S'han determinat les accions d'informació a la població objecte d'estudi i a altres agents.

2. Determina els nivells de salut bucodental d'una comunitat i analitza els seus indicadors.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha utilitzat la terminologia relacionada amb la salut i la malaltia d'una comunitat.

b) S'han tipificat els indicadors de salut segons les seues aplicacions.

c) S'han classificat indicadors de salut bucodental.

d) S'han realitzat els càlculs i operacions necessaris per a l'obtenció dels indicadors de salut bucodental.

e) S'ha avaluat el nivell de salut i malaltia d'una comunitat mitjançant els indicadors obtinguts.

f) S'han registrat els resultats obtinguts en diferents sistemes.

g) S'han resolt les possibles incidències respectant les normes i els protocols establerts.

h) S'ha tractat la informació obtinguda amb discreció i respecte.

i) S'ha valorat l'ordre i la precisió en el desenvolupament del treball.

– Tècnica.

Programa de eliminación de placa en la clínica dental:

– Criterios de realización.

g) Aplicación de técnicas de control de la hipersensibilidad dentinaria:

Enumeración de estímulos causantes:

– Térmicos.

– Químicos.

– Mecánicos.

Etiología:

– Patología dentaria: caries. Procesos destructivos del esmalte. Diente fisurado.

– Fracturas.

– Blanqueamientos.

– Procedimientos operatorios.

– Otros.

Sintomatología:

– Dolor.

– Localización.

Comprobación mediante exploración:

– Técnicas de exploración.

Tratamiento:

– Preventivo.

– Etiológico.

– Sintomático.

Preparados desensibilizantes:

– Tipos.

– Criterios de aplicación.

5. Módulo Profesional: Epidemiología en salud oral.

Código: 0734.

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación.

1. Planifica programas de seguimiento y estudios epidemiológicos para grupos de población específicos, definiendo objetivos y actuaciones.

Criterios de evaluación:

a) Se han definido las aplicaciones de la epidemiología.

b) Se han caracterizado los distintos tipos de estudios epidemiológicos.

c) Se han identificado los indicadores demográficos más relevantes.

d) Se han descrito características demográficas de grupos específicos.

e) Se han definido las fases para desarrollar un estudio epidemiológico en una determinada comunidad.

f) Se han formulado objetivos de estudios epidemiológicos para una determinada comunidad.

g) Se ha seleccionado la población de estudio y las variables que hay que estudiar. Se han enumerado las necesidades de recursos humanos y materiales para la actuación que se va a desarrollar.

h) Se han determinado las acciones de información a la población objeto de estudio y a otros agentes.

2. Determina los niveles de salud bucodental de una comunidad, analizando sus indicadores.

Criterios de evaluación:

a) Se ha utilizado la terminología relacionada con la salud y la enfermedad de una comunidad.

b) Se han tipificado los indicadores de salud según sus aplicaciones.

c) Se han clasificado indicadores de salud bucodental.

d) Se han realizado los cálculos y operaciones necesarios para la obtención de los indicadores de salud bucodental.

e) Se ha evaluado el nivel de salud y enfermedad de una comunidad mediante los indicadores obtenidos.

f) Se han registrado los resultados obtenidos en distintos sistemas.

g) Se han resuelto las posibles incidencias respetando las normas y los protocolos establecidos.

h) Se ha tratado la información obtenida con discreción y respeto.

i) Se ha valorado el orden y la precisión en el desarrollo del trabajo.

3. Obté dades epidemiològiques de grups mitjançant enquestes i descriu les tècniques de realització d'aquestes.

Criteris d'avaluació:

- S'han identificat les característiques i aplicacions dels mètodes per a obtenir informació.
- S'han elaborat qüestionaris i guions d'entrevistes.
- S'han adaptat instruments ja dissenyats per a obtenir dades.
- S'han aplicat tècniques de realització d'entrevistes i qüestionaris per a obtenir dades.
- S'han extret dades d'entrevistes i qüestionaris.
- S'han consultat fonts secundàries per a obtenir informació.
- S'ha registrat en diferents suports la informació obtinguda.
- S'ha verificat la qualitat de les dades obtingudes.
- S'han realitzat procediments d'entrenament i calibratge d'examinadors.
- S'han resolt les possibles incidències respectant les normes i els protocols establits.
- S'ha tractat la informació obtinguda amb discreció i respecte.

4. Identifica els nivells de salut bucodental d'una comunitat i interpreta els resultats obtinguts en els estudis epidemiològics.

Criteris d'avaluació:

- S'han identificat mètodes d'avaluació de dades d'estudis epidemiològics.
- S'han aplicat procediments de tabulació de dades.
- S'ha realitzat el càlcul i anàlisi estadística de dades.
- S'han avaluat indicadors per a descriure l'estat i l'evolució de salut d'una comunitat.
- S'han elaborat informes amb els resultats d'estudis epidemiològics.
- S'han formulat hipòtesis sobre possibles causes i conseqüències de les alteracions trobades.
- S'han comparat els resultats obtinguts amb els d'altres investigacions.
- S'han respectat els protocols i normes de treball establits.

5. Informa sobre dades epidemiològiques en programes d'intervenció sanitària i descriu les característiques dels grups de risc.

Criteris d'avaluació:

- S'han classificat grups de població per les seues característiques i hàbits més significatius.
 - S'han identificat poblacions de risc en patologia bucodental.
 - S'han caracteritzat factors que augmenten el risc de malaltia bucodental.
 - S'han caracteritzat factors que prevenen i protegeixen de la malaltia bucodental.
 - S'ha descrit l'epidemiologia de malalties bucodentals.
 - S'ha preparat informació per a comunicar dades a diferents agents.
 - S'han relacionat causes i conseqüències de les malalties bucodentals.
 - S'han respectat els procediments i normes de treball establits.
 - S'ha manifestat disposició per a adaptar-se a les característiques del grup receptor.
- Continguts:
- Planificació de programes de seguiment i estudis epidemiològics:

Epidemiologia. Definicions. Mesurament de fenòmens en epidemiologia:

- Càlcul de mesures de freqüència. Incidència. Prevalença.
 - Càlcul de mesures d'associació. Risc relatiu. Odds ratio.
- Demografia. Demografia estàtica. Demografia dinàmica:
- Definicions. Objectius. Indicadors demogràfics. Fonts d'informació.

Estudis epidemiològics. Característiques. Metodologia. Classificació. Aplicacions:

- Estudis experimentals. Assajos clínics. Estudis comunitaris.
- Estudis no experimentals. Estudis descriptius. Estudis ecològics.

3. Obtiene datos epidemiológicos de grupos mediante encuestas, describiendo las técnicas de realización de las mismas.

Criterios de evaluación:

- Se han identificado las características y aplicaciones de los métodos para obtener información.
- Se han elaborado cuestionarios y guiones de entrevistas.
- Se han adaptado instrumentos ya diseñados para obtener datos.
- Se han aplicado técnicas de realización de entrevistas y cuestionarios para obtener datos.
- Se han extraído datos de entrevistas y cuestionarios.
- Se han consultado fuentes secundarias para obtener información.
- Se ha registrado en distintos soportes la información obtenida.
- Se ha verificado la calidad de los datos obtenidos.
- Se han realizado procedimientos de entrenamiento y calibración de examinadores.
- Se han resuelto las posibles incidencias, respetando las normas y los protocolos establecidos.
- Se ha tratado la información obtenida con discreción y respeto.

4. Identifica los niveles de salud bucodental de una comunidad, interpretando resultados obtenidos en estudios epidemiológicos.

Criterios de evaluación:

- Se han identificado métodos de evaluación de datos de estudios epidemiológicos.
- Se han aplicado procedimientos de tabulación de datos.
- Se ha realizado el cálculo y análisis estadístico de datos.
- Se han evaluado indicadores para describir el estado y la evolución de salud de una comunidad.
- Se han elaborado informes con los resultados de estudios epidemiológicos.
- Se han formulado hipótesis sobre posibles causas y consecuencias de las alteraciones encontradas.
- Se han comparado los resultados obtenidos con los de otras investigaciones.
- Se han respetado los protocolos y normas de trabajo establecidos.

5. Informa sobre datos epidemiológicos en programas de intervención sanitaria, describiendo las características de los grupos de riesgo.

Criterios de evaluación:

- Se han clasificado grupos de población por sus características y hábitos más significativos.
 - Se han identificado poblaciones de riesgo en patología bucodental.
 - Se han caracterizado factores que aumentan el riesgo de enfermedad bucodental.
 - Se han caracterizado factores que prevenen y protegen de la enfermedad bucodental.
 - Se ha descrito la epidemiología de enfermedades bucodentales.
 - Se ha preparado información para comunicar datos a distintos agentes.
 - Se han relacionado causas y consecuencias de las enfermedades bucodentales.
 - Se han respetado los procedimientos y normas de trabajo establecidos.
 - Se ha manifestado disposición para adaptarse a las características del grupo receptor.
- Contenidos:
- Planificación de programas de seguimiento y estudios epidemiológicos:

Epidemiología. Definiciones. Medición de fenómenos en epidemiología:

- Cálculo de medidas de frecuencia. Incidencia. Prevalencia.
 - Cálculo de medidas de asociación. Riesgo relativo. Odds ratio.
- Demografía. Demografía estática. Demografía dinàmica:
- Definiciones. Objetivos. Indicadores demográficos. Fuentes de información.

Estudios epidemiológicos. Características. Metodología. Clasificación. Aplicaciones:

- Estudios experimentales. Ensayos clínicos. Estudios comunitarios.
- Estudios no experimentales. Estudios descriptivos. Estudios ecológicos.

– Estudis de prevalença. Estudis analítics. Casos i controls. Cohorts.

– Vigilància epidemiològica. Característiques. Tècniques. Xarxes de vigilància epidemiològica.

Etapas de les investigacions en epidemiologia:

– Planificació. Treball de camp. Anàlisi de resultats.

Planificació d'estudis epidemiològics:

– Formulació d'objectius.

– Definició de la població d'estudi. Tècniques de mostreig. Tipus de mostreig.

– Selecció i definició de variables. Escales de mesurament.

– Planificació de l'obtenció de dades. Mètodes.

– Planificació de l'avaluació de dades.

b) Determinació d'indicadors de nivell de salut bucodental: Salut i malaltia. Indicadors de salut. Classificació. Salut bucodental. Odontologia comunitària. Indicadors de salut bucodental. Característiques. Obtenció i càlcul.

– Índexs de càries per a dentició temporal i permanent.

– Índexs de malaltia periodontal. Índexs de malaltia gingival. Índexs de placa.

– Índexs de maloclusió.

– Índexs de fluorosi i altres.

Documentació per al registre de dades.

Fitxes. Odontogrames. Periodontogrames. Documentació de l'OMS.

c) Obtenció de dades en estudis epidemiològics: Mètodes d'obtenció de dades basats en l'observació:

– Exploracions físiques i complementàries.

Mètodes d'obtenció de dades basats en enquestes:

– Entrevistes. Tècniques de preparació.

– Qüestionaris. Tècniques d'elaboració.

Dades secundàries. Documents i fonts bibliogràfiques relacionats amb la salut bucodental.

Control de qualitat en l'obtenció de dades. Errors més freqüents. Entrenament i calibratge d'examinadors. Variabilitat i fiabilitat.

d) Identificació dels nivells de salut bucodental d'una comunitat:

Mètodes d'avaluació de dades:

– Processos de tabulació d'enquestes.

– Anàlisi informàtic de dades. Aplicacions informàtiques.

Anàlisi estadística de dades:

– Estadística descriptiva. Paràmetres de centralització i de dispersió.

– Correlació.

Elaboració d'informes:

– Apartats dels informes.

– Interpretació d'informes. Consulta d'altres informes i fonts bibliogràfiques.

Aplicacions informàtiques en epidemiologia.

e) Informació sobre dades epidemiològiques:

Factors que disminueixen i factors que augmenten el risc de patologia bucodental:

– Factors de risc. Factors etiològics. Factors de prevenció. Factors de protecció.

– Hàbits alimentaris. Hàbits d'higiene. Hàbits de freqüentació de serveis sanitaris i d'autoexploració.

Característiques epidemiològiques generals de les malalties infeccioses, no infeccioses i del càncer.

Epidemiologia de malalties bucodentals:

– Distribució. Incidència i prevalença. Evolució. Factors implicats.

– Causes i conseqüències d'algunes malalties.

– Canvis en l'evolució de l'estat de salut i de les patologies.

– Tècniques d'informació i comunicació de resultats.

– Presentació de resultats. Aplicacions informàtiques. Gràfics. Taules.

Tècniques de consulta de dades. Fonts bibliogràfiques. Dades d'organismes oficials.

– Estudios de prevalencia. Estudios analíticos. Casos y controles. Cohortes.

– Vigilancia epidemiológica. Características. Técnicas. Redes de vigilancia epidemiológica.

Etapas de las investigaciones en epidemiología:

– Planificación. Trabajo de campo. Análisis de resultados.

Planificación de estudios epidemiológicos:

– Formulación de objetivos.

– Definición de la población de estudio. Técnicas de muestreo. Tipos de muestreo.

– Selección y definición de variables. Escalas de medición.

– Planificación de la obtención de datos. Métodos.

– Planificación de la evaluación de datos.

b) Determinación de indicadores de nivel de salud bucodental: Salud y enfermedad. Indicadores de salud. Clasificación. Salud bucodental. Odontología comunitaria. Indicadores de salud bucodental. Características. Obtención y cálculo.

– Índices de caries para dentición temporal y permanente.

– Índices de enfermedad periodontal. Índices de enfermedad gingival. Índices de placa.

– Índices de maloclusión.

– Índices de fluorosis y otros.

Documentación para el registro de datos.

Fichas. Odontogramas. Periodontogramas. Documentación de la OMS.

c) Obtención de datos en estudios epidemiológicos: Métodos de obtención de datos basados en la observación:

– Exploraciones físicas y complementarias.

Métodos de obtención de datos basados en encuestas:

– Entrevistas. Técnicas de preparación.

– Cuestionarios. Técnicas de elaboración.

Datos secundarios. Documentos y fuentes bibliográficas relacionados con la salud bucodental.

Control de calidad en la obtención de datos. Errores más frecuentes. Entrenamiento y calibración de examinadores. Variabilidad y fiabilidad.

d) Identificación de los niveles de salud bucodental de una comunidad:

Métodos de evaluación de datos:

– Procesos de tabulación de encuestas.

– Análisis informático de datos. Aplicaciones informáticas.

Análisis estadístico de datos:

– Estadística descriptiva. Parámetros de centralización y de dispersión.

– Correlación.

Elaboración de informes:

– Apartados de los informes.

– Interpretación de informes. Consulta de otros informes y fuentes bibliográficas.

Aplicaciones informáticas en epidemiología.

e) Información sobre datos epidemiológicos:

Factores que disminuyen y factores que aumentan el riesgo de patología bucodental:

– Factores de riesgo. Factores etiológicos. Factores de prevención. Factores de protección.

– Hábitos alimentarios. Hábitos de higiene. Hábitos de frecuentación de servicios sanitarios y de autoexploración.

Características epidemiológicas generales de las enfermedades infecciosas, no infecciosas y del cáncer.

Epidemiología de enfermedades bucodentales:

– Distribución. Incidencia y prevalencia. Evolución. Factores implicados.

– Causas y consecuencias de algunas enfermedades.

– Cambios en la evolución del estado de salud y de las patologías.

– Técnicas de información y comunicación de resultados.

– Presentación de resultados. Aplicaciones informáticas. Gráficos. Tablas.

Técnicas de consulta de datos. Fuentes bibliográficas. Datos de organismos oficiales.

6. Mòdul Professional: Educació per a la salut oral.
Codi: 0735.

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació.

1. Obté informació referent a salut bucodental per a caracteritzar grups i persones i selecciona tècniques específiques.

Criteris d'avaluació:

a) S'han diferenciat els nivells de prevenció, els seus objectius i accions.

b) S'han relacionat els tipus de determinants de salut amb els factors que afecten la salut bucodental de les persones i grups.

c) S'han enumerat els factors que afavoreixen el nivell de salut bucodental i els factors de risc.

d) S'han consultat fonts per a obtenir informació sobre els grups diana.

e) S'han utilitzat tècniques per a recollir informació sobre salut bucodental i malaltia de persones i col·lectius.

f) S'ha seleccionat informació relacionada amb el grup definit.

g) S'ha organitzat la informació en funció d'objectius.

h) S'ha utilitzat la terminologia bàsica relacionada amb la salut pública, la promoció i l'educació per a la salut.

2. Organitza accions d'educació i promoció de la salut, i es programen activitats per a diferents situacions i persones.

Criteris d'avaluació:

a) S'han establert prioritats d'intervenció segons les característiques de cada grup.

b) S'han definit els objectius que cal aconseguir en diferents programes d'intervenció sanitària.

c) S'han enumerat les activitats del programa en funció dels objectius.

d) S'han dissenyat activitats i s'han adaptat a les persones i col·lectius receptors de l'acció.

e) S'han seqüenciat les activitats i s'han assignat temps de realització.

f) S'han identificat els recursos necessaris per al desenvolupament de les activitats.

g) S'han elaborat materials de treball en funció de les persones i els grups participants.

3. Prepara informació sobre salut bucodental i selecciona els continguts en funció del grup diana.

Criteris d'avaluació:

a) S'han interpretat les finalitats previstes en els objectius.

b) S'han identificat les característiques del grup diana.

c) S'han analitzat les característiques de la informació que es transmetrà.

d) S'han identificat les dificultats dels coneixements que es transmetran.

e) S'ha seleccionat la informació en funció de l'edat i de les característiques del grup receptor.

f) S'han adaptat els continguts a persones o grups amb característiques i patologies específiques.

g) S'han organitzat els continguts que cal transmetre en les activitats de promoció de la salut i prevenció de malalties bucodentals.

h) S'ha consultat bibliografia per a actualitzar la informació relacionada amb la prevenció de les malalties bucodentals.

i) S'ha manifestat iniciativa en la recerca i estudi de nova informació.

4. Informa sobre salut bucodental a persones i grups i analitza tècniques adaptades a les seues característiques i motivació.

Criteris d'avaluació:

a) S'han identificat les tècniques de comunicació, les seues fases i requisits.

b) S'han determinat les característiques de les persones que rebran la informació.

c) S'ha informat de manera clara, correcta i adaptada en diferents situacions.

6. Módulo Profesional: Educación para la salud oral.
Código: 0735.

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación.

1. Obtiene información referente a salud bucodental para caracterizar grupos y personas, seleccionando técnicas específicas.

Criterios de evaluación:

a) Se han diferenciado los niveles de prevención, sus objetivos y acciones.

b) Se han relacionado los tipos de determinantes de salud con los factores que afectan a la salud bucodental de las personas y grupos.

c) Se han enumerado los factores que favorecen el nivel de salud bucodental y los factores de riesgo.

d) Se han consultado fuentes para obtener información sobre los grupos diana.

e) Se han utilizado técnicas para recoger información sobre salud bucodental y enfermedad de personas y colectivos.

f) Se ha seleccionado información relacionada con el grupo definido.

g) Se ha organizado la información en función de objetivos.

h) Se ha utilizado la terminología básica relacionada con la salud pública, la promoción y la educación para la salud.

2. Organiza acciones de educación y promoción de la salud, programando actividades para diferentes situaciones y personas.

Criterios de evaluación:

a) Se han establecido prioridades de intervención según las características de cada grupo.

b) Se han definido los objetivos que hay que lograr en distintos programas de intervención sanitaria.

c) Se han enumerado las actividades del programa en función de los objetivos.

d) Se han diseñado actividades adaptándolas a las personas y colectivos receptores de la acción.

e) Se han secuenciado las actividades y se han asignado tiempos de realización.

f) Se han identificado los recursos necesarios para el desarrollo de las actividades.

g) Se han elaborado materiales de trabajo en función de las personas y los grupos participantes.

3. Prepara información sobre salud bucodental, seleccionando los contenidos en función del grupo diana.

Criterios de evaluación:

a) Se han interpretado las finalidades previstas en los objetivos.

b) Se han identificado las características del grupo diana.

c) Se han analizado las características de la información que se va a transmitir.

d) Se han identificado las dificultades de los conocimientos que se van a transmitir.

e) Se ha seleccionado la información en función de la edad y de las características del grupo receptor.

f) Se han adaptado los contenidos a personas o grupos con características y patologías específicas.

g) Se han organizado los contenidos que hay que transmitir en las actividades de promoción de la salud y prevención de enfermedades bucodentales.

h) Se ha consultado bibliografía para actualizar la información relacionada con la prevención de las enfermedades bucodentales.

i) Se ha manifestado iniciativa en la búsqueda y estudio de nueva información.

4. Informa sobre salud bucodental a personas y grupos, analizando técnicas adaptadas a sus características y motivación.

Criterios de evaluación:

a) Se han identificado las técnicas de comunicación, sus fases y requisitos.

b) Se han determinado las características de las personas que van a recibir la información.

c) Se ha informado de forma clara, correcta y adaptada en diferentes situaciones.

d) S'han caracteritzat les tècniques de motivació, les seues fases i requisits.

e) S'han identificat els valors més motivadors per a les persones i els grups implicats.

f) S'han aplicat tècniques de motivació i reforç en diferents situacions.

g) S'han aplicat tècniques per a comprovar el nivell de comprensió de les persones o grups receptors.

h) S'han identificat les tècniques i els fonaments més bàsics de modificació de comportament en l'àmbit de la promoció de la salut bucodental.

i) S'ha mostrat respecte per persones amb plantejaments i forma de vida diferents.

5. Implementa activitats d'educació i promoció de salut bucodental i les selecciona en funció de les característiques dels grups.

Criteris d'avaluació:

a) S'han interpretat els objectius de diferents campanyes de promoció de la salut i la metodologia.

b) S'han respectat les fases d'aplicació de programes d'educació sanitària.

c) S'han utilitzat diferents recursos, com ara materials impresos, audiovisuals o aplicacions informàtiques, entre altres.

d) S'han adaptat els recursos a les característiques de les persones i grups receptors.

e) S'han desenvolupat activitats de promoció de la salut.

f) S'han aplicat tècniques d'animació i dinàmica de grups per a aconseguir la implicació i la col·laboració de la població.

g) S'han respectat els temps marcats en la planificació realitzada.

h) S'han resolt adequadament situacions no previstes.

i) S'ha manifestat interès pel treball en equip.

6. Aplica tècniques d'avaluació de programes d'educació per a la salut i relaciona els objectius amb els resultats obtinguts.

Criteris d'avaluació:

a) S'han identificat instruments per a l'avaluació d'activitats.

b) S'han formulat criteris per a avaluar la consecució dels objectius programats en la intervenció sanitària.

c) S'han diferenciat els diferents instruments que cal aplicar en funció de l'objectiu de l'acció avaluativa.

d) S'han preparat instruments per a l'avaluació d'activitats d'educació per a la salut.

e) S'han utilitzat instruments per a avaluar les activitats desenvolupades en el programa.

f) S'han establert mesures correctores i de reforç per a casos en els quals no s'aconsegueixen els objectius previstos.

g) S'han respectat els criteris establerts en els protocols d'actuació.

Continguts:

a) Obtenció d'informació referent a salut bucodental: Salut i malaltia. Salut pública i comunitària. Història natural de la malaltia i nivells de prevenció. Odontologia comunitària.

Determinants de salut:

– Factors protectors i perjudicials per a la salut oral.

– L'estil de vida com a condicionant del nivell de salut oral.

Educació per a la salut. Objectius. Continguts. Àrees d'aplicació.

Tècniques de recollida d'informació:

– Característiques dels grups segons les seues condicions (nivell cultural, hàbits, discapacitats i altres).

– Característiques dels grups segons la seua edat.

– Fonts d'informació. Dades epidemiològiques.

– Indicadors de salut i de salut bucodental.

– Enquestes. Entrevistes i qüestionaris.

b) Organització d'accions d'educació i promoció de salut:

Planificació sanitària. Nivells i etapes de la planificació sanitària.

Planificació de programes i activitats de promoció i educació per a la salut:

– Fases de la planificació.

d) Se han caracterizado las técnicas de motivación, sus fases y requisitos.

e) Se han identificado los valores más motivadores para las personas y los grupos implicados.

f) Se han aplicado técnicas de motivación y refuerzo en distintas situaciones.

g) Se han aplicado técnicas para comprobar el nivel de comprensión de las personas o grupos receptores.

h) Se han identificado las técnicas y los fundamentos más básicos de modificación de comportamiento en el ámbito de la promoción de la salud bucodental.

i) Se ha mostrado respeto por personas con planteamientos y forma de vida diferentes.

5. Implementa actividades de educación y promoción de salud bucodental, seleccionándolas en función de las características de los grupos.

Criterios de evaluación:

a) Se han interpretado los objetivos de distintas campañas de promoción de la salud y la metodología.

b) Se han respetado las fases de aplicación de programas de educación sanitaria.

c) Se han utilizado distintos recursos, como materiales impresos, audiovisuales o aplicaciones informáticas, entre otros.

d) Se han adaptado los recursos a las características de las personas y grupos receptores.

e) Se han desarrollado actividades de promoción de la salud.

f) Se han aplicado técnicas de animación y dinámica de grupos para conseguir la implicación y la colaboración de la población.

g) Se han respetado los tiempos marcados en la planificación realizada.

h) Se han resuelto adecuadamente situaciones no previstas.

i) Se ha manifestado interés por el trabajo en equipo.

6. Aplica técnicas de evaluación de programas de educación para la salud, relacionando los objetivos con los resultados obtenidos.

Criterios de evaluación:

a) Se han identificado instrumentos para la evaluación de actividades.

b) Se han formulado criterios para evaluar la consecució de los objetivos programados en la intervenció sanitaria.

c) Se han diferenciado los distintos instrumentos que hay que aplicar en funció del objetivo de la acció evaluativa.

d) Se han preparado instrumentos para la evaluación de actividades de educación para la salud.

e) Se han utilizado instrumentos para evaluar las actividades desarrolladas en el programa.

f) Se han establecido medidas correctoras y de refuerzo para casos en los que no se consiguen los objetivos previstos.

g) Se han respetado los criterios establecidos en los protocolos de actuación.

Contenidos:

a) Obtención de información referente a salud bucodental: Salud y enfermedad. Salud pública y comunitaria. Historia natural de la enfermedad y niveles de prevención. Odontología comunitaria.

Determinantes de salud:

– Factores protectores y perjudiciales para la salud oral.

– El estilo de vida como condicionante del nivel de salud oral.

Educación para la salud. Objetivos. Contenidos. Áreas de aplicación.

Técnicas de recogida de información:

– Características de los grupos según sus condiciones (nivel cultural, hábitos, discapacidades y otros).

– Características de los grupos según su edad.

– Fuentes de información. Datos epidemiológicos.

– Indicadores de salud y de salud bucodental.

– Encuestas. Entrevistas y cuestionarios.

b) Organización de acciones de educación y promoción de salud: Planificació sanitaria. Niveles y etapes de la planificació sanitaria.

Planificació de programas y actividades de promoción y educación para la salud:

– Fases de la planificació.

– Detecció de necessitats. Establiment de prioritats.
Formulació d'objectius:
Classificació d'objectius.
Requisits per a la formulació dels objectius.
Metodologia. Classificació de mètodes:
– Mètodes directes: classe, conferència, entrevista, estudi de casos i altres.
– Mètodes indirectes: visuals com cartells, sonors com ràdio, audiovisuals com televisió i portals informàtics, entre altres.
Disseny i seqüenciació d'activitats:
– Classificació d'activitats educatives.
– Activitats de promoció i de prevenció.
– Cronogrames de treball.
Selecció i preparació de recursos:
– Recursos. Tipus: humans, materials i econòmics.
– Recursos informàtics i edat de les persones.
– Materials. Tipus. Tècniques d'elaboració. Aplicacions.
Aplicacions informàtiques utilitzades en activitats de promoció de salut.
Projectes d'educació per a la salut bucodental promoguts per institucions.
c) Preparació d'informació sobre salut bucodental:
Selecció de continguts per a la prevenció de les malalties bucodentals:
– Criteris per a la selecció.
– Fonts d'informació. Bibliografia. internet.
Informació que cal transmetre en activitats de promoció de salut bucodental:
– Etiopatogènia, conseqüències i evolució d'algunes malalties bucodentals, com a càries, placa i malaltia periodontal.
– Hàbits dietètics relacionats amb la salut i les malalties de la cavitat oral.
– Hàbits nocius i beneficiosos relacionats amb la salut bucodental: alcohol, tabac i altres drogues.
– Tècniques per a l'autocura de la cavitat oral. Autoexploracions. Tècniques de raspallat. Ús del fluor, col·lutoris i seda dental. Cures de pròtesi i ortodòncies.
– Prestacions i serveis existents relacionats amb la salut bucodental.

Revisions periòdiques.
– Programes d'educació per a la salut en la infància, adolescència, adulta i senectut.
Programes d'educació per a la salut en persones amb característiques específiques:
– Dones gestants. Persones amb discapacitat. Persones malaltes. Esportistes.
d) Informació sobre salut bucodental a persones i grups:
Tècniques de comunicació i d'informació:
– Elements de la comunicació. Tipus. Canals.
– Requisits. Dificultats. Assertivitat.
Tècniques de motivació:
– Factors motivadors. Reforços.
Modificació del comportament en processos de salut:
– Informació. Motivació. Recursos i sistemes d'ajuda.
e) Implementació d'activitats d'educació i promoció de salut bucodental:
Anàlisi i interpretació de programes d'educació per a la salut:
– Anàlisi de campanyes de promoció de la salut bucodental.
– Consulta d'informació d'institucions i organismes oficials.
– Criteris de qualitat per a la selecció de fonts bibliogràfiques.
Exercici d'activitats d'educació i promoció de salut:
– Aplicació de distintes tècniques.
– Utilització de distintos recursos i materials.
– Utilització d'aplicacions informàtiques.
Aplicació de tècniques de grup:
– Dinàmiques i tècniques de grup. Metodologia. Indicacions.
– Adaptació a distintos grups.
f) Aplicació de tècniques d'avaluació en programes d'educació per a la salut:
Definicions. Objectius i funcions de l'acció avaluativa:
– Presa de decisions.
– Tipus d'avaluació.

– Detección de necesidades. Establecimiento de prioridades.
Formulación de objetivos:
Clasificación de objetivos.
Requisitos para la formulación de los objetivos.
Metodología. Clasificación de métodos:
– Métodos directos: clase, conferencia, entrevista, estudio de casos y otros.
– Métodos indirectos: visuales como carteles, sonoros como radio, audiovisuales como televisión y portales informáticos, entre otros.
Diseño y secuenciación de actividades:
– Clasificación de actividades educativas.
– Actividades de promoción y de prevención.
– Cronogramas de trabajo.
Selección y preparación de recursos:
– Recursos. Tipos: humanos, materiales y económicos.
– Recursos informáticos y edad de las personas.
– Materiales. Tipos. Técnicas de elaboración. Aplicaciones.
Aplicaciones informáticas utilizadas en actividades de promoción de salud.
Proyectos de educación para la salud bucodental promovidos por instituciones.
c) Preparación de información sobre salud bucodental:
Selección de contenidos para la prevención de las enfermedades bucodentales:
– Criterios para la selección.
– Fuentes de información. Bibliografía. internet.
Información que hay que transmitir en actividades de promoción de salud bucodental:
– Etiopatogenia, consecuencias y evolución de algunas enfermedades bucodentales, como caries, placa y enfermedad periodontal.
– Hábitos dietéticos relacionados con la salud y las enfermedades de la cavidad oral.
– Hábitos nocivos y beneficiosos relacionados con la salud bucodental: alcohol, tabaco y otras drogas.
– Técnicas para el autocuidado de la cavidad oral. Autoexploraciones. Técnicas de cepillado. Uso del flúor, colutorios y seda dental. Cuidados de prótesis y ortodoncias.
– Prestaciones y servicios existentes relacionados con la salud bucodental.

Revisiones periódicas.
– Programas de educación para la salud en la infancia, adolescencia adulta y senectud.
Programas de educación para la salud en personas con características específicas:
– Mujeres gestantes. Personas con discapacidad. Personas enfermas. Deportistas.
d) Información sobre salud bucodental a personas y grupos:
Técnicas de comunicación y de información:
– Elementos de la comunicación. Tipos. Canales.
– Requisitos. Dificultades. Asertividad.
Técnicas de motivación:
– Factores motivadores. Refuerzos.
Modificación del comportamiento en procesos de salud:
– Información. Motivación. Recursos y sistemas de ayuda.
e) Implementación de actividades de educación y promoción de salud bucodental:
Análisis e interpretación de programas de educación para la salud:
– Análisis de campañas de promoción de la salud bucodental.
– Consulta de información de instituciones y organismos oficiales.
– Criterios de calidad para la selección de fuentes bibliográficas.
Desarrollo de actividades de educación y promoción de salud:
– Aplicación de distintas técnicas.
– Utilización de distintos recursos y materiales.
– Utilización de aplicaciones informáticas.
Aplicación de técnicas de grupo:
– Dinámicas y técnicas de grupo. Metodología. Indicaciones.
– Adaptación a distintos grupos.
f) Aplicación de técnicas de evaluación en programas de educación para la salud:
Definiciones. Objetivos y funciones de la acción evaluativa:
– Toma de decisiones.
– Tipos de evaluación.

Tècniques i instruments d'avaluació:
– Qüestionaris. Mètodes d'observació. Registres. Fonts epidemiològiques.

7. Mòdul Professional: Conservadora, periodòncia, cirurgia i implants.
Codi: 0736.

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació

1. Aplica tècniques d'ajuda en la realització d'obturacions i les relacions amb l'extensió de la càries.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha identificat l'extensió de la càries en les superfícies que cal obturar.

b) S'ha descrit la seqüència de la intervenció.

c) S'han classificat els diferents tipus de material d'obturació.

d) S'ha preparat l'instrumental necessari per a anestesiarse el pacient.

e) S'ha preparat el material i instrumental necessari per a realitzar l'obturació.

f) S'ha aïllat el camp operatori.

g) S'ha instrumentat seguint la seqüència operatòria de les obturacions.

h) S'han identificat defectes en l'obturació.

i) S'ha realitzat el procés amb precisió, ordre i mètode.

2. Aplica tècniques d'ajuda en el tractament de conductes i les relacions amb l'afectació pulpar.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha identificat l'afectació pulpar en la dentició temporal i permanent.

b) S'ha descrit la seqüència de la intervenció.

c) S'han diferenciat els diferents tipus de materials de segellament de conductes.

d) S'ha preparat l'instrumental necessari per a anestesiarse el pacient.

e) S'ha preparat el material i instrumental necessari per a realitzar l'endodòncia.

f) S'ha aïllat el camp operatori.

g) S'ha instrumentat seguint la seqüència operatòria de l'endodòncia.

h) S'ha realitzat el procés amb precisió, ordre i mètode.

3. Aplica tècniques d'ajuda per a eliminar tincions dentàries intrínseques i les relacions amb el procés d'emblanquiment dental.

Criteris d'avaluació:

a) S'han definit els diferents tipus de tincions dentàries intrínseques.

b) S'han analitzat les causes que provoquen tincions dentàries intrínseques.

c) S'ha descrit la seqüència de la intervenció.

d) S'han classificat els diferents tipus de materials d'emblanquiments.

e) S'ha preparat el material i l'instrumental per a eliminar les tincions dentàries intrínseques.

f) S'ha instrumentat seguint la seqüència operatòria de l'emblanquiment dental.

g) S'ha aplicat de manera tòpica els elements d'emblanquiment dental.

h) S'han establert pautes de seguiment i control del procés.

i) S'ha realitzat el procés amb precisió, ordre i mètode.

4. Aplica tècniques d'ajuda en periodòncia i interpreta procediments d'intervenció.

Criteris d'avaluació:

a) S'han definit els diferents tipus d'intervencions en periodòncia.

b) S'han aplicat tècniques de control microbiològic preoperatori.

c) S'ha descrit la seqüència de les diferents intervencions.

d) S'ha classificat l'instrumental en operatòria periodontal.

e) S'ha mantingut el camp operatori il·luminat i sec.

Técnicas e instrumentos de evaluación:
– Cuestionarios. Métodos de observación. Registros. Fuentes epidemiológicas.

7. Módulo Profesional: Conservadora, periodoncia, cirugía e implantes.
Código: 0736.

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación.

1. Aplica técnicas de ayuda en la realización de obturaciones, relacionándolas con la extensión de la caries.

Criterios de evaluación:

a) Se ha identificado la extensión de la caries en las superficies que hay que obturar.

b) Se ha descrito la secuencia de la intervención.

c) Se han clasificado los distintos tipos de material de obturación.

d) Se ha preparado el instrumental necesario para anestesiarse al paciente.

e) Se ha preparado el material e instrumental necesario para realizar la obturación.

f) Se ha aislado el campo operatorio.

g) Se ha instrumentado siguiendo la secuencia operatoria de las obturaciones.

h) Se han identificado defectos en la obturación.

i) Se ha realizado el proceso con precisión, orden y método.

2. Aplica técnicas de ayuda en el tratamiento de conductos, relacionándolas con la afectación pulpar.

Criterios de evaluación:

a) Se ha identificado la afectación pulpar en la dentición temporal y permanente.

b) Se ha descrito la secuencia de la intervención.

c) Se han diferenciado los distintos tipos de materiales de sellado de conductos.

d) Se ha preparado el instrumental necesario para anestesiarse al paciente.

e) Se ha preparado el material e instrumental necesario para realizar la endodoncia.

f) Se ha aislado el campo operatorio.

g) Se ha instrumentado siguiendo la secuencia operatoria de la endodoncia.

h) Se ha realizado el proceso con precisión, orden y método.

3. Aplica técnicas de ayuda para eliminar tinciones dentarias intrínsecas, relacionándolas con el proceso de blanqueamiento dental.

Criterios de evaluación:

a) Se han definido los distintos tipos de tinciones dentarias intrínsecas.

b) Se han analizado las causas que provocan tinciones dentarias intrínsecas.

c) Se ha descrito la secuencia de la intervención.

d) Se han clasificado los distintos tipos de materiales de blanqueamientos.

e) Se ha preparado el material y el instrumental para eliminar las tinciones dentarias intrínsecas.

f) Se ha instrumentado siguiendo la secuencia operatoria del blanqueamiento dental.

g) Se ha aplicado de forma tópica los elementos de blanqueamiento dental.

h) Se han establecido pautas de seguimiento y control del proceso.

i) Se ha realizado el proceso con precisión, orden y método.

4. Aplica técnicas de ayuda en periodoncia, interpretando procedimientos de intervención.

Criterios de evaluación:

a) Se han definido los distintos tipos de intervenciones en periodoncia.

b) Se han aplicado técnicas de control microbiológico preoperatorio.

c) Se ha descrito la secuencia de las distintas intervenciones.

d) Se ha clasificado el instrumental en operatoria periodontal.

e) Se ha mantenido el campo operatorio iluminado y seco.

f) S'ha preparat l'instrumental per a les intervencions periodontals.

g) S'ha instrumentat seguint la seqüència operatòria.

h) S'ha realitzat el procés amb precisió, ordre i mètode.

5. Aplica tècniques d'ajuda en extraccions dentàries i cirurgia bucodental seleccionat l'instrumental i el material.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha descrit la seqüència de la intervenció.

b) S'ha classificat l'instrumental d'extracció dentària.

c) S'ha classificat l'instrumental per a intervencions de cirurgia bucodental.

d) S'han identificat les diferències entre els fòrceps d'arcada superior i inferior.

e) S'han identificat les diferències entre els elevadors d'arcada superior i inferior.

f) S'ha preparat l'instrumental per a realitzar una extracció.

g) S'han definit les instruccions al pacient per al període postoperatori.

h) S'ha instrumentat en l'extracció de tercers molars inclosos.

i) S'ha instrumentat en l'extracció de canines incloses.

6. Aplica tècniques d'ajuda en la col·locació d'implants i selecciona l'instrumental.

Criteris d'avaluació:

a) S'han diferenciat les parts d'un implant.

b) S'ha descrit la seqüència de la intervenció.

c) S'ha identificat l'instrumental per a col·locar implants.

d) S'ha preparat el material per a anestesiàr el pacient.

e) S'han aplicat tècniques específiques d'asèpsia.

f) S'ha instrumentat en la col·locació de l'implant.

g) S'ha preparat l'instrumental necessari per a realitzar la presa d'impressió.

h) S'ha preparat l'instrumental necessari per a la col·locació de la pròtesi.

Continguts:

a) Aplicació de tècniques d'ajuda en la realització d'obturacions:

Extensió de la càries:

– Tècniques de detecció.

Descripció de la intervenció:

– Tècniques d'obturació.

Materials d'obturació:

– Amalgama de plata: resines compostes i altres.

Material i instrumental d'anestèsia:

– Anestèsia tòpica. Material necessari per a la seua aplicació.

– Anestèsia local: Material necessari per a la seua aplicació.

Instrumental d'obturacions:

– Instrumental per a obertura i neteja de la càries.

– Instrumental per a obturació i poliment.

Aïllament de camp:

– Absolut.

– Relatiu.

Tècniques d'instrumentació:

– Quatre mans.

– Sis mans.

Identificació de defectes en l'obturació.

Criteris de qualitat en la realització de tècniques d'ajuda en les obturacions.

b) Aplicació de tècniques d'ajuda en el tractament de conductes:

Identificació de l'extensió de la lesió pulpar:

– Detecció radiogràfica.

Descripció de la intervenció:

– Tècniques d'obturació de conductes.

Materials utilitzats en el tractament de conductes:

– Desinfectants.

– Gutaperxa.

– Altres.

Material d'anestèsia:

– Anestèsia tòpica.

f) Se ha preparado el instrumental para las intervenciones periodontales.

g) Se ha instrumentado siguiendo la secuencia operatoria.

h) Se ha realizado el proceso con precisión, orden y método.

5. Aplica técnicas de ayuda en extracciones dentarias y cirugía bucodental seleccionado el instrumental y el material.

Criterios de evaluación:

a) Se ha descrito la secuencia de la intervención.

b) Se ha clasificado el instrumental de extracción dentaria.

c) Se ha clasificado el instrumental para intervenciones de cirugía bucodental.

d) Se han identificado las diferencias entre los fórceps de arcada superior e inferior.

e) Se han identificado las diferencias entre los botadores de arcada superior e inferior.

f) Se ha preparado el instrumental para realizar una extracción.

g) Se han definido las instrucciones al paciente para el periodo postoperatorio.

h) Se ha instrumentado en la extracción de terceros molares incluidos.

i) Se ha instrumentado en la extracción de caninos incluidos.

6. Aplica técnicas de ayuda en la colocación de implantes, seleccionando el instrumental.

Criterios de evaluación:

a) Se han diferenciado las partes de un implante.

b) Se ha descrito la secuencia de la intervención.

c) Se ha identificado el instrumental para colocar implantes.

d) Se ha preparado el material para anestesiàr al paciente.

e) Se han aplicado técnicas específicas de asepsia.

f) Se ha instrumentado en la colocación del implante.

g) Se ha preparado el instrumental necesario para realizar la toma de impresión.

h) Se ha preparado el instrumental necesario para la colocación de la prótesis.

Contenidos:

a) Aplicación de técnicas de ayuda en la realización de obturaciones:

Extensión de la caries:

– Técnicas de detección.

Descripción de la intervención:

– Técnicas de obturación.

Materiales de obturación:

– Amalgama de plata: resinas compuestas y otros.

Material e instrumental de anestesia:

– Anestesia tòpica. Material necesario para su aplicación.

– Anestesia local: Material necesario para su aplicación.

Instrumental de obturaciones:

– Instrumental para apertura y limpieza de la caries.

– Instrumental para obturación y pulido.

Aislamiento de campo:

– Absoluto.

– Relativo.

Técnicas de instrumentación:

– Cuatro manos.

– Seis manos.

Identificación de defectos en la obturación.

Criterios de calidad en la realización de técnicas de ayuda en las obturaciones.

b) Aplicación de técnicas de ayuda en el tratamiento de conductos:

Identificación de la extensión de la lesión pulpar:

– Detección radiográfica.

Descripción de la intervención:

– Técnicas de obturación de conductos.

Materiales utilizados en el tratamiento de conductos:

– Desinfectantes.

– Gutapercha.

– Otros.

Material de anestesia:

– Anestesia tòpica.

– Anestèsia local.
Instrumental utilitzat en el tractament de conductes:
– Instrumental per a preparació de conductes.
– Instrumental per a obturació.
Aïllament de camp:
– Absolut.
– Relatiu.
Tècniques d'instrumentació:
– Quatre mans.
– Sis mans.
Criteris de qualitat en la realització de tècniques d'ajuda en el tractament de conductes.
c) Aplicació de tècniques d'ajuda en l'eliminació de tincions dentals intrínseques:
Definició de tincions dentals intrínseques:
– Tipus.
– Extensió de la tinció.
Etiologia de les tincions.
Descripció de la intervenció:
– Tècniques d'emblanquinament intern.
Materials utilitzats en l'emblanquinament dental:
– Peròxid d'hidrogen.
– Peròxid de carbamida.
Instrumental utilitzat en l'emblanquinament dental:
– Llums intraorals.
Tècniques d'instrumentació:
– Quatre mans.
– Sis mans.
Aplicació tòpica d'elements de l'emblanquinament:
– Tècnica.
Seguiment i control:
– Programació en la consulta.
– Tècniques.
Criteris de qualitat en la realització de tècniques d'ajuda en l'eliminació de tincions dentals intrínseques.
d) Aplicació de tècniques d'ajuda en periodòncia:
Intervencions en cirurgia periodontal:
– Cirurgia de reducció de bosses periodontals.
– Cirurgia regenerativa.
– Cirurgia mucogingival.
Desinfecció de la cavitat bucodental:
– Povidona iodada.
– Clorhexidina.
– Altres.
Descripció de la intervenció:
– Tècniques quirúrgiques.
Instrumental utilitzat:
– Bisturí.
– Tisores.
– Curetes.
– Altres.
Camp operatori:
– Il·luminació.
Preparació de l'instrumental:
– Material d'anestèsia.
– Instrumental segons la cirurgia.
Tècniques d'instrumentació:
– Quatre mans.
– Sis mans.
Criteris de qualitat en la realització de tècniques d'ajuda en periodòncia.
e) Aplicació de tècniques d'ajuda en extraccions dentals i cirurgia bucodental:
Seqüència en l'extracció dental:
– Anestèsia.
– Sindesmotomia.
– Luxació.
– Extracció.
Classificació i diferenciació de l'instrumental utilitzat en les extraccions dentals:
– Fòrceps: arcada superior i arcada inferior.
– Botadors: arcada superior i arcada inferior.

– Anestesia local.
Instrumental utilizado en el tratamiento de conductos:
– Instrumental para preparación de conductos.
– Instrumental para obturación.
Aislamiento de campo:
– Absolut.
– Relativo.
Técnicas de instrumentación:
– Cuatro manos.
– Seis manos.
Criterios de calidad en la realización de técnicas de ayuda en el tratamiento de conductos.
c) Aplicación de técnicas de ayuda en la eliminación de tinciones dentales intrínsecas:
Definición de tinciones dentales intrínsecas:
– Tipos.
– Extensión de la tinción.
Etiología de las tinciones.
Descripción de la intervención:
– Técnicas de blanqueamiento interno.
Materiales utilizados en el blanqueamiento dental:
– Peróxido de hidrógeno.
– Peróxido de carbamida.
Instrumental utilizado en el blanqueamiento dental:
– Lámparas intraorales.
Técnicas de instrumentación:
– Cuatro manos.
– Seis manos.
Aplicación tópica de elementos del blanqueamiento:
– Técnica.
Seguimiento y control:
– Programación en la consulta.
– Técnicas.
Criterios de calidad en la realización de técnicas de ayuda en la eliminación de tinciones dentales intrínsecas.
d) Aplicación de técnicas de ayuda en periodoncia:
Intervenciones en cirugía periodontal:
– Cirugía de reducción de bolsas periodontales.
– Cirugía regenerativa.
– Cirugía mucogingival.
Desinfección de la cavidad bucodental:
– Povidona yodada.
– Clorhexidina.
– Otros.
Descripción de la intervención:
– Técnicas de quirúrgicas.
Instrumental utilizado:
– Bisturí.
– Tijeras.
– Curetas.
– Otros.
Campo operatorio:
– Iluminación.
Preparación del instrumental:
– Material de anestesia.
– Instrumental según cirugía.
Técnicas de instrumentación:
– Cuatro manos.
– Seis manos.
Criterios de calidad en la realización de técnicas de ayuda en periodoncia.
e) Aplicación de técnicas de ayuda en extracciones dentarias y cirugía bucodental:
Secuencia en la extracción dentaria:
– Anestesia.
– Sindesmotomía.
– Luxación.
– Extracción.
Clasificación y diferenciación del instrumental utilizado en las extracciones dentarias:
– Férceps: arcada superior y arcada inferior.
– Botadores: arcada superior y arcada inferior.

Classificació de l'instrumental utilitzat en cirurgia bucodental:

- Separadors de galtes.
- Bisturí.
- Periosteòtom.
- Separadors de teixits.
- Pinces gúbies.
- Llimes d'os.
- Altres.

Preparació de l'instrumental per a extracció:

- Material d'anestèsia.
- Instrumental segons la peça que cal extraure.
- Instruccions postoperatòries.
- Hemorràgia.
- Dolor.
- Inflamació.

Instrumentació en extracció de tercers molars inclosos:

- Tècnica.

Instrumentació en l'extracció de canines inclosos:

- Tècnica.

f) Aplicació de tècniques d'ajuda en la col·locació d'implants:

Parts d'un implant:

- Arrel.
- Plataforma.

Seqüència de la intervenció:

- Fresatge ossi.
- Col·locació de l'implant.

Instrumental utilitzat en la col·locació d'implants:

- Motor d'implants.
- Freses.

- Expansors.

Material d'anestèsia:

- Anestèsia tòpica.
- Xeringa.

Desinfecció de la cavitat bucodental:

- Povidona iodada.
- Clorhexidina.
- Altres.

Tècniques d'instrumentació:

- Quatre mans.
- Sis mans.

Instrumental utilitzat en la presa d'impressió i col·locació de pròtesi sobre implants:

- Cubetes d'impressió.
- Pilars d'impressió.
- Transferència d'impressió.
- Anàlegs.

Caixes de cirurgia d'implantació.

8. Mòdul professional: Pròtesi i ortodòncia.

Codi: 0737.

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació

1. Emplena la fitxa clínica i identifica els diferents registres diagnòstics en pròtesis i ortodòncia.

Criteris d'avaluació:

a) S'han registrat les dades més significatives de la fitxa clínica protètica.

b) S'ha classificat la documentació relativa al pacient del tractament en curs.

c) S'han descrit les característiques anatòmiques, funcionals i socials del pacient edèntul o parcialment edèntul.

d) S'han relacionat les alteracions del pacient amb patologia esquelètica i dentària.

e) S'han definit les funcions i característiques dels mitjans diagnòstics fotogràfics, radiogràfics i informàtics.

f) S'ha associat el protocol d'actuació a cada tècnica.

g) S'ha registrat el seguiment del tractament finalitzat.

2. Prepara equips i materials per a preses d'impressió i comprova els resultats obtinguts i relaciona les tècniques amb els tipus de pròtesis.

Clasificación del instrumental utilizado en cirugía bucodental:

- Separadores de mejillas.
- Bisturí.
- Periostótomo.
- Separadores de tejidos.
- Pinzas gubias.
- Limas de hueso.
- Otros.

Preparación del instrumental para extracción:

- Material de anestesia.
- Instrumental según pieza que hay que extraer.
- Instrucciones postoperatorias.
- Hemorragia.
- Dolor.
- Inflamación.

Instrumentación en extracción de terceros molares incluidos:

- Técnica.

Instrumentación en la extracción de caninos incluidos:

- Técnica.

f) Aplicación de técnicas de ayuda en la colocación de implantes:

Partes de un implante:

- Raíz.
- Plataforma.

Secuencia de la intervención:

- Fresado óseo.
- Colocación del implante.

Instrumental utilizado en la colocación de implantes:

- Motor de implantes.
- Fresas.

- Expansores.

Material de anestesia:

- Anestesia tóxica.
- Jeringa.

Desinfección de la cavidad bucodental:

- Povidona yodada.
- Clorhexidina.
- Otros.

Técnicas de instrumentación:

- Cuatro manos.
- Seis manos.

Instrumental utilizado en la toma de impresión y colocación de prótesis sobre implantes:

- Cubetas de impresión.
- Pilares de impresión.
- Transfer de impresión.
- Análogos.

Cajas de cirugía implantaria.

8. Módulo Profesional: Prótesis y ortodoncia.

Código: 0737.

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación.

1. Cumplimenta la ficha clínica, identificando los distintos registros diagnósticos en prótesis y ortodoncia.

Criterios de evaluación:

a) Se han registrado los datos más significativos de la ficha clínica protésica.

b) Se ha clasificado la documentación relativa al paciente del tratamiento en curso.

c) Se han descrito las características anatómicas, funcionales y sociales del paciente edéntulo o parcialmente edéntulo.

d) Se han relacionado las alteraciones del paciente con patología esquelética y dentaria.

e) Se han definido las funciones y características de los medios diagnósticos fotogràfics, radiogràfics e informàtics.

f) Se ha asociado el protocolo de actuación a cada técnica.

g) Se ha registrado el seguimiento del tratamiento finalizado.

2. Prepara equipos y materiales para tomas de impresión y comprueba los resultados obtenidos, relacionando las técnicas con los tipos de prótesis.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han descrit les característiques dels materials i l'instrumental per a la presa d'impressions.
- b) S'han relacionat els tipus de materials i l'instrumental amb les característiques de la presa d'impressió.
- c) S'han establert els protocols per a la presa d'impressió.
- d) S'han aplicat les normes de seguretat i higiene adreçades al pacient i al professional.
- e) S'ha comprovat que la impressió obtinguda satisfà els criteris de fiabilitat i qualitat.
- f) S'han aplicat els protocols de desinfecció, envasament i etiquetatge del producte per a embalar-lo i lliurar-lo.
- g) S'ha elaborat un informe del procés que permet comprovar la traçabilitat dels materials utilitzats.

3. Planifica l'elaboració del model i els registres d'oclusió i relaciona les tècniques de treball amb el tipus de model i registre demanat.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han enumerat les característiques dels materials emprats per a la confecció i l'estudi del motle.
- b) S'han enumerat les característiques dels materials emprats per a l'obtenció de registres d'oclusió.
- c) S'han seleccionat els diferents tipus de materials i instrumental per a l'elaboració del motle i el registre de mossegada.
- d) S'han establert els protocols d'actuació en cada tècnica.
- e) S'ha comprovat que les reproduccions obtingudes satisfan els criteris de qualitat.
- f) S'han tipificat les condicions d'enviament al laboratori dels registres obtinguts, per a la seua finalització protètica segons prescripcions del facultatiu.
- g) S'ha elaborat un informe del procés que permet comprovar la traçabilitat dels materials utilitzats.
- h) S'han classificat els residus generats per a la seua retirada selectiva.

i) S'ha complert la normativa de prevenció de riscos laborals i de protecció ambiental en les operacions realitzades.

4. Comprueba l'adaptació i determina la conservació de la pròtesi, i relaciona el resultat final amb les necessitats de l'usuari.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han descrit les característiques tècniques de les pròtesis amovibles completes, parcials i fixes.
- b) S'han determinat les característiques de l'adaptació protètica.
- c) S'han utilitzat equips i aplicacions informàtiques per al disseny de pròtesis dentals.
- d) S'han seleccionat les proves de verificació en funció del tipus de pròtesi.
- e) S'ha comprovat la retenció i estabilitat de la pròtesi.
- f) S'ha identificat la informació necessària per al bon ús i la higiene correcta de la pròtesi.
- g) S'ha elaborat un pla d'acomodació a la pròtesi dental.
- h) S'ha establert un protocol en l'atenció d'urgències protètiques.

5. Defineix el procediment d'ajuda al tractament i relaciona les característiques fisiopatològiques de l'usuari amb les característiques de l'aparell d'ortodòncia que s'implantarà.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han definit les característiques tècniques dels dispositius ortodòntics o ortopèdics.
- b) S'han enumerat les característiques anatòmiques, fisiopatològiques oclusals i socials que cal valorar en un pacient o usuari.
- c) S'ha registrat la informació obtinguda de l'estat de salut del pacient o usuari en el suport corresponent.
- d) S'ha relacionat la documentació fotogràfica, radiografies, cefalometries i models amb l'exploració clínica.
- e) S'ha relacionat l'estat de salut del pacient amb les característiques de l'aparell que s'implantarà.
- f) S'han determinat les actuacions d'ajuda per al tractament, a partir de registres diagnòstics específics.

Criterios de evaluación:

- a) Se han descrito las características de los materiales y el instrumental para la toma de impresiones.
- b) Se han relacionado los tipos de materiales y el instrumental con las características de la toma de impresión.
- c) Se han establecido los protocolos para la toma de impresión.
- d) Se han aplicado las normas de seguridad e higiene dirigidas al paciente y al profesional.
- e) Se ha comprobado que la impresión obtenida satisface los criterios de fiabilidad y calidad.
- f) Se han aplicado los protocolos de desinfección, envasado y etiquetado del producto para proceder a su embalaje y entrega.
- g) Se ha elaborado un informe del proceso que permite comprobar la trazabilidad de los materiales utilizados.

3. Planifica la elaboración del modelo y los registros de oclusión, relacionando las técnicas de trabajo con el tipo de modelo y registro demandado.

Criterios de evaluación:

- a) Se han enumerado las características de los materiales empleados para la confección y el estudio del molde.
- b) Se han enumerado las características de los materiales empleados para la obtención de registros de oclusión.
- c) Se han seleccionado los distintos tipos de materiales e instrumental para la elaboración del molde y el registro de mordida.
- d) Se han establecido los protocolos de actuación en cada técnica.
- e) Se ha comprobado que las reproducciones obtenidas satisfacen los criterios de calidad.
- f) Se han tipificado las condiciones de envío al laboratorio de los registros obtenidos, para su finalización protésica según prescripciones del facultativo.
- g) Se ha elaborado un informe del proceso que permite comprobar la trazabilidad de los materiales utilizados.
- h) Se han clasificado los residuos generados para su retirada selectiva.
- i) Se ha cumplido la normativa de prevención de riesgos laborales y de protección ambiental en las operaciones realizadas.

4. Comprueba la adaptación y determina la conservación de la prótesis, relacionando el resultado final con las necesidades del usuario.

Criterios de evaluación:

- a) Se han descrito las características técnicas de las prótesis removibles completas, parciales y fijas.
- b) Se han determinado las características de la adaptación protésica.
- c) Se han utilizado equipos y aplicaciones informáticas para el diseño de prótesis dentales.
- d) Se han seleccionado las pruebas de verificación en función del tipo de prótesis.
- e) Se ha comprobado la retención y estabilidad de la prótesis.
- f) Se ha identificado la información necesaria para el buen uso y la higiene correcta de la prótesis.
- g) Se ha elaborado un plan de acomodación a la prótesis dental.
- h) Se ha establecido un protocolo en la atención de urgencias protésicas.

5. Define el procedimiento de ayuda al tratamiento, relacionando las características fisiopatológicas del usuario con las características del aparato de ortodòncia que se va a implantar.

Criterios de evaluación:

- a) Se han definido las características técnicas de los dispositivos ortodònticos u ortopèdicos.
- b) Se han enumerado las características anatòmiques, fisiopatològiques oclusales y socials que hay que valorar en un paciente o usuari.
- c) Se ha registrado la información obtenida del estado de salud del paciente o usuari en el soporte correspondiente.
- d) Se ha relacionado la documentación fotogràfica, radiografias, cefalometrias y modelos con la exploración clínica.
- e) Se ha relacionado el estado de salud del paciente con las características del aparato que se va a implantar.
- f) Se han determinado las actuaciones de ayuda para el tratamiento, a partir de registros diagnòsticos específicos.

g) S'han relacionat les repercussions del tractament d'ortodòncia en la vida quotidiana.

6. Adapta l'aparell d'ortodòncia i defineix el seu protocol de conservació, i interpreta tècniques d'ajust i manteniment.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha seleccionat l'instrumental, l'equip i els materials per a la col·locació i retirada dels dispositius ortodòntics.

b) S'han utilitzat aplicacions informàtiques per a l'ajust dels dispositius terapèutics.

c) S'han definit els mètodes complementaris de rehabilitació oclusal.

d) S'han realitzat operacions de manteniment dels aparells ortodòntics.

e) S'ha determinat el protocol d'higiene bucodental domiciliària en dispositius fixos i/o amovibles.

f) S'han definit les accions que cal realitzar en el procés d'adaptació segons l'edat i capacitat dels pacients o usuaris.

g) S'han descrit estratègies per a la realització autònoma de la seua activitat.

Continguts:

a) Emplenament de la fitxa clínica:

Anamnesi mèdica i odontològica. Hàbits del pacient.

Documentació específica en terapèutiques protètiques i/o ortodòntiques.

Pacient desdentat i parcialment desdentat: característiques anatómofisiològiques.

Principals alteracions en patologia esquelètica i dental.

Odontogrames.

Instrumental per a la realització de fotografies. Fotografia digital.

Fotografies intraorals i facials.

Cefalometria.

Teleradiografia.

Pla de tractament. Procediments normalitzats de treball (PNT).

Consentiment informat.

b) Preparació del material i els equips per a la presa d'impressió:

Informació al pacient.

Impressions preliminars i definitives.

Materials d'impressió: tipus, propietats i aplicacions.

Cubetes:

– Estàndard: maxil·lar superior, maxil·lar inferior i pediàtriques.

– Cubetes individuals.

Preparació d'equips i instrumental segons els tipus de pròtesi:

– Pròtesi fixa: preparació de pilars.

– Pròtesi removable: parcial (metàlica o de resina) i completa.

– Pròtesi mixta.

– Pròtesi sobre implants.

Preparació d'equips i instrumental segons els tipus d'ortodòncia:

– Aparells d'ortodòncia: fixos i removibles.

– Fèrules.

Aplicacions informàtiques per a digitalitzar la impressió.

Descontaminació, manteniment i conservació de la impressió.

Legislació vigent en residus i protecció ambiental.

Condicions òptimes d'enviament del negatiu al laboratori de pròtesi.

c) Planificació de l'elaboració de models i registres d'oclusió:

Materials de confecció de models. Algeps:

– Tipus d'algeps.

– Propietats químiques. Propietats físiques.

– Manipulació.

Tipus de materials en registres d'oclusió. Ceres dentals:

– Composició.

– Propietats mecàniques.

– Ceres d'ús dental.

Instrumental específic per a presa de registres. Preparació i manipulació.

Obtenció de la dimensió vertical. Arc facial.

– Registre intraoral i extraoral.

Enviament de pròtesi al laboratori segons protocol.

g) Se han relacionado las repercusiones del tratamiento ortodóncico en la vida cotidiana.

6. Adapta el aparato de ortodoncia y define su protocolo de conservación, interpretando técnicas de ajuste y mantenimiento.

Criterios de evaluación:

a) Se ha seleccionado el instrumental, el equipo y los materiales para la colocación y retirada de los dispositivos ortodóncicos.

b) Se han utilizado aplicaciones informáticas para el ajuste de los dispositivos terapéuticos.

c) Se han definido los métodos complementarios de rehabilitación oclusal.

d) Se han realizado operaciones de mantenimiento de la aparatología ortodóncica.

e) Se ha determinado el protocolo de higiene bucodental domiciliaria en dispositivos fijos y/o removibles.

f) Se han definido las acciones que hay que realizar en el proceso de adaptación según la edad y capacidad de los pacientes o usuarios.

g) Se han descrito estrategias para la realización autónoma de su actividad.

Contenidos:

a) Cumplimentación de la ficha clínica:

Anamnesis médica y odontológica. Hábitos del paciente.

Documentación específica en terapéuticas protésicas y/o ortodóncicas.

Paciente edéntulo y parcialmente edéntulo: características anatómofisiológicas.

Principales alteraciones en patología esquelética y dentaria.

Odontogramas.

Instrumental para la realización de fotografías. Fotografía digital.

Fotografías intraorales y faciales.

Cefalometría.

Telerradiografía.

Plan de tratamiento. Procedimientos normalizados de trabajo (PNT).

Consentimiento informado.

b) Preparación del material y los equipos para la toma de impresión:

Información al paciente.

Impresiones preliminares y definitivas.

Materiales de impresión: tipos, propiedades y aplicaciones.

Cubetas:

– Estándar: maxilar superior, maxilar inferior y pediátricas.

– Cubetas individuales.

Preparación de equipos e instrumental según los tipos de prótesis:

– Prótesis fija: preparación de pilares.

– Prótesis removable: parcial (metálica o de resina) y completa.

– Prótesis mixta.

– Prótesis sobre implantes.

Preparación de equipos e instrumental según los tipos de ortodoncia:

– Aparatos de ortodoncia: fijos y removibles.

– Férulas.

Aplicaciones informáticas para digitalizar la impresión.

Descontaminación, mantenimiento y conservación de la impresión.

Legislación vigente en residuos y protección ambiental.

Condiciones óptimas de envío del negativo al laboratorio de prótesis.

c) Planificación de la elaboración de modelos y registros de oclusión:

Materiales de confección de modelos. Yesos:

– Tipos de yesos.

– Propiedades químicas. Propiedades físicas.

– Manipulación.

Tipos de materiales en registros de oclusión. Ceras dentales:

– Composición.

– Propiedades mecánicas.

– Ceras de uso dental.

Instrumental específico para toma de registros. Preparación y manipulado.

Obtención de la dimensión vertical. Arco facial.

– Registro intraoral y extraoral.

Envío de prótesis al laboratorio según protocolo.

d) Adaptació i conservació de la pròtesi:

Pròtesi PR completa: indicacions, materials, adaptació i manteniment.

Pròtesi PPR:

- Classificació dels casos d'edentació parcial.
- Materials.

- Elements d'ancoratge: armadures en maxil·lar superior i inferior, bases o selles, barres, topalls oclusius o retenidors indirectes, retenidors directes, connectors majors i menors i genives adherents.

Pròtesis mixtes: materials.

Pròtesi fixa:

- Corones: tipus.
- Ponts: tipus.
- Incrustacions.
- Fixa implantosuportada.
- Pròtesi provisional.

Aplicacions dels diferents tipus de pròtesis dentals.

Aplicacions informàtiques per al disseny de pròtesi. Sistemes DAO (CAD-CAM).

Ajustament final. Paper d'articular.

Manteniment i higiene de l'aparel·lologia protètica: instruccions al pacient.

Urgències en aparel·lologia protètica:

- Fractures.
- Rebasament.
- Sobredentadures.

e) Procediment d'ajuda al tractament:

Indicacions per a tractament ortodòntic. Disgnàtics. Maloclusions.

Diagnòstic:

- Anamnesi i examen objectiu (oral, facial, respiratori, deglució i fonació).

- Hàbits de succió i deglució.
- Fotografies: facials i intraorals.
- Radiografies: ortopantomografia, teleradiografia, radiografia de mà i canell (índex carpià).
- Anàlisi cefalomètric.
- Models en algeps.

Dispositius ortodòntics:

- Fixos.
- Removibles.
- Microimplants.
- Dispositius ortopèdics: fixos i removibles (TEO, tracció posteroanterior i mentoneres).

- Bandes. Arcs o fils ortodòntics. Lligadures. Bràquets.

- Fèrules: materials i tipus.

f) Adaptació i conservació de l'aparell d'ortodòncia:

Material, instrumental i equips per a col·locació i retirada de dispositius ortodòntics:

- Cementació de bandes.
- Col·locació de bràquets.
- Lligadura d'arcs.
- Retirada de l'aparel·lologia al final del tractament ortodòntic.
- Poliment i repassat final.

Arxivament i còpies de seguretat dels programes de disseny assistit per ordinador i de l'evolució del tractament.

Complicacions derivades del tractament ortodòntic.

Manteniment de l'aparel·lologia ortodòntica.

Ensinistrament de l'usuari en la higiene bucodental domiciliària dels dispositius ortodòntics:

- Dispositius mòbils.
- Dispositius fixos.

Urgències en aparel·lologia ortodòntica:

- Moviment dels arcs.
- Cera d'ortodòncia.
- Alicates de tall distal.

Aplicació de tècniques d'ajuda en ortodòncia.

d) Adaptación y conservación de la prótesis:

Prótesis PR completa: indicaciones, materiales, adaptación y mantenimiento.

Prótesis PPR:

- Clasificación de los casos de edentación parcial.
- Materiales.

- Elementos de anclaje: armaduras en maxilar superior e inferior, bases o sillars, barras, topes oclusales o retenedores indirectos, retenedores directos, conectores mayores y menores y attaches.

Prótesis mixtas: materiales.

Prótesis fija:

- Coronas: tipos.
- Puentes: tipos.
- Incrustaciones.
- Fija implantosuportada.
- Prótesis provisional.

Aplicaciones de los distintos tipos de prótesis dentales.

Aplicaciones informáticas para el diseño de prótesis. Sistemas DAO (CAD-CAM).

Ajuste final. Papel de articular.

Mantenimiento e higiene de la aparatología protésica: instrucciones al paciente.

Urgencias en aparatología protésica:

- Fracturas.
- Rebases.
- Sobredentaduras.

e) Procedimiento de ayuda al tratamiento:

Indicaciones para tratamiento ortodóncico. Disgnatias. Maloclusiones.

Diagnóstico:

- Anamnesis y examen objetivo (oral, facial, respiratorio, deglución y fonación).

- Hábitos de succión y deglución.
- Fotografías: faciales e intraorales.
- Radiografías: ortopantomografía, telerradiografía, radiografía de mano y muñeca (índice carpiano).
- Análisis cefalométrico.
- Modelos en yeso.

Dispositivos ortodóncicos:

- Fijos.
- Removibles.
- Microimplantes.
- Dispositivos ortopédicos: fijos y removibles (TEO, tracción posteroanterior y mentoneras).

- Bandas. Arcos o hilos ortodóncicos. Ligaduras. Brackets.

- Férulas: materiales y tipos.

f) Adaptación y conservación del aparato de ortodoncia:

Material, instrumental y equipos para colocación y retirada de dispositivos ortodóncicos:

- Cementación de bandas.
- Colocación de brackets.
- Ligadura de arcos.
- Retirada de la aparatología al final del tratamiento ortodóncico.
- Pulido y repasado final.

Archivo y copias de seguridad de los programas de diseño asistido por ordenador y de la evolución del tratamiento.

Complicaciones derivadas del tratamiento ortodóncico.

Mantenimiento de la aparatología ortodóncica.

Adiestramiento del usuario en la higiene bucodental domiciliaria de los dispositivos ortodóncicos:

- Dispositivos móviles.
- Dispositivos fijos.

Urgencias en aparatología ortodóncica:

- Movimiento de los arcos.
- Cera de ortodoncia.
- Alicates de corte distal.

Aplicación de técnicas de ayuda en ortodoncia.

9. Mòdul professional: Primers auxilis.
Codi: 0020.

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació

1. Realitza la valoració inicial de l'assistència en una urgència i descriu el risc de recursos disponibles i el tipus d'ajuda necessària.

Criteris d'avaluació:

- S'ha assegurat la zona segons el procediment oportú.
- S'han identificat les tècniques d'autoprotecció en la manipulació de persones accidentades.
- S'ha descrit el contingut mínim d'una farmaciola d'urgències i les indicacions dels productes i medicaments.
- S'han establert les prioritats d'actuació en múltiples víctimes.
- S'han descrit els procediments per a verificar la permeabilitat de les vies aèries.
- S'han identificat les condicions de funcionament adequades de la ventilació-oxigenació.
- S'han descrit i executat els procediments d'actuació en cas d'hemorràgies.
- S'han descrit procediments per a comprovar el nivell de consciència.
- S'han pres les constants vitals.
- S'ha identificat la seqüència d'actuació segons el protocol establert per ERC (European Resuscitation Council).
- S'ha descrit la cadena de supervivència.

2. Aplica tècniques de suport vital bàsic, les descriu i les relaciona amb l'objectiu a aconseguir.

Criteris d'avaluació:

- S'han descrit els fonaments de la reanimació cardiopulmonar.
- S'han aplicat tècniques d'obertura de la via aèria.
- S'han aplicat tècniques de respiració artificial i circulatòria.
- S'ha realitzat desfibril·lació externa semiautomàtica (DESA).
- S'han aplicat mesures de postreanimació.
- S'han indicat les lesions, patologies o traumatismes més freqüents.
- S'ha descrit la valoració primària i secundària de la persona accidentada.
- S'han aplicat primers auxilis davant de lesions per agents físics, químics i biològics.
- S'han aplicat primers auxilis davant de patologies orgàniques d'urgència.
- S'han especificat casos o circumstàncies en els quals no s'ha d'intervindre.
- S'ha descrit com avisar i quina informació comunicar.

3. Aplica procediments d'immobilització i mobilització de víctimes i selecciona els mitjans materials i les tècniques.

Criteris d'avaluació:

- S'han efectuat les maniobres necessàries per a accedir a la víctima.
- S'han identificat els mitjans materials d'immobilització i mobilització.
- S'han caracteritzat les mesures posturals davant d'una lesió.
- S'han descrit les repercussions d'una mobilització i un trasllat inadequats.
- S'han confeccionat sistemes per a la immobilització i mobilització de víctimes amb materials convencionals i inespecífics o mitjans de fortuna.
- S'han aplicat normes i protocols de seguretat i d'autoprotecció personal.
- S'ha descrit la posició lateral de seguretat, ús i indicacions.

4. Aplica tècniques de suport psicològic i d'autocontrol a la persona accidentada i als seus acompanyants, i descriu i aplica les estratègies de comunicació adequades.

Criteris d'avaluació:

- S'han descrit les estratègies bàsiques de comunicació amb la persona accidentada i els seus acompanyants.
- S'han detectat les seues necessitats psicològiques.

9. Módulo Profesional: Primeros auxilios.
Código: 0020.

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación.

1. Realiza la valoración inicial de la asistencia en una urgencia, describiendo riesgo recursos disponibles y tipo de ayuda necesaria.

Criterios de evaluación:

- Se ha asegurado la zona según el procedimiento oportuno.
- Se han identificado las técnicas de autoprotección en la manipulación de personas accidentadas.
- Se ha descrito el contenido mínimo de un botiquín de urgencias y las indicaciones de los productos y medicamentos.
- Se han establecido las prioridades de actuación en múltiples víctimas.
- Se han descrito los procedimientos para verificar la permeabilidad de las vías aéreas.
- Se han identificado las condiciones de funcionamiento adecuadas de la ventilación-oxigenación.
- Se han descrito y ejecutado los procedimientos de actuación en caso de hemorragias.
- Se han descrito procedimientos para comprobar el nivel de consciencia.
- Se han tomado las constantes vitales.
- Se ha identificado la secuencia de actuación según el protocolo establecido por ERC (European Resuscitation Council).
- Se ha descrito la cadena de supervivencia.

2. Aplica técnicas de soporte vital básico, describiéndolas y relacionándolas con el objetivo a conseguir.

Criterios de evaluación:

- Se han descrito los fundamentos de la resucitación cardiopulmonar.
- Se han aplicado técnicas de apertura de la vía aérea.
- Se han aplicado técnicas de soporte ventilatorio y circulatorio.
- Se ha realizado desfibrilación externa semiautomática (DESA).
- Se han aplicado medidas post-reanimación.
- Se han indicado las lesiones, patologías o traumatismos más frecuentes.
- Se ha descrito la valoración primaria y secundaria de la persona accidentada.
- Se han aplicado primeros auxilios ante lesiones por agentes físicos, químicos y biológicos.
- Se han aplicado primeros auxilios ante patologías orgánicas de urgencia.
- Se han especificado casos o circunstancias en los que no se debe intervenir.
- Se ha descrito como avisar y que información comunicar.

3. Aplica procedimientos de inmovilización y movilización de víctimas, seleccionando los medios materiales y las técnicas.

Criterios de evaluación:

- Se han efectuado las maniobras necesarias para acceder a la víctima.
- Se han identificado los medios materiales de inmovilización y movilización.
- Se han caracterizado las medidas posturales ante una lesión.
- Se han descrito las repercusiones de una movilización y traslado inadecuados.
- Se han confeccionado sistemas para la inmovilización y movilización de víctimas con materiales convencionales e inespecíficos o medios de fortuna.
- Se han aplicado normas y protocolos de seguridad y de autoprotección personal.
- Se ha descrito la posición lateral de seguridad, uso e indicaciones.

4. Aplica técnicas de apoyo psicológico y de autocontrol a la persona accidentada y sus acompañantes, describiendo y aplicando las estrategias de comunicación adecuadas.

Criterios de evaluación:

- Se han descrito las estrategias básicas de comunicación con la persona accidentada y sus acompañantes.
- Se han detectado sus necesidades psicológicas.

c) S'han aplicat tècniques bàsiques de suport psicològic per a millorar el seu estat emocional.

d) S'ha valorat la importància d'infondre confiança i optimisme durant tota l'actuació.

e) S'han identificat els factors que predisposen l'ansietat en les situacions d'accident, emergència i dol.

f) S'han especificat les tècniques a emprar per a controlar una situació de dol, ansietat i angoixa o agressivitat.

g) S'han especificat les tècniques que han de ser emprades per a superar psicològicament el fracàs en la prestació de l'auxili.

h) S'ha valorat la importància d'autocontrolar-se davant de situacions d'estrès.

Continguts:

a) Valoració inicial de l'assistència en urgència:

Sistemes d'emergències. Emergències mèdiques.

Objectius i límits dels primers auxilis.

Marc legal, responsabilitat i ètica professional.

Tipus d'accidents i les seues conseqüències.

Signes de compromís vital en adult, xiqueta o xiqueta i lactant:

– Parada cardiorespiratòria.

– Trastorns del ritme cardíac.

Mètodes i materials de protecció de la zona.

Mesures d'autoprotecció personal. Mesures de seguretat.

Farmacologia de primers auxilis:

– Classificació de material: materials bàsics i complementos útils.

– Característiques d'ús.

– Sistemes d'emmagatzematge.

– Manteniment i revisió.

Prioritats d'actuació en múltiples víctimes.

– El triatge simple. Mètodes de triatge simple.

– Valoració per criteris de gravetat.

Signes i símptomes d'urgència:

– Valoració del nivell de consciència:

. Presa de constants vitals: pols i respiració.

Exploració bàsica davant d'una urgència:

– Protocols d'exploració.

– Mètodes d'identificació d'alteracions.

– Signes i símptomes.

Terminologia medicosanitària en primers auxilis.

Protocol de transmissió de la informació.

Valoració de l'actuació amb seguretat i amb confiança en si mateix.

b) Aplicació de tècniques de suport vital:

Objectiu i prioritats del suport vital bàsic.

Control de la permeabilitat de les vies aèries:

– Tècniques d'obertura de la via aèria.

– Tècniques de neteja i desobstrucció de la via aèria.

Ressuscitació cardiopulmonar bàsica:

– Respiració boca-boca.

– Respiració boca-nas.

– Massatge cardíac extern.

Desfibril·lació externa semiautomàtica (DESA):

– Funcionament i manteniment del desfibril·lador extern semiautomàtic.

– Protocol d'utilització.

– Arreplegada de dades d'un desfibril·lador extern semiautomàtic.

Valoració de la persona accidentada.

Atenció inicial en lesions per agents físics:

– Traumatismes: fractures, luxacions i altres lesions traumàtiques; cossos estranys en ull, orella i nas; ferides i hemorràgies. Ennuegada.

– Calor o fred: cremades, colp de calor, hipertèrmia, hipotèrmia i congelació.

– Electricitat: protocols d'actuació en electrocució.

– Radiacions.

Atenció inicial en lesions per agents químics i biològics:

– Tipus d'agents químics i medicaments.

– Vies d'entrada i lesions.

– Actuacions segons tòxic i via d'entrada.

– Mossos i picadures.

– Xoc anafilàctic.

c) Se han aplicado técnicas básicas de soporte psicológico para mejorar su estado emocional.

d) Se ha valorado la importancia de infundir confianza y optimismo durante toda la actuación.

e) Se han identificado los factores que predisponen a la ansiedad en las situaciones de accidente, emergencia y duelo.

f) Se han especificado las técnicas a emplear para controlar una situación de duelo, ansiedad y angustia o agresividad.

g) Se han especificado las técnicas que deben ser empleadas para superar psicológicamente el fracaso en la prestación del auxilio.

h) Se ha valorado la importancia de autocontrolarse ante situaciones de estrés.

Contenidos:

a) Valoración inicial de la asistencia en urgencia:

Sistemas de emergencias. Emergencias médicas.

Objetivos y límites de los primeros auxilios.

Marco legal, responsabilidad y ética profesional.

Tipos de accidentes y sus consecuencias.

Signos de compromiso vital en adulto, niño o niña y lactante:

– Parada cardiorrespiratoria.

– Trastornos del ritmo cardíaco.

Métodos y materiales de protección de la zona.

Medidas de autoprotección personal. Medidas de seguridad.

Botiquín de primeros auxilios:

– Clasificación de material: materiales básicos y complementos útiles.

– Características de uso.

– Sistemas de almacenaje.

– Mantenimiento y revisión.

Prioridades de actuación en múltiples víctimas.

– El triaje simple. Métodos de triaje simple.

– Valoración por criterios de gravedad.

Signos y síntomas de urgencia:

– Valoración del nivel de consciencia:

. Toma de constantes vitales: pulso y respiración.

Exploración básica ante una urgencia:

– Protocolos de exploración.

– Métodos de identificación de alteraciones.

– Signos y síntomas.

Terminología médico-sanitaria en primeros auxilios.

Protocolo de transmisión de la información.

Valoración de la actuación con seguridad y con confianza en sí mismo.

b) Aplicación de técnicas de soporte vital:

Objetivo y prioridades del soporte vital básico.

Control de la permeabilidad de las vías aéreas:

– Técnicas de apertura de la vía aérea.

– Técnicas de limpieza y desobstrucción de la vía aérea.

Ressuscitació cardiopulmonar bàsica:

– Respiració boca-boca.

– Respiració boca-nariz.

– Masaje cardíaco externo.

Desfibril·lació externa semiautomàtica (DESA):

– Funcionamiento y mantenimiento del desfibrilador externo semiautomático.

– Protocolo de utilización.

– Recogida de datos de un desfibrilador externo semiautomático.

Valoración de la persona accidentada.

Atención inicial en lesiones por agentes físicos:

– Traumatismos: fractures, luxaciones y otras lesiones traumáticas; cuerpos extraños en ojo, oído y nariz; heridas y hemorragias. Atragantamiento.

– Calor o frío: quemaduras, golpe de calor, hipertermia, hipotermia y congelación.

– Electricidad: protocolos de actuación en electrocución.

– Radiaciones.

Atención inicial en lesiones por agentes químicos y biológicos:

– Tipos de agentes químicos y medicamentos.

– Vías de entrada y lesiones.

– Actuaciones según tóxico y vía de entrada.

– Mordeduras y picaduras.

– Shock anafiláctico.

Atenció inicial en patologia orgànica d'urgència:
– Protocols d'actuació en trastorns cardiovasculars d'urgència: cardiopatia isquèmica i insuficiència cardíaca.
– Protocols d'actuació en trastorns respiratoris: insuficiència respiratòria i asma bronquial.
– Protocols d'actuació en alteracions neurològiques: accident vascular cerebral, convulsions en xiquets i adults.
Actuació inicial en el part imminent.
Actuació limitada al marc de les seues competències.
Aplicació de normes i protocols de seguretat i d'autoprotecció personal.

c) Aplicació de procediments d'immobilització i mobilització:
Protocol de maneig de víctimes.
Avaluació de la necessitat de trasllat:
– Situació en la zona.
– Identificació de riscos.
– Indicacions i contraindicacions del trasllat.
Posicions de seguretat i espera.
Tècniques d'immobilització:
– Fonaments d'actuació davant de fractures.
– Indicacions de la immobilització.
– Tècniques generals d'immobilització.
Tècniques de mobilització:
– Indicacions de la mobilització en situació de risc.
– Tècniques de mobilització simple.
Confecció de baiards i materials d'immobilització.
Protocol de seguretat i autoprotecció personal.

d) Aplicació de tècniques de suport psicològic i d'autocontrol:
Estratègies bàsiques de comunicació:
– Elements de la comunicació.
– Tipus de comunicació.
– Dificultats de la comunicació.
– Tècniques bàsiques de comunicació en situacions d'estrés.
– Comunicació amb l'accidentat.
– Comunicació amb familiars.
Valoració del paper del primer intervingent:
– Reaccions a l'estrés.
– Tècniques bàsiques d'ajuda psicològica a l'intervingent.
Tècniques facilitadores de la comunicació interpersonal: habilitats bàsiques que milloren la comunicació.
Factors que predisposen a l'ansietat en situacions d'accident o emergència.
Mecanismes i tècniques de suport psicològic.

10. Mòdul professional: Fisiopatologia general.
Codi: 1370.

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació

1. Reconeix l'estructura i l'organització general de l'organisme humà, i descriu les seues unitats estructurals i relacions segons l'especialització.

Criteris d'avaluació:

- S'ha detallat l'organització jeràrquica de l'organisme.
- S'ha descrit l'estructura cel·lular i els seus components.
- S'ha descrit la fisiologia cel·lular.
- S'han classificat els tipus de teixits.
- S'han detallat les característiques dels diferents tipus de teixits.

- S'han enunciat els sistemes de l'organisme i la seua composició.
- S'han localitzat les regions i cavitats corporals.
- S'ha aplicat la terminologia de direcció i posició.

2. Identifica el procés de desenvolupament de la malaltia, i el relaciona amb els canvis funcionals de l'organisme i les alteracions que provoca.

Criteris d'avaluació:

- S'ha descrit el procés dinàmic de la malaltia.
- S'han detallat els canvis i alteracions de l'estructura i funció cel·lulars.
- S'han descrit els elements constituents de la patologia.
- S'han definit les parts de la clínica.
- S'han especificat els grups de malalties.

Atenció inicial en patologia orgànica de urgència:
– Protocolos de actuación en trastornos cardiovasculares de urgencia: cardiopatía isquémica e insuficiencia cardíaca.
– Protocolos de actuación en trastornos respiratorios: insuficiencia respiratoria y asma bronquial.
– Protocolos de actuación en alteraciones neurológicas: accidente vascular cerebral, convulsiones en niños y adultos.
Actuación inicial en el parto inminente.
Actuación limitada al marco de sus competencias.
Aplicación de normas y protocolos de seguridad y de autoprotección personal.

c) Aplicación de procedimientos de inmovilización y movilización:
Protocolo de manejo de víctimas.
Evaluación de la necesidad de traslado:
– Situación en la zona.
– Identificación de riesgos.
– Indicaciones y contraindicaciones del traslado.
Posiciones de seguridad y espera.
Técnicas de inmovilización:
– Fundamentos de actuación ante fracturas.
– Indicaciones de la inmovilización.
– Técnicas generales de inmovilización.
Técnicas de movilización:
– Indicaciones de la movilización en situación de riesgo.
– Técnicas de movilización simple.
Confección de camillas y materiales de inmovilización.
Protocolo de seguridad y autoprotección personal.

d) Aplicación de técnicas de apoyo psicológico y de autocontrol:
Estrategias básicas de comunicación:
– Elementos de la comunicación.
– Tipos de comunicación.
– Dificultades de la comunicación.
– Técnicas básicas de comunicación en situaciones de estrés.
– Comunicación con el accidentado.
– Comunicación con familiares.
Valoración del papel del primer interviniente:
– Reacciones al estrés.
– Técnicas básicas de ayuda psicológica al interviniente.
Técnicas facilitadoras de la comunicación interpersonal: habilidades básicas que mejoran la comunicación.
Factores que predisponen a la ansiedad en situaciones de accidente o emergencia.
Mecanismos y técnicas de apoyo psicológico.

10. Módulo Profesional: Fisiopatología general.
Código: 1370.

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación.

1. Reconoce la estructura y la organización general del organismo humano, describiendo sus unidades estructurales y relaciones según la especialización.

Criterios de evaluación:

- Se ha detallado la organización jerárquica del organismo.
- Se ha descrito la estructura celular y sus componentes.
- Se ha descrito la fisiología celular.
- Se han clasificado los tipos de tejidos.
- Se han detallado las características de los distintos tipos de tejidos.

- Se han enunciado los sistemas del organismo y su composición.
- Se han localizado las regiones y cavidades corporales.
- Se ha aplicado la terminología de dirección y posición.

2. Identifica el proceso de desarrollo de la enfermedad, relacionándolo con los cambios funcionales del organismo y las alteraciones que provoca.

Criterios de evaluación:

- Se ha descrito el proceso dinámico de la enfermedad.
- Se han detallado los cambios y alteraciones de la estructura y función celulares.
- Se han descrito los elementos constituyentes de la patología.
- Se han definido las partes de la clínica.
- Se han especificado los grupos de enfermedades.

- f) S'han classificat els procediments diagnòstics complementaris.
- g) S'han detallat les possibilitats terapèutiques davant de la malaltia.
- h) S'ha especificat l'etimologia dels termes clínics utilitzats en patologia.
- i) S'han aplicat les regles de construcció de termes en el vocabulari mèdic.

3. Reconeix trastorns del sistema immunitari, i els relaciona amb les característiques generals de la immunitat.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han descrit els òrgans i cèl·lules del sistema immune.
- b) S'han diferenciat els mecanismes de resposta immunològica.
- c) S'han definit les característiques de la immunitat específica.
- d) S'han detallat les característiques de la resposta immunològica específica.
- e) S'ha seqüenciat la resposta immunològica.
- f) S'ha classificat la patologia del sistema immune.
- g) S'han descrit les patologies més freqüents del sistema immune.
- h) S'ha detallat la immunització passiva i activa.

4. Identifica característiques de les malalties infeccioses, i relaciona els agents infecciosos i les manifestacions clíniques.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han descrit les característiques de les fonts d'infecció.
- b) S'han detallat els mecanismes de transmissió de les malalties infeccioses.
- c) S'han descrit els tipus d'agents infecciosos.
- d) S'ha detallat la resposta de l'organisme a la infecció.
- e) S'ha explicat la resposta inflamatòria.
- f) S'han definit les característiques de les principals malalties infeccioses humanes.
- g) S'han analitzat les possibilitats terapèutiques davant de les malalties infeccioses.

5. Identifica el procés de desenvolupament tumoral, i descriu les característiques de les neoplàsies benignes i malignes.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han classificat les neoplàsies.
- b) S'han caracteritzat les neoplàsies benignes i malignes.
- c) S'ha detallat l'epidemiologia del càncer.
- d) S'han classificat els agents carcinògens.
- e) S'han detallat les manifestacions clíniques dels tumors.
- f) S'han especificat els sistemes de prevenció i diagnòstic precoç del càncer.
- g) S'han descrit les proves de diagnòstic del càncer i les possibilitats terapèutiques.
- h) S'han analitzat les manifestacions de les neoplàsies malignes més freqüents.

6. Reconeix manifestacions de malalties, i descriu les alteracions fisiològiques de la patologia dels grans sistemes de l'organisme.

Criteris d'avaluació:

- a) S'ha definit l'activitat fisiològica d'òrgans i aparells.
- b) S'ha descrit la simptomatologia per aparells més freqüent.
- c) S'han classificat els signes clínics per aparells més freqüents.
- d) S'han especificat les causes de fallida orgànica.
- e) S'han detallat les manifestacions de la insuficiència.
- f) S'ha utilitzat la terminologia clínica.

7. Reconeix trastorns hemodinàmics i vasculars, i relaciona les seues alteracions amb malalties humanes de gran morbiditat i alta mortalitat.

Criteris d'avaluació:

- a) S'ha descrit el mecanisme fisiopatològic de l'edema.
- b) S'ha detallat el procés de formació d'un trombe.
- c) S'ha definit l'embòlia.
- d) S'han explicat les repercussions orgàniques del bloqueig del reg sanguini en el tromboembolisme.

f) Se han clasificado los procedimientos diagnósticos complementarios.

g) Se han detallado las posibilidades terapéuticas frente a la enfermedad.

h) Se ha especificado la etimología de los términos clínicos utilizados en patología.

i) Se han aplicado las reglas de construcción de términos en el vocabulario médico.

3. Reconoce trastornos del sistema inmunitario, relacionándolos con las características generales de la inmunidad.

Criterios de evaluación:

- a) Se han descrito los órganos y células del sistema immune.
- b) Se han diferenciado los mecanismos de respuesta inmunológica.
- c) Se han definido las características de la inmunidad específica.
- d) Se han detallado las características de la respuesta inmunológica específica.
- e) Se ha secuenciado la respuesta inmunológica.
- f) Se ha clasificado la patología del sistema immune.
- g) Se han descrito las patologías más frecuentes del sistema immune.
- h) Se ha detallado la inmunización pasiva y activa.

4. Identifica características de las enfermedades infecciosas, relacionando los agentes infecciosos y las manifestaciones clínicas.

Criterios de evaluación:

- a) Se han descrito las características de las fuentes de infección.
- b) Se han detallado los mecanismos de transmisión de las enfermedades infecciosas.
- c) Se han descrito los tipos de agentes infecciosos.
- d) Se ha detallado la respuesta del organismo a la infección.
- e) Se ha explicado la respuesta inflamatoria.
- f) Se han definido las características de las principales enfermedades infecciosas humanas.
- g) Se han analizado las posibilidades terapéuticas ante las enfermedades infecciosas.

5. Identifica el proceso de desarrollo tumoral, describiendo las características de las neoplasias benignas y malignas.

Criterios de evaluación:

- a) Se han clasificado las neoplasias.
- b) Se han caracterizado las neoplasias benignas y malignas.
- c) Se ha detallado la epidemiología del cáncer.
- d) Se ha clasificado los agentes carcinógenos.
- e) Se han detallado las manifestaciones clínicas de los tumores.
- f) Se han especificado los sistemas de prevención y diagnóstico precoz del cáncer.
- g) Se han descrito las pruebas de diagnóstico del cáncer y las posibilidades terapéuticas.
- h) Se han analizado las manifestaciones de las neoplasias malignas más frecuentes.

6. Reconoce manifestaciones de enfermedades, describiendo las alteraciones fisiológicas de la patología de los grandes sistemas del organismo.

Criterios de evaluación:

- a) Se ha definido la actividad fisiológica de órganos y aparatos.
- b) Se ha descrito la simptomatología por aparatos más frecuente.
- c) Se han clasificado los signos clínicos por aparatos más frecuentes.
- d) Se han especificado las causas de fallo orgánico.
- e) Se han detallado las manifestaciones de la insuficiencia.
- f) Se ha utilizado la terminología clínica.

7. Reconoce trastornos hemodinámicos y vasculares, relacionando sus alteraciones con enfermedades humanas de gran morbilidad y alta mortalidad.

Criterios de evaluación:

- a) Se ha descrito el mecanismo fisiopatológico del edema.
- b) Se ha detallado el proceso de formación de un trombo.
- c) Se ha definido la embolia.
- d) Se han explicado las repercusiones orgánicas del bloqueo del riego sanguíneo en el tromboembolismo.

- e) S'han descrit les característiques de la cardiopatia isquèmica.
- f) S'han descrit les característiques de l'embòlia pulmonar.
- g) S'han relacionat els trastorns hemodinàmics amb els accidents cerebrovasculars.

8. Reconeix trastorns de l'alimentació i el metabolisme, i els relaciona amb manifestacions de patologies comunes.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han detallat els aspectes quantitius i qualitius de l'alimentació normal.
- b) S'han descrit les conseqüències fisiopatològiques de les mancances alimentàries.
- c) S'han explicat les característiques de l'obesitat.
- e) S'ha analitzat el procés fisiopatològic de la diabetis.
- f) S'ha analitzat el procés metabòlic dels lípids.
- f) S'han detallat les repercussions orgàniques de l'excés de colesterol.

Continguts:

- a) Reconeixement de l'estructura i organització general de l'organisme humà:

Anàlisi de l'estructura jeràrquica de l'organisme.

Citologia.

Histologia: components, característiques i funció dels teixits.

Classificació dels sistemes i aparells de l'organisme.

Topografia corporal:

- Terminologia de direcció i posició.
- Regions i cavitats corporals.

- b) Identificació del procés de desenvolupament de la malaltia:

El procés patològic.

Alteració de la funció i l'estructura normal de la cèl·lula:

- Canvis adaptatius.
- Lesions cel·lulars reversibles i irreversibles.

Semiologia. Síntomes i signes.

Fases i evolució de la malaltia. Complicacions i incidències de la malaltia.

Clínica de la malaltia. Diagnòstic. Pronòstic. Tractament.

Grups de malalties.

Procediments diagnòstics:

- Anàlisis clíniques.
- Determinació de l'activitat elèctrica.
- Tècniques de diagnòstic a través de la imatge.
- Estudi citològic i anatomopatològic.

Recursos terapèutics.

Terminologia clínica.

- c) Reconeixement dels trastorns del sistema immunitari:

Immunitat natural i específica: antígens i anticossos.

Cèl·lules del sistema immunitari.

Citocines.

Antígens de histocompatibilitat.

Trastorns del sistema immunitari:

- Reaccions d'hipersensibilitat.
- Malalties autoimmunes.
- Síndromes de deficiència immunològica.

Immunització activa i passiva.

- d) Identificació de les característiques de les malalties infeccioses:

Agents infecciosos:

- Transmissió i disseminació d'agents infecciosos.
- Cadena infecciosa.
- Mecanismes de lesió dels microorganismes.

La resposta inflamatòria. Components.

Inflamació aguda. Patrons morfològics de la inflamació aguda:

- Inflamació supurativa.
- Inflamació mononuclear i granulomatosa.
- Inflamació citopàtica-citoproliferativa.
- Inflamació necrotitzant.

Inflamació crònica i cicatrització.

Principals malalties infeccioses humanes:

- Infeccions gastrointestinals.
- Infeccions respiratòries víriques i bacterianes.
- Infeccions oportunistes.

- e) Se han descrito las características de la cardiopatía isquémica.
- f) Se han descrito las características de la embolia pulmonar.
- g) Se han relacionado los trastornos hemodinámicos con los accidentes cerebrovasculares.

8. Reconoce trastornos de la alimentación y el metabolismo, relacionándolos con manifestaciones de patologías comunes.

Criterios de evaluación:

- a) Se han detallado los aspectos cuantitativos y cualitativos de la alimentación normal.
- b) Se han descrito las consecuencias fisiopatológicas de las carencias alimenticias.
- c) Se han explicado las características de la obesidad.
- d) Se ha analizado el proceso fisiopatológico de la diabetes.
- e) Se ha analizado el proceso metabólico de los lípidos.
- f) Se han detallado las repercusiones orgánicas del exceso de colesterol.

Contenidos:

- a) Reconocimiento de la estructura y organización general del organismo humano:

Análisis de la estructura jerárquica del organismo.

Citología.

Histología: componentes, características y función de los tejidos.

Classificació de los sistemas y aparatos del organismo.

Topografía corporal:

- Terminología de dirección y posición.
- Regiones y cavidades corporales.

- b) Identificación del proceso de desarrollo de la enfermedad:

El proceso patológico.

Alteración de la función y la estructura normal de la célula:

- Cambios adaptativos.
- Lesiones celulares reversibles e irreversibles.

Semiología. Síntomas y signos.

Fases y evolución de la enfermedad. Complicaciones e incidencias de la enfermedad.

Clínica de la enfermedad. Diagnóstico. Pronóstico. Tratamiento.

Grupos de enfermedades.

Procedimientos diagnósticos:

- Análisis clínicos.
- Determinación de la actividad eléctrica.
- Técnicas de diagnóstico a través de la imagen.
- Estudio citológico y anatomopatológico.

Recursos terapéuticos.

Terminología clínica.

- c) Reconocimiento de los trastornos del sistema inmunitario:

Immunitat natural y específica: antígenos y anticuerpos.

Células del sistema inmunitario.

Citocinas.

Antígenos de histocompatibilidad.

Trastornos del sistema inmunitario:

- Reacciones de hipersensibilidad.
- Enfermedades autoinmunes.
- Síndromes de deficiencia inmunológica.

Immunització activa y pasiva.

- d) Identificación de las características de las enfermedades infecciosas:

Agentes infecciosos:

- Transmisión y disseminación de agentes infecciosos.
- Cadena infecciosa.
- Mecanismos de lesión de los microorganismos.

La respuesta inflamatoria. Componentes.

Inflamación aguda. Patrones morfológicos de la inflamación aguda:

- Inflamación supurativa.
- Inflamación mononuclear y granulomatosa.
- Inflamación citopática-citoproliferativa.
- Inflamación necrotizante.

Inflamación crónica y cicatrización.

Principales enfermedades infecciosas humanas:

- Infecciones gastrointestinales.
- Infecciones respiratorias víricas y bacterianas.
- Infecciones oportunistas.

– Malalties de transmissió sexual.
Terapèutica infecciosa.
e) Identificació del procés de desenvolupament tumoral:
Classificació i epidemiologia de les neoplàsies.
Bases moleculars del càncer:
– Oncogens.
– Gens supressors del càncer.
Biologia del creixement tumoral.
Agents carcinògens:
– Químics.
– Radiació.
– Virus oncogènics.
Defenses davant de tumors. Antígens tumorals. Immunovigilància.
Manifestacions locals i generals dels tumors: efectes del tumor en l'organisme.
Gradació i estadificació del tumor.
Prevenió, diagnòstic i tractament:
– Cribratges i diagnòstic precoç.
– Proves diagnòstiques.
– Possibilitats terapèutiques.
Neoplàsies malignes més freqüents.
f) Reconeixement de les manifestacions de malalties:
Fisiopatologia respiratòria:
– Fisiologia respiratòria.
– Malalties de l'aparell respiratori. Insuficiència respiratòria.
– Trastorns de l'equilibri acidobàsic.
Malalties cardiocirculatòries:
– Fisiologia cardiocirculatòria.
– Manifestacions cardíques i vasculares. Insuficiència cardíaca.
Trastorns de l'aparell digestiu:
– Fisiologia digestiva.
– Patologia digestiva, hepàtica, biliar i pancreàtica.
Patologia renal i de vies urinàries:
– El procés de formació d'orina.
– Patologia renal i de vies urinàries. Insuficiència renal.
g) Reconeixement de trastorns hemodinàmics i vasculars:
Hemostàsia i coagulació:
– Hemostàsia normal.
– Cascada de la coagulació.
Formació de trombes i èmbols.
Trombosi arterial i venosa.
Fisiopatologia de l'edema.
Repercussions del bloqueig de la irrigació Infart:
– Classes d'infarts.
– Factors que influïxen en l'aparició d'un infart.
Patologies relacionades amb alteracions del flux sanguini:
– Cardiopatia isquèmica.
– Tromboembòlia pulmonar.
– Accidents cerebrovasculars.
Hipertensió arterial.
h) Reconeixement de trastorns de l'alimentació i el metabolisme:

Alimentació i nutrició.
Fisiopatologia de l'alimentació:
– Dèficits nutricionals, vitamínics i minerals.
– Obesitat.
Fisiopatologia del metabolisme de la glucosa:
– Metabolisme i regulació hormonal de la glucosa.
– Patologia del metabolisme dels carbohidrats.
– Diabetis. Hipoglucèmia.
– Proves diagnòstiques.
Alteracions del metabolisme dels lípids:
– Lipoproteïnes.
– Metabolisme i transport dels lípids.
– Aterogènesi.
– Dislipèmies.

– Enfermedades de transmisión sexual.
Terapéutica infecciosa.
e) Identificación del proceso de desarrollo tumoral:
Clasificación y epidemiología de las neoplasias.
Bases moleculares del cáncer:
– Oncogenes.
– Genes supresores del cáncer.
Biología del crecimiento tumoral.
Agentes carcinógenos:
– Químicos.
– Radiación.
– Virus oncogénicos.
Defensas frente a tumores. Antígenos tumorales. Immunovigilancia.
Manifestaciones locales y generales de los tumores: efectos del tumor en el organismo.
Gradación y estadificación del tumor.
Prevenión, diagnóstico y tratamiento:
– Screening y diagnóstico precoz.
– Pruebas diagnósticas.
– Posibilidades terapéuticas.
Neoplasias malignas más frecuentes.
f) Reconocimiento de las manifestaciones de enfermedades:
Fisiopatología respiratoria:
– Fisiología respiratoria.
– Enfermedades del aparato respiratorio. Insuficiencia respiratoria.
– Trastornos del equilibrio ácido-base.
Enfermedades cardiocirculatorias:
– Fisiología cardiocirculatoria.
– Manifestaciones cardíacas y vasculares. Insuficiencia cardíaca.
Trastornos del aparato digestivo:
– Fisiología digestiva.
– Patología digestiva, hepática, biliar y pancreática.
Patología renal y de vías urinarias:
– El proceso de formación de orina.
– Patología renal y de vías urinarias. Insuficiencia renal.
g) Reconocimiento de trastornos hemodinámicos y vasculares:
Hemostasia y coagulación:
– Hemostasia normal.
– Cascada de la coagulación.
Formación de trombos y émbolos.
Trombosis arterial y venosa.
Fisiopatología del edema.
Repercusiones del bloqueo del riego. Infarto:
– Clases de infartos.
– Factores que influyen en la aparición de un infarto.
Patologías relacionadas con alteraciones del flujo sanguíneo:
– Cardiopatía isquémica.
– Tromboembolia pulmonar.
– Accidentes cerebrovasculares.
Hipertensión arterial.
h) Reconocimiento de trastornos de la alimentación y el metabolismo:

Alimentación y nutrición.
Fisiopatología de la alimentación:
– Déficits nutricionales, vitamínicos y minerales.
– Obesidad.
Fisiopatología del metabolismo de la glucosa:
– Metabolismo y regulación hormonal de la glucosa.
– Patología del metabolismo de los carbohidratos.
– Diabetes. Hipoglucemia.
– Pruebas diagnósticas.
Alteraciones del metabolismo de los lípidos:
– Lipoproteínas.
– Metabolismo y transporte de los lípidos.
– Aterogénesis.
– Dislipemias.

11. Mòdul professional: Projecte d'higiene bucodental.
Codi: 0738.

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació

1. Identifica necessitats del sector productiu i les relaciona amb projectes tipus que les puguin satisfer.

Criteris d'avaluació:

a) S'han classificat les empreses del sector per les seues característiques organitzatives i el tipus de producte o servei que ofereixen.

b) S'han caracteritzat les empreses tipus i s'ha indicat l'estructura organitzativa i les funcions de cada departament.

c) S'han identificat les necessitats més demanades a les empreses.

d) S'han valorat les oportunitats de negoci previsibles en el sector.

e) S'ha identificat el tipus de projecte requerit per a donar resposta a les demandes previstes.

f) S'han determinat les característiques específiques requerides en el projecte.

g) S'han determinat les obligacions fiscals, laborals i de prevenció de riscos, i les seues condicions d'aplicació.

h) S'han identificat possibles ajudes o subvencions per a la incorporació de les noves tecnologies de producció o de servei que es proposen.

i) S'ha elaborat el guió de treball que se seguirà per a l'elaboració del projecte.

2. Disseny projectes relacionats amb les competències expressades en el títol, i inclou i desenvolupa les fases que el componen.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha recopilat informació relativa als aspectes que seran tractats en el projecte.

b) S'ha realitzat l'estudi de viabilitat tècnica del projecte.

c) S'han identificat les fases o parts que componen el projecte i el seu contingut.

d) S'han establert els objectius que es pretenen aconseguir, i se n'ha identificat l'abast.

e) S'han previst els recursos materials i personals necessaris per a realitzar-lo.

f) S'ha realitzat el pressupost econòmic corresponent.

g) S'han identificat les necessitats de finançament per a posar-lo en marxa.

h) S'ha definit i elaborat la documentació necessària per al seu disseny.

i) S'han identificat els aspectes que s'han de controlar per a garantir la qualitat del projecte.

3. Planifica l'execució del projecte, i determina el pla d'intervenció i la documentació associada.

Criteris d'avaluació:

a) S'han seqüenciat les activitats i s'han ordenat en funció de les necessitats del seu desenvolupament.

b) S'han determinat els recursos i la logística necessària per a cada activitat.

c) S'han identificat les necessitats de permisos i autoritzacions per a dur a terme les activitats.

d) S'han determinat els procediments d'actuació o execució de les activitats.

e) S'han identificat els riscos inherents a l'execució, i s'ha definit el pla de prevenció de riscos i els mitjans i equips necessaris.

f) S'ha planificat l'assignació de recursos materials i humans i els temps d'execució.

g) S'ha fet la valoració econòmica que dona resposta a les condicions de la seua posada en pràctica.

h) S'ha definit i elaborat la documentació necessària per a l'execució.

4. Defineix els procediments per al seguiment i control en l'execució del projecte, i justifica la selecció de variables i instruments emprats.

Criteris d'avaluació:

11. Módulo Profesional: Proyecto de higiene bucodental.
Código: 0738.

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación.

1. Identifica necesidades del sector productivo, relacionándolas con proyectos tipo que las puedan satisfacer.

Criterios de evaluación:

a) Se han clasificado las empresas del sector por sus características organizativas y el tipo de producto o servicio que ofrecen.

b) Se han caracterizado las empresas tipo indicando la estructura organizativa y las funciones de cada departamento.

c) Se han identificado las necesidades más demandadas a las empresas.

d) Se han valorado las oportunidades de negocio previsibles en el sector.

e) Se ha identificado el tipo de proyecto requerido para dar respuesta a las demandas previstas.

f) Se han determinado las características específicas requeridas en el proyecto.

g) Se han determinado las obligaciones fiscales, laborales y de prevención de riesgos, y sus condiciones de aplicación.

h) Se han identificado posibles ayudas o subvenciones para la incorporación de las nuevas tecnologías de producción o de servicio que se proponen.

i) Se ha elaborado el guión de trabajo que se va a seguir para la elaboración del proyecto.

2. Diseña proyectos relacionados con las competencias expresadas en el título, incluyendo y desarrollando las fases que lo componen.

Criterios de evaluación:

a) Se ha recopilado información relativa a los aspectos que van a ser tratados en el proyecto.

b) Se ha realizado el estudio de viabilidad técnica del mismo.

c) Se han identificado las fases o partes que componen el proyecto y su contenido.

d) Se han establecido los objetivos que se pretenden conseguir, identificando su alcance.

e) Se han previsto los recursos materiales y personales necesarios para realizarlo.

f) Se ha realizado el presupuesto económico correspondiente.

g) Se han identificado las necesidades de financiación para la puesta en marcha del mismo.

h) Se ha definido y elaborado la documentación necesaria para su diseño.

i) Se han identificado los aspectos que se deben controlar para garantizar la calidad del proyecto.

3. Planifica la ejecución del proyecto, determinando el plan de intervención y la documentación asociada.

Criterios de evaluación:

a) Se han secuenciado las actividades ordenándolas en función de las necesidades de su desarrollo.

b) Se han determinado los recursos y la logística necesaria para cada actividad.

c) Se han identificado las necesidades de permisos y autorizaciones para llevar a cabo las actividades.

d) Se han determinado los procedimientos de actuación o ejecución de las actividades.

e) Se han identificado los riesgos inherentes a la ejecución, definiendo el plan de prevención de riesgos y los medios y equipos necesarios.

f) Se ha planificado la asignación de recursos materiales y humanos y los tiempos de ejecución.

g) Se ha hecho la valoración económica que da respuesta a las condiciones de su puesta en práctica.

h) Se ha definido y elaborado la documentación necesaria para la ejecución.

4. Define los procedimientos para el seguimiento y control en la ejecución del proyecto, justificando la selección de variables e instrumentos empleados.

Criterios de evaluación:

a) S'ha definit el procediment d'avaluació de les activitats o intervencions.

b) S'han definit els indicadors de qualitat per a realitzar l'avaluació.

c) S'ha definit el procediment per a l'avaluació de les incidències que puguen presentar-se durant la realització de les activitats, la seua possible solució i registre.

d) S'ha definit el procediment per a gestionar els possibles canvis en els recursos i en les activitats, i s'ha inclòs el sistema de registre d'aquests.

e) S'ha definit i elaborat la documentació necessària per a l'avaluació de les activitats i del projecte.

f) S'ha establert el procediment per a la participació dels usuaris o clients en l'avaluació i s'han elaborat els documents específics.

g) S'ha establert un sistema per a garantir el compliment del plec de condicions del projecte, quan aquest existeix.

Continguts:

a) Identificació de necessitats del sector productiu i de l'organització de l'empresa:

Identificació de les funcions dels llocs de treball.

Estructura i organització empresarial del sector.

Activitat de l'empresa i la seua ubicació en el sector.

Organigrama de l'empresa. Relació funcional entre departaments.

Tendències del sector: productives, econòmiques, organitzatives, d'ocupació i altres.

Procediments de treball en l'àmbit de l'empresa. Sistemes i mètodes de treball.

Determinació de les relacions laborals excloses i relacions laborals especials.

Conveni col·lectiu aplicable a l'àmbit professional.

La cultura de l'empresa: imatge corporativa.

Sistemes de qualitat i seguretat aplicables en el sector.

b) Disseny de projectes relacionats amb el sector:

Anàlisi de la realitat local, de l'oferta empresarial del sector en la zona i del context en què es desenvoluparà el mòdul professional de Formació en centres de treball.

Recopilació d'informació.

Estructura general d'un projecte.

Elaboració d'un guió de treball.

Planificació de l'execució del projecte: objectius, continguts, recursos, metodologia, activitats, temporalització i avaluació.

Viabilitat i oportunitat del projecte.

Revisió de la normativa aplicable.

c) Planificació de l'execució del projecte:

Seqüenciació d'activitats.

Elaboració d'instruccions de treball.

Elaboració d'un pla de prevenció de riscos.

Documentació necessària per a la planificació de l'execució del projecte.

Compliment de normes de seguretat i ambientals.

Indicadors de garantia de la qualitat del projecte.

d) Definició de procediments de control i avaluació de l'execució del projecte:

Proposta de solucions als objectius plantejats en el projecte i justificació de les seleccionades.

Definició del procediment d'avaluació del projecte.

Determinació de les variables susceptibles d'avaluació.

Documentació necessària per a l'avaluació del projecte.

Control de qualitat de procés i producte final.

Registre de resultats.

12. Mòdul professional: Formació i orientació laboral.

Codi: 0739.

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació

1. Selecciona oportunitats d'ocupació, identificant les diferents possibilitats d'inserció i les alternatives d'aprenentatge al llarg de la vida.

a) Se ha definido el procedimiento de evaluación de las actividades o intervenciones.

b) Se han definido los indicadores de calidad para realizar la evaluación.

c) Se ha definido el procedimiento para la evaluación de las incidencias que puedan presentarse durante la realización de las actividades, su posible solución y registro.

d) Se ha definido el procedimiento para gestionar los posibles cambios en los recursos y en las actividades, incluyendo el sistema de registro de los mismos.

e) Se ha definido y elaborado la documentación necesaria para la evaluación de las actividades y del proyecto.

f) Se ha establecido el procedimiento para la participación de los usuarios o clientes en la evaluación y se han elaborado los documentos específicos.

g) Se ha establecido un sistema para garantizar el cumplimiento del pliego de condiciones del proyecto, cuando este existe.

Contenidos:

a) Identificació de necessitats del sector productiu i de l'organització de la empresa:

Identificació de les funcions de los puestos de trabajo.

Estructura y organización empresarial del sector.

Actividad de la empresa y su ubicación en el sector.

Organigrama de la empresa. Relación funcional entre departamentos.

Tendencias del sector: productivas, económicas, organizativas, de empleo y otras.

Procedimientos de trabajo en el ámbito de la empresa. Sistemas y métodos de trabajo.

Determinación de las relaciones laborales excluidas y relaciones laborales especiales.

Convenio colectivo aplicable al ámbito profesional.

La cultura de la empresa: imagen corporativa.

Sistemas de calidad y seguridad aplicables en el sector.

b) Diseño de proyectos relacionados con el sector:

Análisis de la realidad local, de la oferta empresarial del sector en la zona y del contexto en el que se va a desarrollar el módulo profesional de Formación en centros de trabajo.

Recopilación de información.

Estructura general de un proyecto.

Elaboración de un guion de trabajo.

Planificación de la ejecución del proyecto: objetivos, contenidos, recursos, metodología, actividades, temporalización y evaluación.

Viabilidad y oportunidad del proyecto.

Revisión de la normativa aplicable.

c) Planificació de la execució del projecte:

Secuenciación de actividades.

Elaboración de instrucciones de trabajo.

Elaboración de un plan de prevención de riesgos.

Documentación necesaria para la planificación de la ejecución del proyecto.

Cumplimiento de normas de seguridad y ambientales.

Indicadores de garantía de la calidad del proyecto.

d) Definició de procediments de control i avaluació de la execució del projecte:

Propuesta de soluciones a los objetivos planteados en el proyecto y justificación de las seleccionadas.

Definición del procedimiento de evaluación del proyecto.

Determinación de las variables susceptibles de evaluación.

Documentación necesaria para la evaluación del proyecto.

Control de calidad de proceso y producto final.

Registro de resultados.

12. Módulo Profesional: Formación y orientación laboral.

Código: 0739.

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación.

1. Selecciona oportunidades de empleo, identificando las diferentes posibilidades de inserción y las alternativas de aprendizaje a lo largo de la vida.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha valorat la importància de la formació permanent com a factor clau per a l'ocupabilitat i l'adaptació a les exigències del procés productiu.

b) S'han identificat els itineraris formativoprofessionals relacionats amb el perfil professional del tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental.

c) S'han determinat les aptituds i actituds requerides per a l'activitat professional relacionada amb el perfil del títol.

d) S'han identificat els principals jaciments d'ocupació i d'inserció laboral per al tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental.

e) S'han determinat les tècniques utilitzades en el procés de cerca d'ocupació.

f) S'han previst les alternatives d'autoocupació en els sectors professionals relacionats amb el títol.

g) S'ha realitzat la valoració de la personalitat, aspiracions, actituds i formació pròpia per a la presa de decisions.

2. Aplica les estratègies del treball en equip, valorant l'eficàcia i l'eficiència per a la consecució dels objectius de l'organització.

Criteris d'avaluació:

a) S'han valorat els avantatges del treball en equip en situacions de treball relacionades amb el perfil del tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental.

b) S'han identificat els equips de treball que poden constituir-se en una situació real de treball.

c) S'han determinat les característiques de l'equip de treball eficaç enfront dels equips ineficaços.

d) S'ha valorat positivament l'existència necessària de diversitat de rols i opinions assumits pels membres d'un equip.

e) S'ha reconegut la possible existència de conflicte entre els membres d'un grup com un aspecte característic de les organitzacions.

f) S'han identificat els tipus i les fonts de conflictes.

g) S'han determinat procediments per a la resolució del conflicte.

3. Exerceix els drets i compleix les obligacions que es deriven de les relacions laborals, i les reconeix en els diferents contractes de treball.

Criteris d'avaluació:

a) S'han identificat els conceptes bàsics del dret del treball.

b) S'han distingit els principals organismes que intervenen en les relacions entre empresaris i treballadors.

c) S'han determinat els drets i obligacions derivats de la relació laboral.

d) S'han classificat les principals modalitats de contractació, identificant les mesures de foment de la contractació per a determinats col·lectius.

e) S'han valorat les mesures establides per la legislació vigent per a la conciliació de la vida laboral i familiar.

f) S'han identificat les causes i efectes de la modificació, suspensió i extinció de la relació laboral.

g) S'ha analitzat el rebut de salaris i s'han identificat els principals elements que l'integren.

h) S'han analitzat les diferents mesures de conflicte col·lectiu i els procediments de solució de conflictes.

i) S'han determinat les condicions de treball pactades en un conveni col·lectiu aplicable al sector relacionat amb el títol de Tècnic o Tècnica Superior en Higiene Bucodental.

j) S'han identificat les característiques definidores dels nous entorns d'organització del treball.

4. Determina l'acció protectora del sistema de la Seguretat Social davant de les diferents contingències cobertes, i identifica les diferents classes de prestacions.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha valorat el paper de la Seguretat Social com a pilar essencial per a la millora de la qualitat de vida dels ciutadans.

b) S'han enumerat les diverses contingències que cobreix el sistema de Seguretat Social.

Criterios de evaluación:

a) Se ha valorado la importancia de la formación permanente como factor clave para la empleabilidad y la adaptación a las exigencias del proceso productivo.

b) Se han identificado los itinerarios formativo-profesionales relacionados con el perfil profesional del Técnico o Técnica Superior en Higiene Bucodental.

c) Se han determinado las aptitudes y actitudes requeridas para la actividad profesional relacionada con el perfil del título.

d) Se han identificado los principales yacimientos de empleo y de inserción laboral para el Técnico o Técnica Superior en Higiene Bucodental.

e) Se han determinado las técnicas utilizadas en el proceso de búsqueda de empleo.

f) Se han previsto las alternativas de autoempleo en los sectores profesionales relacionados con el título.

g) Se ha realizado la valoración de la personalidad, aspiraciones, actitudes y formación propia para la toma de decisiones.

2. Aplica las estrategias del trabajo en equipo, valorando su eficacia y eficiencia para la consecución de los objetivos de la organización.

Criterios de evaluación:

a) Se han valorado las ventajas del trabajo en equipo en situaciones de trabajo relacionadas con el perfil del Técnico o Técnica Superior en Higiene Bucodental.

b) Se han identificado los equipos de trabajo que pueden constituirse en una situación real de trabajo.

c) Se han determinado las características del equipo de trabajo eficaz frente a los equipos ineficaces.

d) Se ha valorado positivamente la necesaria existencia de diversidad de roles y opiniones asumidos por los miembros de un equipo.

e) Se ha reconocido la posible existencia de conflicto entre los miembros de un grupo como un aspecto característico de las organizaciones.

f) Se han identificado los tipos de conflictos y sus fuentes.

g) Se han determinado procedimientos para la resolución del conflicto.

3. Ejerce los derechos y cumple las obligaciones que se derivan de las relaciones laborales, reconociéndolas en los diferentes contratos de trabajo.

Criterios de evaluación:

a) Se han identificado los conceptos básicos del derecho del trabajo.

b) Se han distinguido los principales organismos que intervinen en las relaciones entre empresarios y trabajadores.

c) Se han determinado los derechos y obligaciones derivados de la relación laboral.

d) Se han clasificado las principales modalidades de contratación, identificando las medidas de fomento de la contratación para determinados colectivos.

e) Se han valorado las medidas establecidas por la legislación vigente para la conciliación de la vida laboral y familiar.

f) Se han identificado las causas y efectos de la modificación, suspensión y extinción de la relación laboral.

g) Se ha analizado el recibo de salarios, identificando los principales elementos que lo integran.

h) Se han analizado las diferentes medidas de conflicto colectivo y los procedimientos de solución de conflictos.

i) Se han determinado las condiciones de trabajo pactadas en un convenio colectivo aplicable al sector relacionado con el título de Técnico o Técnica Superior en Higiene Bucodental.

j) Se han identificado las características definitorias de los nuevos entornos de organización del trabajo.

4. Determina la acción protectora del sistema de la Seguridad Social ante las distintas contingencias cubiertas, identificando las distintas clases de prestaciones.

Criterios de evaluación:

a) Se ha valorado el papel de la Seguridad Social como pilar esencial para la mejora de la calidad de vida de los ciudadanos.

b) Se han enumerado las diversas contingencias que cubre el sistema de Seguridad Social.

c) S'han identificat els règims existents en el sistema de Seguretat Social.

d) S'han identificat les obligacions d'empresari i treballador dins del sistema de Seguretat Social.

e) S'han identificat en un supòsit senzill les bases de cotització d'un treballador i les quotes corresponents a treballador i empresari.

f) S'han classificat les prestacions del sistema de Seguretat Social, i s'han identificat els requisits.

g) S'han determinat les possibles situacions legals de desocupació.

h) S'ha realitzat el càlcul de la duració i quantia d'una prestació per desocupació de nivell contributiu bàsic.

5. Avalua els riscos derivats de la seua activitat, i analitza les condicions de treball i els factors de risc presents en el seu entorn laboral.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha valorat la importància de la cultura preventiva en tots els àmbits i activitats de l'empresa.

b) S'han relacionat les condicions laborals amb la salut del treballador.

c) S'han classificat els factors de risc en l'activitat i els danys que se'n deriven.

d) S'han identificat les situacions de risc més habituals en els entorns de treball del tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental.

e) S'ha determinat l'avaluació de riscos en l'empresa.

f) S'han determinat les condicions de treball amb significació per a la prevenció en els entorns de treball relacionats amb el perfil professional del tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental.

g) S'han classificat i descrit els tipus de danys professionals, amb especial referència a accidents de treball i malalties professionals, relacionats amb el perfil professional del tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental.

6. Participa en l'elaboració d'un pla de prevenció de riscos en una petita empresa, i identifica les responsabilitats de tots els agents implicats.

Criteris d'avaluació:

a) S'han determinat els principals drets i deures en matèria de prevenció de riscos laborals.

b) S'han classificat les diferents formes de gestió de la prevenció en l'empresa, en funció dels diferents criteris establits en la normativa sobre prevenció de riscos laborals.

c) S'han determinat les formes de representació dels treballadors en l'empresa en matèria de prevenció de riscos.

d) S'han identificat els organismes públics relacionats amb la prevenció de riscos laborals.

e) S'ha valorat la importància de l'existència d'un pla preventiu en l'empresa que incloga la seqüenciació d'actuacions que s'han de realitzar en cas d'emergència.

f) S'ha definit el contingut del pla de prevenció en un centre de treball relacionat amb el sector professional del tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental.

g) S'ha projectat un pla d'emergència i evacuació d'una empresa del sector.

7. Aplica mesures de prevenció i protecció, analitzant les situacions de risc en l'entorn laboral del tècnic o tècnica superior en Higiene Bucodental.

Criteris d'avaluació:

a) S'han definit les tècniques de prevenció i de protecció individual i col·lectiva que han d'aplicar-se per a evitar els danys a l'origen i minimitzar-ne les conseqüències en cas que siguin inevitables.

b) S'ha analitzat el significat i abast dels diferents tipus de senyalització de seguretat.

c) S'han analitzat els protocols d'actuació en cas d'emergència.

d) S'han identificat les tècniques de classificació de ferits en cas d'emergència on hi haja víctimes de diversa gravetat.

e) S'han identificat les tècniques bàsiques de primers auxilis que han de ser aplicades en el lloc de l'accident davant de diferents tipus de danys i la composició i ús de la farmaciola.

c) Se han identificado los regímenes existentes en el sistema de Seguridad Social.

d) Se han identificado las obligaciones de empresario y trabajador dentro del sistema de Seguridad Social.

e) Se han identificado, en un supuesto sencillo, las bases de cotización de un trabajador y las cuotas correspondientes a trabajador y empresario.

f) Se han clasificado las prestaciones del sistema de Seguridad Social, identificando los requisitos.

g) Se han determinado las posibles situaciones legales de desempleo.

h) Se ha realizado el cálculo de la duración y cuantía de una prestación por desempleo de nivel contributivo básico.

5. Evalúa los riesgos derivados de su actividad, analizando las condiciones de trabajo y los factores de riesgo presentes en su entorno laboral.

Criterios de evaluación:

a) Se ha valorado la importancia de la cultura preventiva en todos los ámbitos y actividades de la empresa.

b) Se han relacionado las condiciones laborales con la salud del trabajador.

c) Se han clasificado los factores de riesgo en la actividad y los daños derivados de los mismos.

d) Se han identificado las situaciones de riesgo más habituales en los entornos de trabajo del Técnico o Técnica Superior en Higiene Bucodental.

e) Se ha determinado la evaluación de riesgos en la empresa.

f) Se han determinado las condiciones de trabajo con significación para la prevención en los entornos de trabajo relacionados con el perfil profesional del Técnico o Técnica Superior en Higiene Bucodental.

g) Se han clasificado y descrito los tipos de daños profesionales, con especial referencia a accidentes de trabajo y enfermedades profesionales, relacionados con el perfil profesional del Técnico o Técnica Superior en Higiene Bucodental.

6. Participa en la elaboración de un plan de prevención de riesgos en una pequeña empresa, identificando las responsabilidades de todos los agentes implicados.

Criterios de evaluación:

a) Se han determinado los principales derechos y deberes en materia de prevención de riesgos laborales.

b) Se han clasificado las distintas formas de gestión de la prevención en la empresa, en función de los distintos criterios establecidos en la normativa sobre prevención de riesgos laborales.

c) Se han determinado las formas de representación de los trabajadores en la empresa en materia de prevención de riesgos.

d) Se han identificado los organismos públicos relacionados con la prevención de riesgos laborales.

e) Se ha valorado la importancia de la existencia de un plan preventivo en la empresa que incluya la secuenciación de actuaciones que se deben realizar en caso de emergencia.

f) Se ha definido el contenido del plan de prevención en un centro de trabajo relacionado con el sector profesional del Técnico o Técnica Superior en Higiene Bucodental.

g) Se ha proyectado un plan de emergencia y evacuación de una empresa del sector.

7. Aplica las medidas de prevención y protección, analizando las situaciones de riesgo en el entorno laboral del Técnico o Técnica Superior en Higiene Bucodental.

Criterios de evaluación:

a) Se han definido las técnicas de prevención y de protección individual y colectiva que deben aplicarse para evitar los daños en su origen y minimizar sus consecuencias en caso de que sean inevitables.

b) Se ha analizado el significado y alcance de los distintos tipos de señalización de seguridad.

c) Se han analizado los protocolos de actuación en caso de emergencia.

d) Se han identificado las técnicas de clasificación de heridos en caso de emergencia donde existan víctimas de diversa gravedad.

e) Se han identificado las técnicas básicas de primeros auxilios que deben ser aplicadas en el lugar del accidente ante distintos tipos de daños y la composición y uso del botiquín.

f) S'han determinat els requisits i condicions per a la vigilància de la salut del treballador i la seua importància com a mesura de prevenció.

Continguts:

a) Busca activa d'ocupació:

Valoració de la importància de la formació permanent per a la trajectòria laboral i professional del Tècnic o Tècnica Superior en Higiene Bucodental.

Anàlisi dels interessos, aptituds i motivacions personals per a la carrera professional.

Identificació dels itineraris formatius relacionats amb el Tècnic o Tècnica Superior en Higiene Bucodental

Responsabilització del propi aprenentatge. Coneixement dels requeriments i dels fruits previstos.

Definició i anàlisi del sector professional del títol de Tècnic o Tècnica Superior en Higiene Bucodental.

Planificació de la pròpia carrera:

– Establiment d'objectius laborals, a mitjà i llarg termini, compatibles amb necessitats i preferències.

– Objectius realistes i coherents amb la formació actual i la projectada.

Procés de busca d'ocupació en xicotetes, mitjanes i grans empreses del sector.

Oportunitats d'aprenentatge i ocupació a Europa. Europass, Ploteus.

Tècniques i instruments de busca d'ocupació.

Valoració de l'autoocupació com a alternativa per a la inserció professional.

El procés de presa de decisions.

Establiment d'una llista de comprovació personal de coherència entre pla de carrera, formació i aspiracions.

b) Gestió del conflicte i equips de treball:

Valoració dels avantatges i inconvenients del treball d'equip per a l'eficàcia de l'organització.

Classes d'equips en el sector de l'atenció bucodental segons les funcions que exercixen.

Anàlisi de la formació dels equips de treball.

Característiques d'un equip de treball eficaç.

La participació en l'equip de treball. Anàlisi dels possibles rols dels seus integrants.

Definició de conflicte: característiques, fonts i etapes del conflicte.

Mètodes per a la resolució o supressió del conflicte: mediació, conciliació i arbitratge.

c) Contracte de treball:

El dret del treball.

Intervenció dels poders públics en les relacions laborals.

Anàlisi de la relació laboral individual.

Determinació de les relacions laborals excloses i relacions laborals especials.

Modalitats de contracte de treball i mesures de foment de la contractació.

Drets i deures derivats de la relació laboral.

Condicions de treball. Salari, temps de treball i descans laboral.

Modificació, suspensió i extinció del contracte de treball.

Representació dels treballadors.

Negociació col·lectiva com a mitjà per a la conciliació dels interessos de treballadors i empresaris.

Anàlisi d'un conveni col·lectiu aplicable a l'àmbit professional del Tècnic o Tècnica Superior en Higiene Bucodental.

Conflictes col·lectius de treball.

Nous entorns d'organització del treball: subcontractació i tele treball, entre altres.

Beneficis per als treballadors en les noves organitzacions: flexibilitat i beneficis socials, entre altres.

d) Seguretat Social, ocupació i desocupació:

El sistema de la Seguretat Social com a principi bàsic de solidaritat social.

Estructura del sistema de la Seguretat Social.

Determinació de les principals obligacions d'empresaris i treballadors en matèria de Seguretat Social: afiliació, altes, baixes i cotització.

f) Se han determinado los requisitos y condiciones para la vigilancia de la salud del trabajador y su importancia como medida de prevención.

Contenidos:

a) Búsqueda activa de empleo:

Valoración de la importancia de la formación permanente para la trayectoria laboral y profesional del Técnico o Técnica Superior en Higiene Bucodental.

Análisis de los intereses, aptitudes y motivaciones personales para la carrera profesional.

Identificación de los itinerarios formativos relacionados con el Técnico o Técnica Superior en Higiene Bucodental.

Responsabilización del propio aprendizaje. Conocimiento de los requerimientos y de los frutos previstos.

Definición y análisis del sector profesional del título de Técnico o Técnica Superior en Higiene Bucodental.

Planificación de la propia carrera:

– Establecimiento de objetivos laborales, a medio y largo plazo, compatibles con necesidades y preferencias.

– Objetivos realistas y coherentes con la formación actual y la proyectada.

Proceso de búsqueda de empleo en pequeñas, medianas y grandes empresas del sector.

Oportunidades de aprendizaje y empleo en Europa. Europass, Ploteus.

Técnicas e instrumentos de búsqueda de empleo.

Valoración del autoempleo como alternativa para la inserción profesional.

El proceso de toma de decisiones.

Establecimiento de una lista de comprobación personal de coherencia entre plan de carrera, formación y aspiraciones.

b) Gestión del conflicto y equipos de trabajo:

Valoración de las ventajas e inconvenientes del trabajo de equipo para la eficacia de la organización.

Clases de equipos en el sector de la atención bucodental según las funciones que desempeñan.

Análisis de la formación de los equipos de trabajo.

Características de un equipo de trabajo eficaz.

La participación en el equipo de trabajo. Análisis de los posibles roles de sus integrantes.

Definición de conflicto: características, fuentes y etapas del conflicto.

Métodos para la resolución o supresión del conflicto: mediació, conciliación y arbitraje.

c) Contrato de trabajo:

El derecho del trabajo.

Intervención de los poderes públicos en las relaciones laborales.

Análisis de la relación laboral individual.

Determinación de las relaciones laborales excluidas y relaciones laborales especiales.

Modalidades de contrato de trabajo y medidas de fomento de la contratación.

Derechos y deberes derivados de la relación laboral.

Condiciones de trabajo. Salario, tiempo de trabajo y descanso laboral.

Modificació, suspensió y extinció del contrato de trabajo.

Representación de los trabajadores.

Negociación colectiva como medio para la conciliación de los intereses de trabajadores y empresarios.

Análisis de un convenio colectivo aplicable al ámbito profesional del Técnico o Técnica Superior en Higiene Bucodental.

Conflictes col·lectius de treball.

Nuevos entornos de organización del trabajo: subcontractación y teletrabajo, entre otros.

Beneficis para los trabajadores en las nuevas organizaciones: flexibilidad y beneficios sociales, entre otros.

d) Seguridad Social, empleo y desempleo:

El sistema de la Seguridad Social como principio básico de solidaridad social.

Estructura del sistema de la Seguridad Social.

Determinación de las principales obligaciones de empresarios y trabajadores en materia de Seguridad Social: afiliación, altas, bajas y cotización.

L'acció protectora de la Seguretat Social.
Classes, requisits i quantia de les prestacions.
Concepte i situacions protegibles per desocupació.
Sistemes d'assessorament dels treballadors respecte als seus drets i deures.

e) Avaluació de riscos professionals:
Importància de la cultura preventiva en totes les fases de l'activitat professional.

Valoració de la relació entre treball i salut.
Anàlisi i determinació de les condicions de treball.
El concepte de risc professional. Anàlisi de factors de risc.
L'avaluació de riscos en l'empresa com a element bàsic de l'activitat preventiva.

Anàlisi de riscos lligats a les condicions de seguretat.
Anàlisi de riscos lligats a les condicions ambientals.
Anàlisi de riscos lligats a les condicions ergonòmiques i psicosocials.

Riscos específics en el sector de la higiene bucodental.
Determinació dels possibles danys a la salut del treballador que poden derivar-se de les situacions de risc detectades.

f) Planificació de la prevenció de riscos en l'empresa:
Drets i deures en matèria de prevenció de riscos laborals.
Responsabilitats en matèria de prevenció de riscos laborals.
Gestió de la prevenció en l'empresa.
Representació dels treballadors en matèria preventiva.
Organismes públics relacionats amb la prevenció de riscos laborals.

Planificació de la prevenció en l'empresa.
Plans d'emergència i d'evacuació en entorns de treball.
Elaboració d'un pla d'emergència en una xicoteta o mitjana empresa del sector.

g) Aplicació de mesures de prevenció i protecció en l'empresa:
Determinació de les mesures de prevenció i protecció individual i col·lectiva.

Protocol d'actuació davant d'una situació d'emergència.
Formació als treballadors en matèria de plans d'emergència.
Vigilància de la salut dels treballadors.

13. Mòdul professional: Empresa i iniciativa emprenedora
Codi: 0740.

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació

1. Reconeix les capacitats associades a la iniciativa emprenedora, i analitza els requeriments derivats dels llocs de treball i de les activitats empresarials.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha identificat el concepte d'innovació i la seua relació amb el progrés de la societat i l'augment en el benestar dels individus.

b) S'ha analitzat el concepte de cultura emprenedora i la seua importància com a font de creació d'ocupació i benestar social.

c) S'ha valorat la importància de la iniciativa individual, la creativitat, la formació i la col·laboració com a requisits indispensables per a tindre èxit en l'activitat emprenedora.

d) S'ha analitzat la capacitat d'iniciativa en el treball d'una persona que treballa en una petita i mitjana empresa relacionada amb la higiene bucodental.

e) S'ha analitzat el desenvolupament de l'activitat emprenedora d'un empresari que s'inicie en el sector de la higiene bucodental.

f) S'ha analitzat el concepte de risc com a element inevitable de tota activitat emprenedora.

g) S'ha analitzat el concepte d'empresari i els requisits i actituds necessaris per a desenvolupar l'activitat empresarial.

h) S'ha descrit l'estratègia empresarial, relacionant-la amb els objectius de l'empresa.

i) S'ha definit una determinada idea de negoci en l'àmbit de la higiene bucodental que servisca de punt de partida per a l'elaboració d'un pla d'empresa.

2. Defineix l'oportunitat de creació d'una petita empresa, valorant l'impacte sobre l'entorn d'actuació i incorporant valors ètics.

La acción protectora de la Seguridad Social.
Clases, requisitos y cuantía de las prestaciones.
Concepto y situaciones protegibles por desempleo.
Sistemas de asesoramiento de los trabajadores respecto a sus derechos y deberes.

e) Evaluación de riesgos profesionales:
Importancia de la cultura preventiva en todas las fases de la actividad profesional.

Valoración de la relación entre trabajo y salud.
Análisis y determinación de las condiciones de trabajo.
El concepto de riesgo profesional. Análisis de factores de riesgo.
La evaluación de riesgos en la empresa como elemento básico de la actividad preventiva.

Análisis de riesgos ligados a las condiciones de seguridad.
Análisis de riesgos ligados a las condiciones ambientales.
Análisis de riesgos ligados a las condiciones ergonómicas y psicosociales.

Riesgos específicos en el sector de la higiene bucodental.
Determinación de los posibles daños a la salud del trabajador que pueden derivarse de las situaciones de riesgo detectadas.

f) Planificación de la prevención de riesgos en la empresa:
Derechos y deberes en materia de prevención de riesgos laborales.
Responsabilidades en materia de prevención de riesgos laborales.
Gestión de la prevención en la empresa.
Representación de los trabajadores en materia preventiva.
Organismos públicos relacionados con la prevención de riesgos laborales.

Planificación de la prevención en la empresa.
Planes de emergencia y de evacuación en entornos de trabajo.
Elaboración de un plan de emergencia en una pequeña o mediana empresa del sector.

g) Aplicación de medidas de prevención y protección en la empresa:
Determinación de las medidas de prevención y protección individual y colectiva.

Protocolo de actuación ante una situación de emergencia.
Formación a los trabajadores en materia de planes de emergencia.
Vigilancia de la salud de los trabajadores.

13. Módulo Profesional: Empresa e iniciativa emprendedora.
Código: 0740.

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación.

1. Reconoce las capacidades asociadas a la iniciativa emprendedora, analizando los requerimientos derivados de los puestos de trabajo y de las actividades empresariales.

Criterios de evaluación:

a) Se ha identificado el concepto de innovación y su relación con el progreso de la sociedad y el aumento en el bienestar de los individuos.

b) Se ha analizado el concepto de cultura emprenedora y su importancia como fuente de creación de empleo y bienestar social.

c) Se ha valorado la importancia de la iniciativa individual, la creatividad, la formación y la colaboración como requisitos indispensables para tener éxito en la actividad emprenedora.

d) Se ha analizado la capacidad de iniciativa en el trabajo de una persona empleada en una pequeña y mediana empresa relacionada con la higiene bucodental.

e) Se ha analizado el desarrollo de la actividad emprenedora de un empresario que se inicie en el sector de la higiene bucodental.

f) Se ha analizado el concepto de riesgo como elemento inevitable de toda actividad emprenedora.

g) Se ha analizado el concepto de empresario y los requisitos y actitudes necesarios para desarrollar la actividad empresarial.

h) Se ha descrito la estrategia empresarial, relacionándola con los objetivos de la empresa.

i) Se ha definido una determinada idea de negocio en el ámbito de la higiene bucodental que sirva de punto de partida para la elaboración de un plan de empresa.

2. Define la oportunidad de creación de una pequeña empresa, valorando el impacto sobre el entorno de actuación e incorporando valores éticos.

Criteris d'avaluació:

a) S'han descrit les funcions bàsiques que es realitzen en una empresa i s'ha analitzat el concepte de sistema aplicat a l'empresa.

b) S'han identificat els principals components de l'entorn general que envolta l'empresa, especialment l'entorn econòmic, social, demogràfic i cultural.

c) S'ha analitzat la influència en l'activitat empresarial de les relacions amb els clients, amb els proveïdors i amb la competència, com a principals integrants de l'entorn específic.

d) S'han identificat els elements de l'entorn d'una pime d'higiene bucodental.

e) S'han analitzat els conceptes de cultura empresarial i imatge corporativa i la seua relació amb els objectius empresarials.

f) S'ha analitzat el fenomen de la responsabilitat social de les empreses i la seua importància com un element de l'estratègia empresarial.

g) S'ha elaborat el balanç social d'una empresa relacionada amb la higiene bucodental, i s'han descrit els principals costos socials en què incorren aquestes empreses, així com els beneficis socials que produeixen.

h) S'han identificat, en empreses relacionades amb la higiene bucodental, pràctiques que incorporen valors ètics i socials.

i) S'ha dut a terme un estudi de viabilitat econòmica i financera d'una pime relacionada amb la higiene bucodental.

3. Realitza activitats per a la constitució i posada en marxa d'una empresa, seleccionant la forma jurídica i identificant les obligacions legals associades.

Criteris d'avaluació:

a) S'han analitzat les diferents formes jurídiques de l'empresa.

b) S'ha especificat el grau de responsabilitat legal dels propietaris de l'empresa, en funció de la forma jurídica triada.

c) S'ha diferenciat el tractament fiscal establert per a les diferents formes jurídiques de l'empresa.

d) S'han analitzat els tràmits exigits per la legislació vigent per a la constitució d'una empresa.

e) S'ha realitzat una cerca exhaustiva de les diferents ajudes per a la creació d'empreses relacionades amb la higiene bucodental en la localitat de referència.

f) S'ha inclòs en el pla d'empresa tot el que fa referència a l'elecció de la forma jurídica, estudi de viabilitat econòmicofinancera, tràmits administratius, ajudes i subvencions.

g) S'han identificat les vies d'assessorament i gestió administrativa externes existents a l'hora de posar en marxa una pime.

4. Realitza activitats de gestió administrativa i financera d'una pime; identifica les principals obligacions comptables i fiscals i empena la documentació.

Criteris d'avaluació:

a) S'han analitzat els conceptes bàsics de comptabilitat, així com les tècniques de registre de la informació comptable.

b) S'han descrit les tècniques bàsiques d'anàlisi de la informació comptable, especialment referent a la solvència, liquiditat i rendibilitat de l'empresa.

c) S'han definit les obligacions fiscals d'una empresa relacionada amb la higiene bucodental.

d) S'han diferenciat els tipus d'impostos en el calendari fiscal.

e) S'ha emplenat la documentació bàsica de caràcter comercial i comptable (factures, albarans, notes de comanda, lletres de canvi i xecs, entre altres) per a una pime de la higiene bucodental, i s'han descrit els circuits que aquesta documentació recorre en l'empresa.

f) S'han identificat els principals instruments de finançament bancari.

g) S'ha inclòs tota la documentació esmentada en el pla d'empresa.

Continguts:

a) Iniciativa emprenedora:

Innovació i desenvolupament econòmic. Principals característiques de la innovació en l'activitat d'higiene bucodental (materials, tecnologia i organització de la producció, entre altres).

La cultura emprenedora com a necessitat social.

El caràcter emprenedor.

Criterios de evaluación:

a) Se han descrito las funciones básicas que se realizan en una empresa y se ha analizado el concepto de sistema aplicado a la empresa.

b) Se han identificado los principales componentes del entorno general que rodea a la empresa, en especial el entorno económico, social, demográfico y cultural.

c) Se ha analizado la influencia en la actividad empresarial de las relaciones con los clientes, con los proveedores y con la competencia, como principales integrantes del entorno específico.

d) Se han identificado los elementos del entorno de una pyme de higiene bucodental.

e) Se han analizado los conceptos de cultura empresarial e imagen corporativa y su relación con los objetivos empresariales.

f) Se ha analizado el fenómeno de la responsabilidad social de las empresas y su importancia como un elemento de la estrategia empresarial.

g) Se ha elaborado el balance social de una empresa relacionada con la higiene bucodental, y se han descrito los principales costes sociales en que incurrn estas empresas, así como los beneficios sociales que producen.

h) Se han identificado, en empresas relacionadas con la higiene bucodental, prácticas que incorporan valores éticos y sociales.

i) Se ha llevado a cabo un estudio de viabilidad económica y financiera de una pyme relacionada con la higiene bucodental.

3. Realiza actividades para la constitución y puesta en marcha de una empresa, seleccionando la forma jurídica e identificando las obligaciones legales asociadas.

Criterios de evaluación:

a) Se han analizado las diferentes formas jurídicas de la empresa.

b) Se ha especificado el grado de responsabilidad legal de los propietarios de la empresa, en función de la forma jurídica elegida.

c) Se ha diferenciado el tratamiento fiscal establecido para las diferentes formas jurídicas de la empresa.

d) Se han analizado los trámites exigidos por la legislación vigente para la constitución de una empresa.

e) Se ha realizado una búsqueda exhaustiva de las diferentes ayudas para la creación de empresas relacionadas con la higiene bucodental en la localidad de referencia.

f) Se ha incluido en el plan de empresa todo lo relativo a la elección de la forma jurídica, estudio de viabilidad económico-financiera, trámites administrativos, ayudas y subvenciones.

g) Se han identificado las vías de asesoramiento y gestión administrativa externas existentes a la hora de poner en marcha una pyme.

4. Realiza actividades de gestión administrativa y financiera de una pyme, identificando las principales obligaciones contables y fiscales y cumplimentando la documentación.

Criterios de evaluación:

a) Se han analizado los conceptos básicos de contabilidad, así como las técnicas de registro de la información contable.

b) Se han descrito las técnicas básicas de análisis de la información contable, en especial en lo referente a la solvencia, liquidez y rentabilidad de la empresa.

c) Se han definido las obligaciones fiscales de una empresa relacionada con la higiene bucodental.

d) Se han diferenciado los tipos de impuestos en el calendario fiscal.

e) Se ha cumplimentado la documentación básica de carácter comercial y contable (facturas, albaranes, notas de pedido, letras de cambio y cheques, entre otros) para una pyme de la higiene bucodental, y se han descrito los circuitos que dicha documentación recorre en la empresa.

f) Se han identificado los principales instrumentos de financiación bancaria.

g) Se ha incluido toda la documentación citada en el plan de empresa.

Contenidos:

a) Iniciativa emprenedora:

Innovación y desarrollo económico. Principales características de la innovación en la actividad de higiene bucodental (materiales, tecnología y organización de la producción, entre otras).

La cultura emprenedora como necesidad social.

El carácter emprenedor.

Factors clau dels emprenedors: iniciativa, creativitat i formació.

La col·laboració entre emprenedors.

L'actuació dels emprenedors com a empleats d'una empresa relacionada amb la higiene bucodental.

L'actuació dels emprenedors com a empresaris en el sector de la higiene bucodental.

El risc en l'activitat emprenedora.

Concepte d'empresari. Requisits per a l'exercici de l'activitat empresarial.

Objectius personals versus objectius empresarials.

Pla d'empresa: la idea de negoci en l'àmbit de la higiene bucodental.

Bones pràctiques de cultura emprenedora en l'activitat de la higiene bucodental en l'àmbit local.

b) L'empresa i el seu entorn:

Funcions bàsiques de l'empresa.

L'empresa com a sistema.

L'entorn general de l'empresa.

Anàlisi de l'entorn general d'una empresa relacionada amb la higiene bucodental.

L'entorn específic de l'empresa.

Anàlisi de l'entorn específic d'una empresa relacionada amb la higiene bucodental.

Relacions d'una empresa d'higiene bucodental amb el seu entorn.

Relacions d'una empresa d'higiene bucodental amb el conjunt de la societat.

La cultura de l'empresa: imatge corporativa.

La responsabilitat social.

El balanç social.

L'ètica empresarial.

Responsabilitat social i ètica de les empreses del sector d'higiene bucodental

c) Creació i posada en marxa d'una empresa:

Concepte d'empresa.

Tipus d'empresa.

La responsabilitat dels propietaris de l'empresa.

La fiscalitat en les empreses.

Elecció de la forma jurídica. Dimensió i nombre de socis.

Tràmits administratius per a la constitució d'una empresa.

Viabilitat econòmica i viabilitat financera d'una empresa relacionada amb la higiene bucodental.

Anàlisi de les fonts de finançament i elaboració del pressupost d'una empresa relacionada amb la higiene bucodental.

Ajudes, subvencions i incentius fiscals per a les pimes relacionades amb la higiene bucodental.

Pla d'empresa: elecció de la forma jurídica, estudi de viabilitat econòmica i financera, tràmits administratius i gestió d'ajudes i subvencions.

d) Funció administrativa:

Concepte de comptabilitat i nocions bàsiques.

Operacions comptables: registre de la informació econòmica d'una empresa.

La comptabilitat com a imatge fidel de la situació econòmica.

Anàlisi de la informació comptable.

Obligacions fiscals de les empreses.

Requisits i terminis per a la presentació de documents oficials.

Gestió administrativa d'una empresa relacionada amb la higiene bucodental.

14. Mòdul professional: Formació en centres de treball.

Codi: 0741.

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació:

1. Identifica l'estructura i organització de l'empresa, i les relaciona amb el tipus de servei que presta.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha identificat l'estructura organitzativa de l'empresa i les funcions de cada àrea d'aquesta.

b) S'ha comparat l'estructura de l'empresa amb les organitzacions empresarials tipus existents en el sector.

Factores claves de los emprendedores: iniciativa, creatividad y formación.

La colaboración entre emprendedores.

La actuación de los emprendedores como empleados de una empresa relacionada con la higiene bucodental.

La actuación de los emprendedores como empresarios en el sector de la higiene bucodental.

El riesgo en la actividad emprenedora.

Concepto de empresario. Requisitos para el ejercicio de la actividad empresarial.

Objetivos personales versus objetivos empresariales.

Plan de empresa: la idea de negocio en el ámbito de la higiene bucodental.

Buenas prácticas de cultura emprenedora en la actividad de la higiene bucodental en el ámbito local.

b) La empresa y su entorno:

Funciones básicas de la empresa.

La empresa como sistema.

El entorno general de la empresa.

Análisis del entorno general de una empresa relacionada con la higiene bucodental.

El entorno específico de la empresa.

Análisis del entorno específico de una empresa relacionada con la higiene bucodental.

Relaciones de una empresa de higiene bucodental con su entorno.

Relaciones de una empresa de higiene bucodental con el conjunto de la sociedad.

La cultura de la empresa: imagen corporativa.

La responsabilidad social.

El balance social.

La ética empresarial.

Responsabilidad social y ética de las empresas del sector de higiene bucodental

c) Creación y puesta en marcha de una empresa:

Concepto de empresa.

Tipos de empresa.

La responsabilidad de los propietarios de la empresa.

La fiscalidad en las empresas.

Elección de la forma jurídica. Dimensión y número de socios.

Trámites administrativos para la constitución de una empresa.

Viabilidad económica y viabilidad financiera de una empresa relacionada con la higiene bucodental.

Análisis de las fuentes de financiación y elaboración del presupuesto de una empresa relacionada con la higiene bucodental.

Ayudas, subvenciones e incentivos fiscales para las pymes relacionadas con la higiene bucodental.

Plan de empresa: elección de la forma jurídica, estudio de viabilidad económica y financiera, trámites administrativos y gestión de ayudas y subvenciones.

d) Función administrativa:

Concepto de contabilidad y nociones básicas.

Operaciones contables: registro de la información económica de una empresa.

La contabilidad como imagen fiel de la situación económica.

Análisis de la información contable.

Obligaciones fiscales de las empresas.

Requisitos y plazos para la presentación de documentos oficiales.

Gestió administrativa de una empresa relacionada con la higiene bucodental.

14. Módulo Profesional: Formación en centros de trabajo.

Código: 0741.

Resultados aprendizaje y criterios de evaluación:

1. Identifica la estructura y organización de la empresa relacionándolas con el tipo de servicio que presta.

Criterios de evaluación:

a) Se ha identificado la estructura organizativa de la empresa y las funciones de cada área de la misma.

b) Se ha comparado la estructura de la empresa con las organizaciones empresariales tipo existentes en el sector.

c) S'han relacionat les característiques del servei i el tipus de clients amb el desenvolupament de l'activitat empresarial.

d) S'han identificat els procediments de treball en el desenvolupament de la prestació de servei.

e) S'han valorat les competències necessàries dels recursos humans per al desenvolupament òptim de l'activitat.

f) S'ha valorat la idoneïtat dels canals de difusió més freqüents en aquesta activitat.

2. Aplica hàbits ètics i laborals en el desenvolupament de la seua activitat professional, d'acord amb les característiques del lloc de treball i amb els procediments establits en l'empresa.

Criteris d'avaluació:

a) S'han reconegut i justificat:

– La disponibilitat personal i temporal necessària en el lloc de treball.

– Les actituds personals (puntualitat i empatia, entre altres) i professionals (ordre, neteja i responsabilitat, entre altres) necessàries per al lloc de treball.

– Els requeriments actitudinals davant de la prevenció de riscos en l'activitat professional.

– Els requeriments actitudinals referits a la qualitat en l'activitat professional.

– Les actituds relacionades amb el propi equip de treball i amb les jerarquies establides en l'empresa.

– Les actituds relacionades amb la documentació de les activitats realitzades en l'àmbit laboral.

– Les necessitats formatives per a la inserció i reinserció laboral en l'àmbit científic i tècnic de les bones pràctiques professionals.

b) S'han identificat les normes de prevenció de riscos laborals i els aspectes fonamentals de la Llei de prevenció de riscos laborals d'aplicació en l'activitat professional.

c) S'han posat en marxa els equips de protecció individual segons els riscos de l'activitat professional i les normes de l'empresa.

d) S'ha mantingut una actitud de respecte al medi ambient en les activitats desenvolupades.

e) S'ha mantingut organitzat, net i lliure d'obstacles el lloc de treball o l'àrea corresponent al desenvolupament de l'activitat.

f) S'ha responsabilitzat del treball assignat, interpretant i complint les instruccions rebudes.

g) S'ha establert una comunicació eficaç amb la persona responsable en cada situació i amb els membres de l'equip.

h) S'ha coordinat amb la resta de l'equip, i s'han comunicat les incidències rellevants que es presenten.

i) S'ha valorat la importància de la seua activitat i la necessitat d'adaptació als canvis de tasques.

j) S'ha responsabilitzat de l'aplicació de les normes i procediments en el desenvolupament del seu treball.

3. Realitza activitats administratives i de recepció, i participa en la gestió.

Criteris d'avaluació:

a) S'han atés persones en la recepció i per telèfon.

b) S'han citat pacients i s'han modificat cites.

c) S'ha utilitzat el fitxer d'usuaris en el suport adequat.

d) S'ha arxivat la documentació segons els procediments establits en el servei o en la clínica dental.

e) S'ha comprovat que el nivell d'existències dels materials és el adequat per a cobrir les necessitats del gabinet.

f) S'ha informat l'usuari sobre la intervenció assistencial.

g) S'han realitzat les comandes en el moment i en la forma establits.

h) S'ha emmagatzemat i distribuït el material i els productes en les àrees corresponents.

i) S'han obtingut informes i resums d'activitats a partir d'aplicacions informàtiques de gestió.

j) S'han realitzat les activitats de manteniment dels equips pròpies de la seua activitat professional.

4. Prepara i condiciona la consulta, tenint en compte les intervencions assistencials programades.

Criteris d'avaluació:

c) Se han relacionado las características del servicio y el tipo de clientes con el desarrollo de la actividad empresarial.

d) Se han identificado los procedimientos de trabajo en el desarrollo de la prestación de servicio.

e) Se han valorado las competencias necesarias de los recursos humanos para el desarrollo óptimo de la actividad.

f) Se ha valorado la idoneidad de los canales de difusión más frecuentes en esta actividad.

2. Aplica hábitos éticos y laborales en el desarrollo de su actividad profesional, de acuerdo con las características del puesto de trabajo y con los procedimientos establecidos en la empresa.

Criterios de evaluación:

a) Se han reconocido y justificado:

– La disponibilidad personal y temporal necesarias en el puesto de trabajo.

– Las actitudes personales (puntualidad y empatía, entre otras) y profesionales (orden, limpieza y responsabilidad, entre otras) necesarias para el puesto de trabajo.

– Los requerimientos actitudinales ante la prevención de riesgos en la actividad profesional.

– Los requerimientos actitudinales referidos a la calidad en la actividad profesional.

– Las actitudes relacionadas con el propio equipo de trabajo y con las jerarquías establecidas en la empresa.

– Las actitudes relacionadas con la documentación de las actividades realizadas en el ámbito laboral.

– Las necesidades formativas para la inserción y reinserción laboral en el ámbito científico y técnico del buen hacer del profesional.

b) Se han identificado las normas de prevención de riesgos laborales y los aspectos fundamentales de la Ley de Prevención de Riesgos Laborales de aplicación en la actividad profesional.

c) Se han puesto en marcha los equipos de protección individual según los riesgos de la actividad profesional y las normas de la empresa.

d) Se ha mantenido una actitud de respeto al medio ambiente en las actividades desarrolladas.

e) Se ha mantenido organizado, limpio y libre de obstáculos el puesto de trabajo o el área correspondiente al desarrollo de la actividad.

f) Se ha responsabilizado del trabajo asignado, interpretando y cumpliendo las instrucciones recibidas.

g) Se ha establecido una comunicación eficaz con la persona responsable en cada situación y con los miembros del equipo.

h) Se ha coordinado con el resto del equipo, comunicando las incidencias relevantes que se presenten.

i) Se ha valorado la importancia de su actividad y la necesidad de adaptación a los cambios de tareas.

j) Se ha responsabilizado de la aplicación de las normas y procedimientos en el desarrollo de su trabajo.

3. Realiza actividades administrativas y de recepción, participando en la gestión.

Criterios de evaluación:

a) Se ha atendido a personas en la recepción y por teléfono.

b) Se han citado pacientes y se han modificado citas.

c) Se ha utilizado el fichero de usuarios en el soporte adecuado.

d) Se ha archivado la documentación según los procedimientos establecidos en el servicio o en la clínica dental.

e) Se ha comprobado que el nivel de existencias de los materiales es el adecuado para cubrir las necesidades del gabinete.

f) Se ha informado al usuario sobre la intervención asistencial.

g) Se han realizado los pedidos en el momento y en la forma establecidos.

h) Se ha almacenado y distribuido el material y los productos en las áreas correspondientes.

i) Se han obtenido informes y resúmenes de actividades a partir de aplicaciones informáticas de gestión.

j) Se han realizado las actividades de mantenimiento de los equipos propios de su actividad profesional.

4. Prepara y acondiciona la consulta, teniendo en cuenta las intervenciones asistenciales programadas.

Criterios de evaluación:

- a) S'ha comprovat el funcionament de l'equip dental.
- b) S'han seleccionat instruments i materials necessaris en funció de la intervenció programada.
- c) S'ha acomodat la persona en la butaca dental segons les seues necessitats.
- d) S'ha informat el pacient de tot el que es refereix al tractament que se li realitzarà.
- e) S'ha mantingut la cavitat bucodental en condicions operatives i d'il·luminació adequades.
- f) S'ha dispensat al facultatiu l'instrumental necessari i amb l'antelació suficient.
- g) S'ha eliminat el material d'un sol ús en les condicions de seguretat i asepsia establides.
- h) S'ha netejat, desinfectat i esterilitzat l'instrumental respectant les normes de manipulació i el control de contaminació.
- i) S'ha respectat la Llei de protecció de dades de caràcter personal.

5. Realitza exploracions de la cavitat bucodental segons els protocols, i identifica el seu estat de salut o malaltia.

Criteris d'avaluació:

- a) S'ha realitzat l'anamnesis.
- b) S'ha explorat la cavitat bucodental segons els criteris diagnòstics i les normes de seguretat establides.
- c) S'han detectat anomalies i patologies comunes de l'aparell estomatognàtic.
- d) S'han registrat les dades obtingudes en la història clínica segons els codis establits.
- e) S'han calculat els indicadors de salut bucodental establits en el procediment de treball.
- f) S'han registrat les dades obtingudes de l'estudi dels tests salivals.
- g) S'han obtingut radiografies dentals.
- h) S'ha realitzat el tractament digital de la imatge.
- i) S'ha realitzat el revelatge de les radiografies.
- j) S'han arxivat les radiografies segons les normes i criteris de l'empresa.

6. Realitza activitats assistencials en intervenció bucodental aplicant els protocols establits.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han seleccionat els equips i el material necessaris.
- b) S'han segellat fosses i fissures.
- c) S'han aplicat fluorurs tòpics.
- d) S'han polit obturacions.
- e) S'han eliminat càlculs i tincions dentals.
- f) S'ha informat les persones usuàries sobre les tècniques d'higiene bucodental i la utilització de productes relacionats amb aquesta.
- g) S'ha realitzat el manteniment d'aparells de pròtesis i ortodòncia.
- h) S'han respectat les normes de seguretat i control de la contaminació.
- i) S'ha desenvolupat un protocol de revisió i seguiment dels pacients.

7. Realitza activitats d'educació sanitària i de promoció de la salut bucodental, i les relaciona amb els àmbits d'aplicació.

Criteris d'avaluació:

- a) S'ha obtingut informació sobre el nivell de salut bucodental per a la realització d'activitats de promoció de la salut.
 - b) S'han identificat els nivells de salut bucodental d'individus i de grups interpretant els resultats obtinguts en estudis epidemiològics.
 - c) S'han programat activitats d'educació i promoció de la salut bucodental segons situacions i persones.
 - d) S'han manejat recursos per a transmetre informació i desenvolupar accions d'educació i promoció de la salut.
 - e) S'han utilitzat tècniques d'informació i motivació adequades.
 - f) S'ha adaptat l'activitat a les persones implicades.
- Continguts:
- a) Identificació de l'estructura i organització empresarial:

- a) Se ha comprobado el funcionamiento del equipo dental.
- b) Se han seleccionado instrumentos y materiales necesarios en función de la intervención programada.
- c) Se ha acomodado a la persona en el sillón dental según sus necesidades.
- d) Se ha informado al paciente de todo lo relativo al tratamiento que se le va a realizar.
- e) Se ha mantenido la cavidad bucodental en condiciones operativas y de iluminación adecuadas.
- f) Se ha dispensado al facultativo el instrumental necesario y con la antelación suficiente.
- g) Se ha eliminado el material desechable en las condiciones de seguridad y asepsia establecidas.
- h) Se ha limpiado, desinfectado y esterilizado el instrumental respetando las normas de manipulación y el control de contaminación.
- i) Se ha respetado la Ley de Protección de Datos de Carácter Personal.

5. Realiza exploraciones de la cavitad bucodental según los protocolos, identificando su estado de salud o enfermedad.

Criterios de evaluación:

- a) Se ha realizado la anamnesis.
- b) Se ha explorado la cavidad bucodental según los criterios diagnósticos y las normas de seguridad establecidas.
- c) Se han detectado anomalías y patologías comunes del aparato estomatognático.
- d) Se han registrado los datos obtenidos en la historia clínica según los códigos establecidos.
- e) Se han calculado los indicadores de salud bucodental establecidos en el procedimiento de trabajo.
- f) Se han registrado los datos obtenidos del estudio de los test salivales.
- g) Se han obtenido radiografías dentales.
- h) Se ha realizado el tratamiento digital de la imagen.
- i) Se ha realizado el revelado de las radiografías.
- j) Se han archivado las radiografías según las normas y criterios de la empresa.

6. Realiza actividades asistenciales en intervención bucodental aplicando los protocolos establecidos.

Criterios de evaluación:

- a) Se han seleccionado los equipos y el material necesarios.
- b) Se han sellado fosas y fisuras.
- c) Se han aplicado fluoruros tópicos.
- d) Se han pulido obturaciones.
- e) Se han eliminado cálculos y tinciones dentales.
- f) Se ha informado al usuario sobre las técnicas de higiene bucodental y la utilización de productos relacionados con la misma.
- g) Se ha realizado el mantenimiento de aparatos de prótesis y ortodoncia.
- h) Se han respetado las normas de seguridad y control de la contaminación.
- i) Se ha desarrollado un protocolo de revisión y seguimiento de los pacientes.

7. Realiza actividades de educación sanitaria y de promoción de la salud bucodental, relacionándolas con los ámbitos de aplicación.

Criterios de evaluación:

- a) Se ha obtenido información sobre el nivel de salud bucodental para la realización de actividades de promoción de la salud.
 - b) Se han identificado los niveles de salud bucodental de individuos y de grupos interpretando los resultados obtenidos en estudios epidemiológicos.
 - c) Se han programado actividades de educación y promoción de la salud bucodental según situaciones y personas.
 - d) Se han manejado recursos para transmitir información y desarrollar acciones de educación y promoción de la salud.
 - e) Se han utilizado técnicas de información y motivación adecuadas.
 - f) Se ha adaptado la actividad a las personas implicadas.
- Contenidos:
- a) Identificación de la estructura y organización empresarial:

Estructura i organització empresarial del sector d'higiene bucodental.

Activitat de l'empresa i la seua ubicació en el sector de la higiene bucodental.

Organigrama de l'empresa. relació funcional entre departaments.

Organigrama logístic de l'empresa. Proveïdors, clients i canals de comercialització.

Procediments de treball en l'àmbit de l'empresa. Sistemes i mètodes de treball.

Recursos humans en l'empresa: requisits de formació i de competències professionals, personals i socials associades als diferents llocs de treball.

Sistema de qualitat establert en el centre de treball.

Sistema de seguretat establert en el centre de treball.

b) Aplicació d'hàbits ètics i laborals:

Actituds personals: empatia, puntualitat.

Actituds professionals: ordre, neteja, responsabilitat i seguretat.

Actituds davant de la prevenció de riscos laborals i ambientals.

Jerarquia en l'empresa. Comunicació amb l'equip de treball.

Documentació de les activitats professionals: mètodes de classificació, codificació, renovació i eliminació.

Reconeixement i aplicació de les normes internes de l'empresa, instruccions de treball, procediments normalitzats de treball i altres.

Organització i neteja del lloc de treball o l'àrea corresponent a l'exercici de l'activitat.

Comunicació i coordinació amb la persona responsable en cada situació i membres de l'equip.

c) Realització d'activitats administratives i de recepció relacionades amb la gestió del gabinet:

Atenció a persones en la recepció i per telèfon.

Citació de pacients i modificació de cites.

Utilització de fitxers d'usuaris en diferents suports.

Arxivament de la documentació.

Informació a l'usuari sobre la intervenció assistencial.

Gestió del magatzem:

– Comprovació del nivell d'existències dels materials.

– Realització de comandes.

– Emmagatzematge i distribució del material i productes.

– Obtenció d'informes i resums d'activitats.

– Realització del manteniment dels equips.

d) Preparació i condicionament de la consulta:

Comprovació del funcionament de l'equip dental.

Selecció d'instrumental i materials segons intervenció programada.

Col·locació de la persona en la butaca dental segons la intervenció.

Informació al pacient de tot el que es referix al tractament.

Posició de la cavitat oral en la intervenció.

Dispensació al facultatiu de l'instrumental.

Gestió de residus i materials d'usar i tirar.

Neteja, desinfecció i esterilització de l'instrumental.

e) Realització d'exploracions de la cavitat bucodental:

L'anamnesi.

Exploració de la cavitat oral.

Anomalies i patologies de l'aparell estomatognàtic.

Registre i codificació de dades obtingudes en la història clínica.

Càlcul d'indicadors de salut oral.

Realització i registre de test salivals.

Radiologia dental:

– Obtenció de radiografies dentals.

– Tractament digital de la imatge.

– Revelat de les radiografies.

– Arxivament de les radiografies.

f) Realització d'activitats assistencials en intervenció bucodental:

Selecció d'equips i material necessaris.

Segellat de fosses i fissures.

Aplicació de fluorurs tòpics.

Poliment d'obtencions.

Eliminació de càlculs i tincions dentals.

Estructura y organización empresarial del sector de higiene bucodental.

Actividad de la empresa y su ubicación en el sector higiene bucodental.

Organigrama de la empresa. Relación funcional entre departamentos.

Organigrama logístico de la empresa. Proveedores, clientes y canales de comercialización.

Procedimientos de trabajo en el ámbito de la empresa. Sistemas y métodos de trabajo.

Recursos humanos en la empresa: requisitos de formación y de competencias profesionales, personales y sociales asociadas a los diferentes puestos de trabajo.

Sistema de calidad establecido en el centro de trabajo.

Sistema de seguridad establecido en el centro de trabajo.

b) Aplicación de hábitos éticos y laborales:

Actitudes personales: empatía, puntualidad.

Actitudes profesionales: orden, limpieza, responsabilidad y seguridad.

Actitudes ante la prevención de riesgos laborales y ambientales.

Jerarquía en la empresa. Comunicación con el equipo de trabajo.

Documentación de las actividades profesionales: métodos de clasificación, codificación, renovación y eliminación.

Reconocimiento y aplicación de las normas internas de la empresa, instrucciones de trabajo, procedimientos normalizados de trabajo y otros.

Organización y limpieza del puesto de trabajo o el área correspondiente al desarrollo de la actividad.

Comunicación y coordinación con la persona responsable en cada situación y miembros del equipo.

c) Realización de actividades administrativas y de recepción relacionadas con la gestión del gabinete:

Atención a personas en la recepción y por teléfono.

Citación de pacientes y modificación de citas.

Utilización de ficheros de usuarios en distintos soportes.

Archivo de la documentación.

Información al usuario sobre la intervención asistencial.

Gestión del almacén:

– Comprobación del nivel de existencias de los materiales.

– Realización de pedidos.

– Almacenamiento y distribución del material y productos.

– Obtención de informes y resúmenes de actividades.

– Realización del mantenimiento de los equipos.

d) Preparación y acondicionamiento de la consulta:

Comprobación del funcionamiento del equipo dental.

Selección de instrumental y materiales según intervención programada.

Colocación de la persona en el sillón dental según intervención.

Información al paciente de todo lo relativo al tratamiento.

Posición de la cavidad oral en la intervención.

Dispensación al facultativo del instrumental.

Gestión de residuos y materiales desechables.

Limpieza, desinfección y esterilización del instrumental.

e) Realización de exploraciones de la cavidad bucodental:

La anamnesis.

Exploración de la cavidad oral.

Anomalías y patologías del aparato estomatognático.

Registro y codificación de datos obtenidos en la historia clínica.

Cálculo de indicadores de salud oral.

Realización y registro de test salivales.

Radiología dental:

– Obtención de radiografías dentales.

– Tratamiento digital de la imagen.

– Revelado de las radiografías.

– Archivo de las radiografías.

f) Realización de actividades asistenciales en intervención bucodental:

Selección de equipos y material necesarios.

Sellado de fosas y fisuras.

Aplicación de fluoruros tópicos.

Pulido de obturaciones.

Eliminación de cálculos y tinciones dentales.

Informació a l'usuari sobre les tècniques d'higiene oral.
 Manteniment d'aparells de pròtesi i ortodòncia.
 Protocols de revisió i seguiment de pacients.
 g) Realització d'activitats d'educació sanitària i de promoció de la salut bucodental:
 Obtenció d'informació sobre el nivell de salut oral per a la realització d'activitats de promoció de la salut.
 Identificació dels nivells de salut oral individual i grupal.
 Programació d'activitats d'educació i promoció de la salut oral.

Recursos en informació i educació i promoció de la salut.
 Tècniques d'informació i motivació.

Información al usuario sobre las técnicas de higiene oral.
 Mantenimiento de aparatos de prótesis y ortodoncia.
 Protocolos de revisión y seguimiento de pacientes.
 g) Realización de actividades de educación sanitaria y de promoción de la salud bucodental:
 Obtención de información sobre el nivel de salud oral para la realización de actividades de promoción de la salud.
 Identificación de los niveles de salud oral individual y grupal.
 Programación de actividades de educación y promoción de la salud oral.

Recursos en información y educación y promoción de la salud.
 Técnicas de información y motivación.

ANNEX II

Seqüenciació i distribució horària setmanal dels mòduls professionals.

Cicle formatiu de grau superior: Higiene bucodental

Mòdul professional	Duració (hores)	Primer curs (h/setmana)	Segon curs	
			2 trimestres (h/setmana)	1 trimestre (hores)
0730. Recepció i logística en la clínica dental	96	3		
0731. Estudi de la cavitat oral	160	5		
0732. Exploració de la cavitat oral	128	4		
0733. Intervenció bucodental	192	6		
1370. Fisiopatologia general	192	6		
0739. Formació i orientació laboral	96	3		
CV0003 Anglès tècnic I-S – Horari reservat per a la docència en anglès	96	3		
0734. Epidemiologia en salut oral	100		5	
0735. Educació per a la salut oral	120		6	
0736. Conservadora, periodòncia, cirurgia i implants	120		6	
0737. Pròtesi i ortodòncia	120		6	
0020. Primers auxilis	40		2	
0740. Empresa i iniciativa emprenedora	60		3	
CV0004 Anglès tècnic II-S -Horari reservat per a la docència en anglès	40		2	
0738. Projecte en higiene bucodental	40			40
0741. Formació en centres de treball	400			400
Total en el cicle formatiu	2.000	30	30	440

* * * * *

ANEXO II

Secuenciación y distribución horaria semanal de los módulos profesionales.

Ciclo formativo de grado superior: Higiene bucodental

Módulo profesional	Duración (horas)	Primer curso (h/semana)	Segundo curso	
			2 trimestres (h/semana)	1 trimestre (horas)
0730. Recepción y logística en la clínica dental	96	3		
0731. Estudio de la cavidad oral	160	5		
0732. Exploración de la cavidad oral	128	4		
0733. Intervención bucodental	192	6		
1370. Fisiopatología general	192	6		
0739. Formación y orientación laboral	96	3		
CV0003 Inglés técnico I-S – Horario reservado para la docencia en inglés	96	6		

0734. Epidemiología en salud oral	100		5	
0735. Educación para la salud oral	120		6	
0736. Conservadora, periodoncia, cirugía e implantes	120		6	
0737. Prótesis y ortodoncia	120		6	
0020. Primeros auxilios	40		2	
0740. Empresa e iniciativa emprendedora	60		3	
CV0004 Inglés técnico II-S – Horario reservado para la docencia en inglés	40		2	
0738. Proyecto de higiene bucodental	40			40
0741. Formación en centros de trabajo	400			400
Total en el ciclo formativo	2.000	30	30	440

ANNEX III
Professorat

A. Atribució docent

<i>Mòduls professionals</i>	<i>Especialitat del professorat</i>	<i>Cos</i>
CV0003. Anglès tècnic I-S CV0004. Anglès tècnic II-S	Anglès	– Catedràtic d’Ensenyança Secundària – Professor d’Ensenyança Secundària

B. Formació inicial requerida al professorat de centres docents de titularitat privada o d’altres administracions diferents de l’educativa

<i>Mòduls professionals</i>	<i>Requisits de formació inicial</i>
CV0003. Anglès tècnic I-S CV0004. Anglès tècnic II-S	Els indicats per a impartir la matèria d’Anglès, en Educació Secundària Obligatoria o Batxillerat, segons estableix el Reial decret 860/2010, de 2 de juliol, pel qual es regulen les condicions de formació inicial del professorat dels centres privats per a exercir la docència en les ensenyances d’Educació Secundària Obligatoria o del Batxillerat (BOE 17.07.2010)

ANNEX IV

Curriculum mòduls professionals: Anglès tècnic I-S i II-S

Mòdul Professional: Anglès tècnic I-S

Codi: CV0003

Resultats d’aprenentatge i criteris d’avaluació

Reconeix informació professional i quotidiana continguda en tot tipus de discursos orals emesos per qualsevol mitjà de comunicació en llengua estàndard i interpreta amb precisió el contingut del missatge.

Criteris d’avaluació:

- a) S’ha identificat la idea principal del missatge.
- b) S’ha reconegut la finalitat de missatges radiofònics i d’un altre material enregistrat o retransmés pronunciat en llengua estàndard i s’ha identificat l’estat d’ànim i el to del parlant.
- c) S’ha extret informació d’enregistraments en llengua estàndard relacionats amb la vida social, professional o acadèmica.
- d) S’han identificat els punts de vista i les actituds del parlant.
- e) S’han identificat les idees principals de declaracions i missatges sobre temes concrets i abstractes, en llengua estàndard i amb un ritme normal.
- f) S’ha comprès detalladament el que se li diu en llengua estàndard, fins i tot en un ambient amb soroll de fons.

ANEXO III
Profesorado

A. Atribución docente

<i>Módulos profesionales</i>	<i>Especialidad del profesorado</i>	<i>Cuerpo</i>
CV0003. Inglés técnico I-S CV0004. Inglés técnico II-S	Inglés	– Catedrático de Enseñanza Secundaria – Profesor de Enseñanza Secundaria

B. Formación inicial requerida al profesorado de centros docentes de titularidad privada o de otras administraciones distintas de la educativa

<i>Módulos profesionales</i>	<i>Requisitos de formación inicial</i>
CV0003. Inglés técnico I-S CV0004. Inglés técnico II-S	Los indicados para impartir la materia de Inglés, en Educación Secundaria Obligatoria o Bachillerato, según establece el Real decreto 860/2010, de 2 de julio, por el que se regulan las condiciones de formación inicial del profesorado de los centros privados para ejercer la docencia en las enseñanzas de educación secundaria obligatoria o del bachillerato (BOE 17.07.2010)

ANEXO IV

Curriculo módulos profesionales: Inglés técnico I-S y II-S

Módulo Profesional: Inglés técnico I-S

Código: CV0003

Duración: 96 horas

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación

Reconoce información profesional y cotidiana contenida en todo tipo de discursos orales emitidos por cualquier medio de comunicación en lengua estándar, interpretando con precisión el contenido del mensaje.

Criterios de evaluación:

- a) Se ha identificado la idea principal del mensaje.
- b) Se ha reconocido la finalidad de mensajes radiofónicos y de otro material grabado o retransmitido pronunciado en lengua estándar identificando el estado de ánimo y el tono del hablante.
- c) Se ha extraído información de grabaciones en lengua estándar relacionadas con la vida social, profesional o académica.
- d) Se han identificado los puntos de vista y las actitudes del hablante.
- e) Se han identificado las ideas principales de declaraciones y mensajes sobre temas concretos y abstractos, en lengua estándar y con un ritmo normal.
- f) Se ha comprendido con todo detalle lo que se le dice en lengua estándar, incluso en un ambiente con ruido de fondo.

g) S'han extret les idees principals de conferències, xarrades i informes, i altres formes de presentació acadèmica i professional lingüísticament complexes.

h) S'ha pres consciència de la importància de comprendre globalment un missatge, sense entendre tots i cada un dels seus elements.

Interpreta informació professional continguda en textos escrits complexos, i analitza de forma comprensiva els seus continguts.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha llegit amb un alt grau d'independència i adaptant l'estil i la velocitat de la lectura a diferents textos i finalitats i utilitzant fonts de referència apropiades de forma selectiva.

b) S'ha interpretat la correspondència relativa a la seua especialitat i s'ha captat fàcilment el significat essencial.

c) S'han interpretat, amb tots els detalls, textos extensos i de relativa complexitat, relacionats o no amb la seua especialitat, sempre que puga tornar-ne a llegir les seccions difícils.

d) S'ha relacionat el text amb l'àmbit del sector a què es referix.

e) S'ha identificat amb rapidesa el contingut i la importància de notícies, articles i informes sobre una àmplia sèrie de temes professionals i decidix, si és oportú, una anàlisi més profunda.

f) S'han realitzat traduccions de textos complexos utilitzant material de suport en cas necessari.

g) S'han interpretat missatges tècnics rebuts a través de suports telemàtics: correu electrònic, fax.

h) S'han interpretat instruccions extenses i complexes, que estiguen dins de la seua especialitat.

Emet missatges orals clars i ben estructurats, analitzant el contingut de la situació i adaptant-se al registre lingüístic de l'interlocutor.

Criteris d'avaluació:

a) S'han identificat els registres utilitzats per a l'emissió del missatge.

b) S'ha expressat amb fluïdesa, precisió i eficàcia sobre una àmplia sèrie de temes generals, acadèmics, professionals o d'oci, i ha marcat amb claredat la relació entre les idees.

c) S'ha comunicat espontàniament, i ha adoptat un nivell de formalitat adequat a les circumstàncies.

d) S'han utilitzat normes de protocol en presentacions formals i informals.

e) S'ha utilitzat correctament la terminologia de la professió.

f) S'han expressat i defensat punts de vista amb claredat i s'ha proporcionat explicacions i arguments adequats.

g) S'ha descrit i seqüenciat un procés de treball de la seua competència.

h) S'ha argumentat amb tots els detalls, l'elecció d'una determinada opció o procediment de treball triat.

i) S'ha sol·licitat la reformulació del discurs o una part d'aquest quan s'ha considerat necessari.

Elabora documents i informes propis del sector o de la vida acadèmica i quotidiana, i relaciona els recursos lingüístics amb el propòsit d'aquest.

Criteris d'avaluació:

a) S'han redactat textos clars i detallats sobre una varietat de temes relacionats amb la seua especialitat, sintetitzant i avaluant informació i arguments procedents d'unes quantes fonts.

b) S'ha organitzat la informació amb correcció, precisió, coherència i cohesió, sol·licitant i/o facilitant informació de tipus general o detallada.

c) S'han redactat informes, destacant els aspectes significatius i oferint detalls rellevants que servisquen de suport.

d) S'ha emplenat documentació específica del seu camp professional.

e) S'han aplicat les fórmules establides i el vocabulari específic en l'ompliment de documents.

f) S'han resumit articles, manuals d'instruccions i altres documents escrits, utilitzant un vocabulari ampli per a evitar-ne la repetició freqüent.

g) S'han utilitzat les fórmules de cortesia pròpies del document a elaborar.

g) Se han extraído las ideas principales de conferencias, charlas e informes, y otras formas de presentación académica y profesional lingüísticamente complejas.

h) Se ha tomado conciencia de la importancia de comprender globalmente un mensaje, sin entender todos y cada uno de los elementos de este.

Interpreta información profesional contenida en textos escritos complejos, analizando de forma comprensiva sus contenidos.

Criterios de evaluación:

a) Se ha leído con un alto grado de independencia, adaptando el estilo y la velocidad de la lectura a distintos textos y finalidades y utilizando fuentes de referencia apropiadas de forma selectiva.

b) Se ha interpretado la correspondencia relativa a su especialidad, captando fácilmente el significado esencial.

c) Se han interpretado, con todo detalle, textos extensos y de relativa complejidad, relacionados o no con su especialidad, siempre que pueda volver a leer las secciones difíciles.

d) Se ha relacionado el texto con el ámbito del sector a que se refiere.

e) Se ha identificado con rapidez el contenido y la importancia de noticias, artículos e informes sobre una amplia serie de temas profesionales y decide si es oportuno un análisis más profundo.

f) Se han realizado traducciones de textos complejos utilizando material de apoyo en caso necesario.

g) Se han interpretado mensajes técnicos recibidos a través de soportes telemáticos: correo electrónico, fax.

h) Se han interpretado instrucciones extensas y complejas, que estén dentro de su especialidad.

Emitte mensajes orales claros y bien estructurados, analizando el contenido de la situación y adaptándose al registro lingüístico del interlocutor.

Criterios de evaluación:

a) Se han identificado los registros utilizados para la emisión del mensaje.

b) Se ha expresado con fluidez, precisión y eficacia sobre una amplia serie de temas generales, académicos, profesionales o de ocio, marcando con claridad la relación entre las ideas.

c) Se ha comunicado espontáneamente, adoptando un nivel de formalidad adecuado a las circunstancias.

d) Se han utilizado normas de protocolo en presentaciones formales e informales.

e) Se ha utilizado correctamente la terminología de la profesión.

f) Se han expresado y defendido puntos de vista con claridad, proporcionando explicaciones y argumentos adecuados.

g) Se ha descrito y secuenciado un proceso de trabajo de su competencia.

h) Se ha argumentado con todo detalle, la elección de una determinada opción o procedimiento de trabajo elegido.

i) Se ha solicitado la reformulación del discurso o parte de este cuando se ha considerado necesario.

Elabora documentos e informes propis del sector o de la vida acadèmica i quotidiana, relacionando els recursos lingüístics amb el propòsit de este.

Criterios de evaluación:

a) Se han redactado textos claros y detallados sobre una variedad de temas relacionados con su especialidad, sintetizando y evaluando información y argumentos procedentes de varias fuentes.

b) Se ha organizado la información con corrección, precisión, coherencia y cohesión, solicitando y/o facilitando información de tipo general o detallada.

c) Se han redactado informes, destacando los aspectos significativos y ofreciendo detalles relevantes que sirvan de apoyo.

d) Se ha cumplimentado documentación específica de su campo profesional.

e) Se han aplicado las fórmulas establecidas y el vocabulario específico en la cumplimentación de documentos.

f) Se han resumido artículos, manuales de instrucciones y otros documentos escritos, utilizando un vocabulario amplio para evitar la repetición frecuente.

g) Se han utilizado las fórmulas de cortesía propias del documento a elaborar.

Aplica actituds i comportaments professionals en situacions de comunicació, i descriu les relacions típiques característiques del país de la llengua estrangera.

Criteris d'avaluació:

a) S'han definit els trets més significatius dels costums i usos de la comunitat on es parla la llengua estrangera.

b) S'han descrit els protocols i normes de relació social del país.

c) S'han identificat els valors i creences de la comunitat on es parla la llengua estrangera.

d) S'han identificat els aspectes socioprofessionals del sector, en qualsevol tipus de text.

e) S'han aplicat els protocols i normes de relació social del país de la llengua estrangera.

f) S'han reconegut els marcadors lingüístics de la procedència regional.

Continguts

Anàlisi de missatges orals:

– Comprensió de missatges professionals i quotidians.

– Missatges directes, telefònics, radiofònics, enregistrats.

– Terminologia específica del sector

– Idees principals i secundàries.

– Recursos gramaticals: temps verbals, preposicions, locucions, expressió de la condició i dubte, ús de la veu passiva, oracions de relatiu, estil indirecte, verbs modals...

– Altres recursos lingüístics: acords i desacords, hipòtesi i especulacions, opinions i consells, persuasió i advertència.

– Diferents accents de llengua oral.

Interpretació de missatges escrits:

– Comprensió de missatges, textos, articles bàsics professionals i quotidians:

– Suports telemàtics: fax, correu electrònic, burofax.

– Terminologia específica del sector.

– Idees principals i idees secundàries.

– Recursos gramaticals: temps verbals, preposicions, phrasal verbs, I wish + passat simple o perfecte, I wish + would, If only; ús de la veu passiva, oracions de relatiu, estil indirecte, verbs modals.

– Relacions lògiques: oposició, concessió, comparació, condició, causa, finalitat, resultat.

– Relacions temporals: anterioritat, posterioritat, simultaneïtat.

Producció de missatges orals:

– Missatges orals:

– Registres utilitzats en l'emissió de missatges orals.

– Terminologia específica del sector.

– Recursos gramaticals: temps verbals, preposicions, phrasal verbs, locucions, expressió de la condició i dubte, ús de la veu passiva, oracions de relatiu, estil indirecte, verbs modals...

– Altres recursos lingüístics: acords i desacords, hipòtesi i especulacions, opinions i consells, persuasió i advertència.

– Fonètica. Sons i fonemes vocàlics i les seues combinacions i sons i fonemes consonàntics i les seues agrupacions.

– Marcadors lingüístics de relacions socials, normes de cortesia i diferències de registre.

– Manteniment i seguiment del discurs oral:

– Presa, manteniment i cessió del torn de paraula.

– Suport, demostració d'enteniment, petició d'aclariment, etc.

– Entonació com a recurs de cohesió del text oral: ús dels patrons d'entonació.

Emissió de textos escrits:

– Expressió i compliment de missatges i textos professionals i quotidians.

– *Curriculum vitae* i suports telemàtics: fax, correu electrònic, burofax.

– Terminologia específica del sector.

– Idea principal i secundàries.

– Recursos gramaticals: temps verbals, preposicions, phrasal verbs, verbs modals, locucions, ús de la veu passiva, oracions de relatiu, estil indirecte.

– Relacions lògiques: oposició, concessió, comparació, condició, causa, finalitat, resultat.

– Have something done.

Aplica actitudes y comportamientos profesionales en situaciones de comunicación, describiendo las relaciones típicas características del país de la lengua extranjera.

Criterios de evaluación:

a) Se han definido los rasgos más significativos de las costumbres y usos de la comunidad donde se habla la lengua extranjera.

b) Se han descrito los protocolos y normas de relación social propios del país.

c) Se han identificado los valores y creencias propios de la comunidad donde se habla la lengua extranjera.

d) Se ha identificado los aspectos socio-profesionales propios del sector, en cualquier tipo de texto.

e) Se han aplicado los protocolos y normas de relación social propios del país de la lengua extranjera.

f) Se han reconocido los marcadores lingüísticos de la procedencia regional.

Contenidos

Análisis de mensajes orales:

– Comprensió de mensajes profesionales y cotidianos.

– Mensajes directos, telefónicos, radiofónicos, grabados.

– Terminología específica del sector

– Ideas principales y secundarias.

– Recursos gramaticales: Tiempos verbales, preposiciones, locuciones, expresión de la condición y duda, uso de la voz pasiva, oraciones de relativo, estilo indirecto, verbos modales...

– Otros recursos lingüísticos: acuerdos y desacuerdos, hipótesis y especulaciones, opiniones y consejos, persuasión y advertencia.

– Diferentes acentos de lengua oral.

Interpretación de mensajes escritos:

– Comprensió de mensajes, textos, artículos básicos profesionales y cotidianos:

– Soportes telemáticos: fax, correo electrónico, burofax.

– Terminología específica del sector.

– Ideas principales e ideas secundarias.

– Recursos gramaticales: Tiempos verbales, preposiciones, phrasal verbs, I wish + pasado simple o perfecto, I wish + would, If only; uso de la voz pasiva, oraciones de relativo, estilo indirecto, verbos modales.

– Relaciones lógicas: oposición, concesión, comparación, condición, causa, finalidad, resultado.

– Relaciones temporales: anterioridad, posterioridad, simultaneidad.

Producción de mensajes orales:

– Mensajes orales:

– Registros utilizados en la emisión de mensajes orales.

– Terminología específica del sector.

– Recursos gramaticales: Tiempos verbales, preposiciones, phrasal verbs, locuciones, expresión de la condición y duda, uso de la voz pasiva, oraciones de relativo, estilo indirecto, verbos modales...

– Otros recursos lingüísticos: acuerdos y desacuerdos, hipótesis y especulaciones, opiniones y consejos, persuasión y advertencia.

– Fonética. Sonidos y fonemas vocálicos y sus combinaciones y sonidos y fonemas consonánticos y sus agrupaciones.

– Marcadors lingüístics de relacions socials, normes de cortesia i diferències de registre.

– Mantenimiento y seguimiento del discurso oral:

– Toma, mantenimiento y cesión del turno de palabra.

– Apoyo, demostración de entendimiento, petición de aclaración, etc.

– Entonación como recurso de cohesión del texto oral: uso de los patrones de entonación.

Emisión de textos escritos:

– Expresión y cumplimentación de mensajes y textos profesionales y cotidianos.

– *Curriculum vitae* y soportes telemáticos: fax, correo electrónico, burofax.

– Terminología específica del sector.

– Idea principal y secundarias.

– Recursos gramaticales: Tiempos verbales, preposiciones, phrasal verbs, verbos modales, locuciones, uso de la voz pasiva, oraciones de relativo, estilo indirecto.

– Relaciones lógicas: oposición, concesión, comparación, condición, causa, finalidad, resultado.

– Have something done.

– Nexes: although, even if, in spite of, despite, however, in contrast...

- Derivació: sufixos per a formar adjectius i substantius.
- Relacions temporals: anterioritat, posterioritat, simultaneïtat.
- Coherència textual:
- Adequació del text al context comunicatiu.
- Tipus i format de text.
- Varietat de llengua. Registre.
- Selecció lèxica, d'estructures sintàctiques i de contingut rellevant.

– Inici del discurs i introducció del tema. Desenvolupament i expansió: exemplificació, conclusió i resum del discurs.

– Ús dels signes de puntuació.

Identificació i interpretació dels elements culturals més significatius dels països de llengua anglesa:

– Valoració de les normes socioculturals i protocol·làries en les relacions internacionals.

– Ús dels recursos formals i funcionals en situacions que requereixen un comportament socioprofessional a fi de projectar una bona imatge de l'empresa.

– Reconeixement de la llengua estrangera per a aprofundir en coneixements que resulten d'interès al llarg de la vida personal i professional.

– Ús de registres adequats segons el context de la comunicació, l'interlocutor i la intenció dels interlocutors.

Orientacions pedagògiques

Aquest mòdul conté la formació necessària per a l'exercici d'activitats relacionades amb el sector.

La gestió en el sector inclou el desenvolupament dels processos relacionats i el compliment de processos i protocols de qualitat, tot això en llengua anglesa.

La formació del mòdul contribueix a assolir els objectius generals del cicle formatiu i la competència general del títol.

Les línies d'actuació en el procés d'ensenyança-aprenentatge que permeten assolir els objectius del mòdul, versaran sobre:

– La descripció, l'anàlisi i l'aplicació dels processos de comunicació utilitzant l'anglès.

– La caracterització dels processos del sector en anglès.

– Els processos de qualitat en l'empresa, la seua avaluació i la identificació i formalització de documents associats a la gestió en el sector.

– La identificació, anàlisi i procediments d'actuació davant de situacions imprevistes (queixes, reclamacions...), en anglès.

Mòdul professional: Anglès tècnic II– S

Codi: CV0004

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació

Produïx missatges orals en llengua anglesa, en situacions habituals de l'àmbit social i professional de l'empresa reconeixent i aplicant les normes pròpies de la llengua anglesa.

Criteris d'avaluació:

a) S'han identificat missatges de salutacions, presentació i acomiadament, amb el protocol i les pautes de cortesia associades.

b) S'han utilitzat amb fluïdesa missatges proposats en la gestió de cites.

c) S'han transmès missatges relatius a justificació de retards, absències o qualsevol altra eventualitat.

d) S'han emprat amb fluïdesa les expressions habituals per al requeriment de la identificació dels interlocutors.

e) S'han identificat missatges relacionats amb el sector.

Manté conversacions en llengua anglesa de l'àmbit del sector i interpreta la informació de partida.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha utilitzat un vocabulari tècnic adequat al context de la situació.

b) S'han utilitzat els missatges adequats de salutacions, presentació, identificació i altres, amb les pautes de cortesia associades dins del context de la conversació.

c) S'han atés consultes directes telefònicament amb suposats clients i proveïdors.

– Nexes: although, even if, in spite of, despite, however, in contrast...

- Derivación: sufijos para formar adjetivos y sustantivos.
- Relaciones temporales: anterioridad, posterioridad, simultaneidad.
- Coherencia textual:
- Adecuación del texto al contexto comunicativo.
- Tipo y formato de texto.
- Variedad de lengua. Registro.
- Selección léxica, de estructuras sintácticas y de contenido relevante.

– Inicio del discurso e introducción del tema. Desarrollo y expansión: ejemplificación, conclusión y resumen del discurso.

– Uso de los signos de puntuación.

Identificación e interpretación de los elementos culturales más significativos de los países de lengua inglesa:

– Valoración de las normas socioculturales y protocolarias en las relaciones internacionales.

– Uso de los recursos formales y funcionales en situaciones que requieren un comportamiento socioprofessional con el fin de proyectar una buena imagen de la empresa.

– Reconocimiento de la lengua extranjera para profundizar en conocimientos que resulten de interés a lo largo de la vida personal y profesional.

– Uso de registros adecuados según el contexto de la comunicación, el interlocutor y la intención de los interlocutores.

Orientaciones pedagógicas

Este módulo contiene la formación necesaria para el desempeño de actividades relacionadas con el sector.

La gestión en el sector incluye el desarrollo de los procesos relacionados y el cumplimiento de procesos y protocolos de calidad, todo ello en lengua inglesa.

La formación del módulo contribuye a alcanzar los objetivos generales del ciclo formativo y la competencia general del título.

Las líneas de actuación en el proceso de enseñanza-aprendizaje que permiten alcanzar los objetivos del módulo, versarán sobre:

– La descripción, análisis y aplicación de los procesos de comunicación utilizando el inglés.

– La caracterización de los procesos del sector en inglés.

– Los procesos de calidad en la empresa, su evaluación y la identificación y formalización de documentos asociados a la gestión en el sector.

– La identificación, análisis y procedimientos de actuación ante situaciones imprevistas (quejas, reclamaciones...), en inglés.

Módulo Profesional: Inglés técnico II– S

Código: CV0004

Duración: 40 horas

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación

Produce mensajes orales en lengua inglesa, en situaciones habituales del ámbito social y profesional de la empresa reconociendo y aplicando las normas propias de la lengua inglesa.

Criterios de evaluación:

a) Se han identificado mensajes de saludos, presentación y despedida, con el protocolo y las pautas de cortesia asociadas.

b) Se han utilizado con fluidez mensajes propuestos en la gestión de citas.

c) Se ha transmitido mensajes relativos a justificación de retrasos, ausencias, o cualquier otra eventualidad.

d) Se han empleado con fluidez las expresiones habituales para el requerimiento de la identificación de los interlocutores.

e) Se han identificado mensajes relacionados con el sector.

Mantiene conversaciones en lengua inglesa, del ámbito del sector interpretando la información de partida.

Criterios de evaluación:

a) Se ha utilizado un vocabulario técnico adecuado al contexto de la situación.

b) Se han utilizado los mensajes adecuados de saludos, presentación, identificación y otros, con las pautas de cortesia asociadas dentro del contexto de la conversación.

c) Se ha atendido consultas directas telefónicamente con supuestos clientes y proveedores.

d) S'ha identificat la informació facilitada i requeriments realitzats per l'interlocutor.

e) S'han formulat les preguntes necessàries per a afavorir i confirmar la percepció correcta del missatge.

f) S'han proporcionat les respostes correctes als requeriments i instruccions rebuts.

g) S'han realitzat les anotacions oportunes en anglés en cas de ser necessari.

h) S'han utilitzat les fórmules comunicatives més usuals utilitzades en el sector.

i) S'han comprés sense dificultat els punts principals de la informació.

j) S'ha utilitzat un accent adequat en les conversacions en anglés.

Ompli documents de caràcter tècnic en anglés reconeixent i aplicant les normes de la llengua anglesa.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha identificat un vocabulari d'ús general en la documentació pròpia del sector.

b) S'ha identificat les característiques i dades clau del document.

c) S'ha analitzat el contingut i finalitat de diversos documents tipus d'altres països en anglés.

d) S'han omplert documents professionals relacionats amb el sector.

e) S'han redactat cartes d'agraïments a proveïdors i clients en anglés.

f) S'han omplert documents d'incidències i reclamacions.

g) S'ha recepcionat i remès correus electrònics i fax en anglés amb les expressions correctes de cortesia, salutació i despedida.

h) S'han utilitzat les eines informàtiques en la redacció i ompliment dels documents.

Redacta documents de caràcter administratiu/laboral reconeixent i aplicant les normes pròpies de la llengua anglesa i del sector.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha identificat un vocabulari d'ús general en la documentació pròpia de l'àmbit laboral.

b) S'ha elaborat un Currículum Vitae en el model europeu (Europass) o altres propis dels països de llengua anglesa.

c) S'han identificat borses d'ocupació en anglés accessibles per mitjans tradicionals i utilitzant les noves tecnologies.

d) S'han traduït ofertes d'ocupació en anglés.

e) S'ha redactat la carta de presentació per a una oferta d'ocupació.

f) S'han descrit les habilitats personals més adequades a la sol·licitud d'una oferta d'ocupació.

g) S'ha inserit un Currículum Vitae en una borsa de treball en anglés.

h) S'han redactat cartes de citació, rebuig i selecció per a un procés de selecció en l'empresa.

i) S'ha desenvolupat una actitud de respecte cap a les distintes formes d'estructurar l'entorn laboral.

j) S'ha valorat la llengua anglesa com a mitjà de relació i enteniment en el context laboral.

Interpreta textos, documents, conversacions, gravacions o altres en llengua anglesa relacionats amb la cultura general de negoci i empresa utilitzant les eines de suport més adequades.

Criteris d'avaluació:

a) S'han identificat les eines de suport més adequades per a la interpretació i traduccions en anglés.

b) S'ha interpretat informació sobre l'empresa, el producte i el servei.

c) S'han interpretat estadístiques i gràfics en anglés sobre l'àmbit professional.

d) S'han aplicat els coneixements de la llengua anglesa a les noves tecnologies de la comunicació i de la informació.

e) S'ha valorat la dimensió de la llengua anglesa com a mitjà de comunicació base en la relació empresarial, tant europea com mundial.

Continguts

Missatges orals en anglés en situacions pròpies del sector:

d) Se ha identificado la información facilitada y requerimientos realizados por el interlocutor.

e) Se han formulado las preguntas necesarias para favorecer y confirmar la percepción correcta del mensaje.

f) Se han proporcionado las respuestas correctas a los requerimientos e instrucciones recibidos.

g) Se han realizado las anotaciones oportunas en inglés en caso de ser necesario.

h) Se han utilizado las fórmulas comunicativas más usuales utilizadas en el sector.

i) Se han comprendido sin dificultad los puntos principales de la información.

j) Se ha utilizado un acento adecuado en las conversaciones en inglés.

Cumplimenta documentos de carácter técnico en inglés reconociendo y aplicando las normas propias de la lengua inglesa.

Criterios de evaluación:

a) Se ha identificado un vocabulario de uso general en la documentación propia del sector.

b) Se ha identificado las características y datos clave del documento.

c) Se ha analizado el contenido y finalidad de distintos documentos tipo de otros países en inglés.

d) Se han cumplimentado documentos profesionales relacionados con el sector.

e) Se han redactado cartas de agradecimientos a proveedores y clientes en inglés.

f) Se han cumplimentado documentos de incidencias y reclamaciones.

g) Se ha recepcionado y remitido correos electrónicos y fax en inglés con las expresiones correctas de cortesia, saludo y despedida.

h) Se han utilizado las herramientas informáticas en la redacción y cumplimentación de los documentos.

Redacta documentos de carácter administrativo/laboral reconociendo y aplicando las normas propias de la lengua inglesa y del sector.

Criterios de evaluación:

a) Se ha identificado un vocabulario de uso general en la documentación propia del ámbito laboral.

b) Se ha elaborado un Currículum Vitae en el modelo europeo (Europass) u otros propios de los países de lengua inglesa.

c) Se han identificado bolsas de empleo en inglés accesibles por medios tradicionales y utilizando las nuevas tecnologías.

d) Se han traducido ofertas de empleo en inglés.

e) Se ha redactado la carta de presentación para una oferta de empleo.

f) Se han descrito las habilidades personales más adecuadas a la solicitud de una oferta de empleo.

g) Se ha insertado un Currículum Vitae en una bolsa de empleo en inglés.

h) Se han redactado cartas de citación, rechazo y selección para un proceso de selección en la empresa.

i) Se ha desarrollado una actitud de respeto hacia las distintas formas de estructurar el entorno laboral.

j) Se ha valorado la lengua inglesa como medio de relación y entendimiento en el contexto laboral.

Interpreta textos, documentos, conversaciones, grabaciones u otros en lengua inglesa relacionados con la cultura general de negocio y empresa utilizando las herramientas de apoyo más adecuadas.

Criterios de evaluación:

a) Se han identificado las herramientas de apoyo más adecuadas para la interpretación y traducciones en inglés.

b) Se ha interpretado información sobre la empresa, el producto y el servicio.

c) Se han interpretados estadísticas y gráficos en inglés sobre el ámbito profesional.

d) Se han aplicado los conocimientos de la lengua inglesa a las nuevas Tecnologías de la Comunicación y de la Información.

e) Se ha valorado la dimensión de la lengua inglesa como medio de comunicación base en la relación empresarial, tanto europea como mundial.

Contenidos

Mensajes orales en inglés en situaciones propias del sector:

– Recursos, estructures lingüístiques, lèxic bàsic i aspectes fonològics sobre: Presentació de persones, salutacions i comiats, tractaments de cortesia, identificació dels interlocutors, gestió de cites, visites, justificació de retards o absències, allotjaments, mitjans de transports, horaris, actes culturals i anàlegs.

– Recepció i transmissió de missatges de forma: presencial, telefònica o telemàtica.

– Sol·licituds i peticions d'informació.

– Convencions i pautes de cortesia en les relacions professionals: horaris, festes locals i professionals i adequació al llenguatge no verbal.

– Estils comunicatius formals i informals: la recepció i relació amb el client.

Conversació en llengua anglesa en l'àmbit de l'atenció al client

– Recursos, estructures lingüístiques, lèxic i aspectes fonològics relacionats amb la contractació, l'atenció al client, queixes i reclamacions: documents bàsics. formulació de disculpes en situacions delicades

– Planificació d'agendes: concert, ajornament i anul·lació de cites.

– Presentació de productes/serveis: característiques de productes/serveis, mesures, quantitats, serveis i valors afegits, condicions de pagament, etc..

– Convencions i pautes de cortesia, relacions i pautes professionals, usades en l'atenció al client, extern i intern.

Ompliment de documentació administrativa i comercial en anglès:

– Interpretació de les condicions d'un contracte de compravenda.

– Ompliment de documentació comercial bàsica: propostes de comanda, albarans, factures proforma, factures, documents de transport, documents de pagament o altres.

– Recursos, estructures lingüístiques, i lèxic bàsic relacionats amb la gestió de comandes, contractació, intenció i preferència de compra, devolucions i descomptes.

Redacció de documentació relacionada amb la gestió laboral en llengua anglesa:

– Recursos, estructures lingüístiques i lèxic bàsic relacionats amb l'àmbit laboral: Curriculum Vitae en distints models. Borses de treball. Ofertes d'ocupació. Cartes de presentació

– La selecció i contractació del personal: contractes de treball. Cartes de citació, admissió i rebuig en processos de selecció.

– L'organització de l'empresa: llocs de treball i funcions

Interpretació de textos amb ferramentes de suport:

– Ús de diccionaris temàtics, correctors ortogràfics, programes de traducció automàtics aplicats a textos relacionats amb:

– La cultura d'empresa i objectius: distints enfocaments.

– Articles de premsa específics del sector.

– Descripció i comparació de gràfics i estadística. Comprensió dels indicadors econòmics més habituals.

– Agenda. Documentació per a l'organització de cites, trobades, i reunions. organització de les tasques diàries.

– Consulta de pàgines webs amb continguts econòmics en anglès amb informació rellevant per a l'empresa.

Orientacions pedagògiques

Aquest mòdul conté la formació necessària per a l'exercici d'activitats relacionades amb el sector.

La gestió en el sector inclou el desenvolupament dels processos relacionats i el compliment de processos i protocols de qualitat, tot això en llengua anglesa.

La formació del mòdul contribuïx a assolir els objectius generals del cicle formatiu i la competència general del títol.

Les línies d'actuació en el procés d'ensenyança-aprenentatge que permeten assolir els objectius del mòdul, versaran sobre:

– La descripció, anàlisi i aplicació dels processos de comunicació utilitzant l'anglès.

– La caracterització dels processos del sector en anglès.

– Els processos de qualitat en l'empresa, la seua avaluació i la identificació i formalització de documents associats a la gestió d'allotjament en anglès.

– La identificació, anàlisi i procediments d'actuació davant de situacions imprevistes (queixes, reclamacions...), en anglès.

– Recursos, estructures lingüístiques, lèxic bàsic i aspectes fonològics sobre: Presentación de personas, saludos y despedidas, tratamientos de cortesia, identificación de los interlocutores, gestión de citas, visitas, justificación de retrasos o ausencias, alojamientos, medios de transportes, horarios, actos culturales y análogos.

– Recepción y transmisión de mensajes de forma: presencial, telefónica o telemática.

– Solicitudes y peticiones de información.

– Convenciones y pautas de cortesia en las relaciones profesionales: horarios, fiestas locales y profesionales y adecuación al lenguaje no verbal.

– Estilos comunicativos formales e informales: la recepción y relación con el cliente.

Conversación en lengua inglesa en el ámbito de la atención al cliente

– Recursos, estructures lingüístiques, lèxic i aspectes fonològics relacionats con la contratación, la atención al cliente, quejas y reclamaciones: documentos básicos. Formulación de disculpas en situaciones delicadas

– Planificación de agendas: concierto, aplazamiento y anulación de citas.

– Presentación de productos/servicios: características de productos/servicios, medidas, cantidades, servicios y valores añadidos, condiciones de pago, etc.

– Convenciones y pautas de cortesia, relaciones y pautas profesionales, usadas en la atención al cliente, externo e interno.

Cumplimentación de documentación administrativa y comercial en inglés:

– Interpretación de las condiciones de un contrato de compraventa.

– Cumplimentación de documentación comercial básica: propuestas de pedido, albaranes, facturas proforma, facturas, documentos de transporte, documentos de pago u otros.

– Recursos, estructures lingüístiques, y lèxic bàsic relacionados con la gestión de pedidos, contratación, intención y preferencia de compra, devoluciones y descuentos.

Redacción de documentación relacionada con la gestión laboral en lengua inglesa:

– Recursos, estructures lingüístiques y lèxic bàsic relacionados con el ámbito laboral: Curriculum Vitae en distintos modelos. Bolsas de empleo. Ofertas de empleo. Cartas de presentación

– La selección y contratación del personal: contratos de trabajo. Cartas de citación, admisión y rechazo en procesos de selección.

– La organización de la empresa: puestos de trabajo y funciones

Interpretación de textos con herramientas de apoyo:

– Uso de diccionarios temáticos, correctores ortográficos, programas de traducción automáticos aplicados a textos relacionados con:

– La cultura de empresa y objetivos: distintos enfoques.

– Artículos de prensa específicos del sector.

– Descripción y comparación de gràfics y estadística. Comprensión de los indicadores económicos más habituales.

– Agenda. Documentación para la organización de citas, encuentros, y reuniones. Organización de las tareas diarias.

– Consulta de páginas webs con contenidos económicos en inglés con información relevante para la empresa.

Orientaciones pedagógicas

Este módulo contiene la formación necesaria para el desempeño de actividades relacionadas con el sector.

La gestión en el sector incluye el desarrollo de los procesos relacionados y el cumplimiento de procesos y protocolos de calidad, todo ello en lengua inglesa.

La formación del módulo contribuye a alcanzar los objetivos generales del ciclo formativo y la competencia general del título.

Las líneas de actuación en el proceso de enseñanza-aprendizaje que permiten alcanzar los objetivos del módulo, versarán sobre:

– La descripción, análisis y aplicación de los procesos de comunicación utilizando el inglés.

– La caracterización de los procesos del sector en inglés.

– Los procesos de calidad en la empresa, su evaluación y la identificación y formalización de documentos asociados a la gestión de alojamiento en inglés.

– La identificación, análisis y procedimientos de actuación ante situaciones imprevistas (quejas, reclamaciones...), en inglés.

ANNEX V
Espais mínims

Espai formatiu	Superfície m ²	
	30 alumnes	20 alumnes
Aula polivalent	60	40
Aula tècnica d'higiene bucodental	100	80

ANNEX VI

Titulacions acadèmiques requerides per a la impartició dels mòduls professionals que conformen el cicle formatiu en els centres de titularitat privada, o d'altres administracions diferents de l'educativa

Mòduls professionals	Titulacions
0730. Recepció i logística en la clínica dental 0731. Estudi de la cavitat oral 0734. Epidemiologia en salut oral 0735. Educació en la salut oral 0732. Exploració de la cavitat oral 0733. Intervenció bucodental 0736. Conservadora, periodòncia, cirurgia i implants 0737. Pròtesis i ortodòncia 1370. Fisiopatologia general 0738. Projecte d'higiene bucodental	– Llicenciatura, Enginyeria, Arquitectura o el títol de Grau corresponent, o aquells que hagen sigut declarats equivalents. – Diplomatura en Infermeria.
0020. Primers auxilis	– Llicenciatura, Enginyeria, Arquitectura o el títol de Grau corresponent, o aquells que hagen sigut declarats equivalents. – Diplomatura en Infermeria. – Diplomatura, Enginyeria Tècnica, Arquitectura Tècnica o el títol de Grau corresponent, o aquells que hagen sigut declarats equivalents.
0739. Formació i orientació laboral 0740. Empresa i iniciativa emprenedora	– Llicenciatura, Enginyeria, Arquitectura o el títol de Grau corresponent, o aquells que hagen sigut declarats equivalents. – Diplomatura en Ciències Empresariales. – Diplomatura en Relacions Laborals. – Diplomatura en Treball Social. – Diplomatura en Educació Social. – Diplomatura en Gestió i Administració Pública.

ANEXO V
Espacios mínimos

Espacio formativo	Superficie m ²	
	30 alumnos	20 alumnos
Aula polivalente	60	40
Aula técnica de higiene bucodental	100	80

ANEXO VI

Titulaciones académicas requeridas para la impartición de los módulos profesionales que conforman el ciclo formativo en los centros de titularidad privada, o de otras administraciones distintas de la educativa

Módulos profesionales	Titulaciones
0730. Recepción y logística en la clínica dental 0731. Estudio de la cavidad oral 0734. Epidemiología en salud oral 0735. Educación en la salud oral 0732. Exploración de la cavidad oral 0733. Intervención bucodental 0736. Conservadora, periodoncia, cirugía e implantes 0737. Prótesis y ortodoncia 1370. Fisiopatología general 0738. Proyecto de higiene bucodental	– Licenciado, Ingeniero, Arquitecto o el título de Grado correspondiente, o aquellos que hayan sido declarados equivalentes. – Diplomado en Enfermería.
0020. Primeros auxilios	– Licenciado, Ingeniero, Arquitecto o el título de Grado correspondiente, o aquellos que hayan sido declarados equivalentes – Diplomado en Enfermería. – Diplomado, Ingeniero Técnico, Arquitecto Técnico o el título de Grado correspondiente, o aquellos que hayan sido declarados equivalentes.
0739. Formación y orientación laboral 0740. Empresa e iniciativa emprendedora	– Licenciado, Ingeniero, Arquitecto o el título de Grado correspondiente, o aquellos que hayan sido declarados equivalentes. – Diplomado en Ciencias Empresariales. – Diplomado en Relaciones Laborales. – Diplomado en Trabajo Social. – Diplomado en Educación Social. – Diplomado en Gestión y Administración Pública.